

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA ALFRÉDA RADOKA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

„ŠKOLA S BOHATOU HISTORIÍ A MODERNÍ VÝUKOU“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Platnost od: 1. 9. 2022

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2.1	Počet oborů, velikost.....	4
2.2	Historie a současnost	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	5
2.5	Vybavení školy a její podmínky	6
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Vize školy	7
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU.....	9
5.1	Studijní zaměření - Přípravné studium	10
5.2	Studijní zaměření – Hudební nauka.....	11
5.3	HRA NA KLÁVESOVÉ NÁSTROJE A AKORDEON	13
5.3.1	Studijní zaměření – Hra na klavír.....	13
5.3.2	Studijní zaměření – Hra na varhany.....	16
5.3.3	Studijní zaměření – Hra na cembalo	19
5.3.4	Studijní zaměření – Hra na akordeon.....	22
5.3.5	Skupinové praktikum: Hra na klávesové nástroje a akordeon	25
5.4	HRA NA SMYČCOVÉ NÁSTROJE	27
5.4.1	Studijní zaměření – Hra na housle	27
5.4.2	Studijní zaměření – Hra na violu	31
5.4.3	Studijní zaměření – Hra na violoncello	34
5.4.4	Studijní zaměření – Hra na kontrabas.....	38
5.4.5	Skupinové praktikum: Hra na smyčcové nástroje.....	41
5.5	HRA NA DECHOVÉ NÁSTROJE.....	43
5.5.1	Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu.....	43
5.5.2	Studijní zaměření – Hra na příčnou flétnu	46
5.5.3	Studijní zaměření – Hra na klarinet.....	49
5.5.4	Studijní zaměření – Hra na jazzový saxofon	52
5.5.5	Studijní zaměření – Hra na hoboj	55
5.5.6	Studijní zaměření – Hra na trubku.....	58
5.5.7	Studijní zaměření – Hra na pozoun	62

5.5.8	Studijní zaměření – Hra na baryton	65
5.5.9	Studijní zaměření – Hra na tenor.....	68
5.5.10	Studijní zaměření - Hra na lesní roh.....	71
5.5.11	Skupinové praktikum: Hra na dechové nástroje.....	74
5.6	HRA NA STRUNNÉ NÁSTROJE A BICÍ NÁSTROJE.....	77
5.6.1	Studijní zaměření – Hra na kytaru.....	77
5.6.2	Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru.....	80
5.6.3	Studijní zaměření – Hra na basovou kytaru.....	83
5.6.4	Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje	87
5.6.5	Studijní zaměření – Hra na cimbál.....	91
5.6.6	Skupinové praktikum: Hra na strunné a bicí nástroje, hra na cimbál.....	94
5.7	SBOROVÝ ZPĚV	Chyba! Záložka není definována.
5.7.1.	Studijní zaměření – Sborový zpěv.....	Chyba! Záložka není definována.
5.8	SÓLOVÝ ZPĚV	Chyba! Záložka není definována.
5.8.1.	Studijní zaměření – Sólový zpěv	Chyba! Záložka není definována.
5.9	SKLADBA.....	102
5.9.1.	Studijní zaměření – Skladba.....	102
5.10	ELEKTRONICKÉ ZPRACOVÁNÍ HUDBY A ZVUKOVÁ TVORBA.....	104
5.10.1.	Studijní zaměření – Hra na EKN a jejich ovládání.....	104
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	107
6.1	Studijní zaměření – Výtvarná tvorba.....	107
6.2	Studijní zaměření – Keramika	112
6.3	Studijní zaměření – Animovaná tvorba	114
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	119
7.1	Studijní zaměření – Přípravná taneční výchova	121
7.2	Studijní zaměření – TANEC – I. stupeň.....	Chyba! Záložka není definována.
7.3	Studijní zaměření – TANEC – II. stupeň.....	Chyba! Záložka není definována.
8	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ DRAMATICKÉHO OBORU.....	128
8.1	Studijní zaměření – Literárně dramatický obor.....	128
9	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	135
10	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	135
11	HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	136
11.1	Zásady a způsob hodnocení žáků.....	136

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Alfréda Radoka Valašské Meziříčí

Předkladatel: Základní umělecká škola Alfréda Radoka Valašské Meziříčí

Komenského 67, 757 01 Valašské Meziříčí

IČO: 00 85 19 14

Zástupce statutárního orgánu: Mgr. Marta Vavříková

Telefon: +420 571 622 547

Web: www.zus-vm.cz

E-mail: info@zus-vm.cz

Zřizovatel: Zlínský kraj

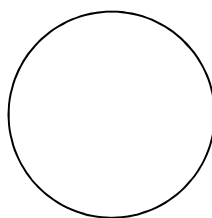
Třída T. Bati 21, 761 90 Zlín

IČ: 70 89 13 20

Telefon: +420 577 043 111

E-mail: podatelna@kr-zlinsky.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022

Mgr. Marta Vavříková
zástupce statutárního orgánu

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Alfréda Radoka Valašské Meziříčí je příspěvkovou organizací Zlínského kraje. Škola byla založena v roce 1939, do sítě škol byla zařazena 11. 9. 1996.

Škola poskytuje základy uměleckého vzdělávání ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Studium je určeno žákům základních a středních škol a talentovaným dětem předškolním. Součástí studia je i příprava na střední a vysoké školy s uměleckým zaměřením.

Statutárním orgánem je ředitel/ ředitelka školy, zastupovaná zástupcem statutárního orgánu. Kromě toho ve škole působí 3 zástupci ředitele, 1 ekonomka, 1 účetní a dále pedagogický sbor tvořený interními a externími pedagogy.

2.1 Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Alfréda Radoka Valašské Meziříčí nabízí základy uměleckého vzdělávání v těchto uměleckých oborech:

- a) hudební obor
- b) taneční obor
- c) výtvarný obor
- d) literárně dramatický obor

Kapacita školy je 1 040 žáků, tato kapacita je dlouhodobě naplněna.

2.2 Historie a současnost

Škola byla založena v roce 1939 jako „městská hudební klavírní a houslová škola“ a v prvním roce ji navštěvovalo 91 dětí. Od roku 1948, kdy byla škola změněna na „základní hudební školu“, působí v budově na Komenského ulici 67 ve Valašském Meziříčí, kde sídlí dodnes. V roce 1960 došlo ke změně názvu na „lidovou školu umění“ a k rozšíření výuky o výtvarný obor (1966) a taneční obor (1967), nejmladší je obor literárně dramatický (1985). Od roku 1990 užívá škola název Základní umělecká škola Valašské Meziříčí.

V současné době je škola příspěvkovou organizací, zřizovatelem školy je Zlínský kraj.

Od roku 2012 škola nese jméno významného českého divadelního a filmového režiséra – Základní umělecká škola Alfréda Radoka Valašské Meziříčí.

Škola je vzdělávací institucí ve smyslu zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Profiluje se jako škola s propracovanou koncepcí, je založená na výběru talentovaných žáků, kteří jsou přijímáni na základě talentových zkoušek a vytváří podmínky pro podporu jejich tvůrčí činnosti a uměleckého rozvoje. Ve své činnosti vychází z osvědčeného modelu individuální výuky, který je optimální s ohledem na specifika uměleckého školství. Usiluje přitom o a propojení spektra všech studijních oborů.

Ročně škola uskuteční na 150 kulturních akcí, výrazná je také účast žáků v oblasti soutěží, které pro umělecké školy každoročně vyhlašuje MŠMT i další subjekty.

Školu v současnosti navštěvuje 1 040 žáků. Pedagogové se věnují také handicapovaným dětem, zejména zrakově postiženým, a formou rozšířeného studia dětem mimořádně nadaným.

Výuka probíhá ve Valašském Meziříčí, škola působí i v okolních obcích a to v Zašové, Vidči, Kelči, Lešné, Loučce a Růžďce.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole působí stabilizovaný tým zkušených odborníků tvořený absolventy konzervatoří, vysokých uměleckých škol, pedagogických a filozofických fakult se zaměřením na umělecké obory. Někteří pedagogové působí také jako sóloví hudebníci nebo členové různých hudebních těles, profesionální výtvarníci, tanečníci a choreografové. Na jedné straně mladý potenciál vyučujících a jejich kreativita, na straně druhé praxe, zkušenosti a metodická hloubka přispívají ke zvedající se úrovni výuky. Skutečnost, že řada pedagogů dále studuje nebo si prohlubuje kvalifikaci, že zkušení učitelé jsou ve svém oboru sami lektory kurzů a seminářů, pracují v uměleckých radách a jsou zváni do porot uměleckých soutěží a festivalů, to vše se příznivě projevuje v průběhu i ve výsledcích vzdělávání. Naprostá většina vyučujících má vyšší odborné vzdělání (převážně konzervatoře) nebo vysokoškolské vzdělání (vysoké umělecké a pedagogické školy).

V rámci nutné obměny pracovníků školy jsou uchazeči o pedagogické působení ve škole vybíráni velmi pečlivě (rozsáhlá vlastní databáze zájemců, spolupráce s uměleckými školami: konzervatoře, JAMU, IPUS OU). Klíčovým faktorem při výběru nových pracovníků je zejména splnění požadovaného vzdělání.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola se zapojuje do projektů jak s regionální tak i s mezinárodní působností. Spolupracuje s OS cimbalistů na organizaci **Mezinárodního festivalu cimbálu**, který ve Valašském Meziříčí probíhá každý lichý rok. První ročník se konal v roce 1995. Na festivalu se za dobu jeho existence představila řada vynikajících cimbalistů z mnoha zemí – ze Slovenska, Maďarska, Moldávie, Běloruska, Iránu, Japonska, Číny a dalších zemí.

Mezinárodní přeshraniční spolupráce byla navázána také se slovenskými školami a institucemi. Ve spolupráci se ZUŠ Čadca byl realizován **projekt multimediálního tanečního představení C'est la vie**, které bylo několikrát reprízováno u nás i na Slovensku. Každoročně na závěr školního roku škola realizuje vystoupení všech žáků tanečního oboru formou více než hodinového **tanečního představení pro veřejnost**. Představení se koná v městském amfiteátru a každoročně se jeho úroveň a divácká atraktivita zvyšuje.

Každoročně v dubnu se taneční obor přidává k oslavě **Mezinárodního dne tance**, který v České republice vyhlašuje společnost Vize tance. Oslava probíhá formou vystoupení, workshopů a výukových lekcí pro veřejnost, společného tance na veřejných prostranstvích ve městě a nácviku jednotné choreografie, kterou v určité hodinu zatančí všichni účastníci oslav po celé republice najednou.

V roce 2011 škola zahájila novou tradici školního festivalu s názvem **Festival ZUŠ Alfréda Radoka**. Tento festival se koná každý rok na přelomu května a června, je přehlídkou nejlepších výkonů žáků všech oborů, přehlídkou vystoupení školních souborů, jak hudebních (Smyčcový orchestr, dechový orchestr JazzZUŠák, soubor bicích nástrojů a další), tak tanečních a divadelních. Kromě žáků na festivalu vystupují profesionální soubory mladých českých umělců s kvalitními představeními, kteří mají být inspirací a motivací pro žáky školy a také rozšiřují nabídku kulturních programů ve městě o menšinové a novátorské projekty současných mladých tvůrců. Dále pořádá mezinárodní festival Podzimní varhany, Mezinárodní festival tance, cirkusu a fyzického divadla MOVE FEST Valmez, animátorskou soutěž Oskárek, tradiční jazzové Mikulášení, prezentaci kapel a regionálních umělců Made in ZUŠ, a další.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Technickým vybavením patří ZUŠ Alfréda Radoka Valašské Meziříčí mezi kvalitně zajištěné vzdělávací zařízení, integrující dva taneční zrcadlové sály, odborné ateliéry kresby, malby a keramiky, nástrojové učebny, pěvecké studio a koncertní sál.

Na dalších místech poskytovaného vzdělávání škola působí ve vybavených odborných učebnách (učebny hudební výchovy a ateliér výtvarné výchovy). Finanční zdroje školy umožňují zabezpečit výuku kvalitními nástroji a učebními pomůckami. V oblasti ICT dochází k systematickému zajištění požadavků organizace v souladu s vývojem informačních technologií a elektronických komunikací, včetně vytváření optimálních podmínek pro rozvoj vnitřního informačního systému. Škola disponuje bohatým notovým archivem.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Základní umělecká škola Alfréda Radoka Valašské Meziříčí se hlásí k odkazu významného českého umělce Alfréda Radoka. Škola se snaží reflektovat nové trendy v umění a uměleckém vzdělávání a zavádět je do výuky. Působí na estetické cítění žáků, udržuje a rozvíjí kvalitu výuky a tím vychovává kulturní generaci, která se bude aktivně podílet na kulturním dění ve svém okolí. Vedení klade důraz na pozitivní prezentaci školy a dobrých výsledků výuky na veřejnosti, dbá na dobré vztahy s veřejností a prohlubuje součinnost školy a rodiny.

3.1 Zaměření školy

Základní umělecká škola Alfréda Radoka Valašské Meziříčí se hlásí k odkazu významného českého umělce Alfréda Radoka. Současný progresivní vývoj školy je založený na bohaté, více než sedmdesátileté tradici.

Škola cílevědomě vytváří příjemné prostředí pro žáky i jejich doprovod. V hudebním oboru škola dosahuje vynikajících výsledků ve výuce hry na cimbál, akordeon a ve výuce pěveckých sborů, kde sklízí úspěchy na celostátní i mezinárodní úrovni. Výrazně se profiluje výuka hry na klavír, varhany a kontrabas. Vysokou úroveň prokazuje tradičně smyčcový orchestr. Dynamicky se rozvíjí oddělení bicích nástrojů a jazzový orchestr školy.

Obory nehudební si udržují stabilně vysokou úroveň. Škola zachytila trendy v současném tanci a pružně je zapojila do obsahu výuky tanečního oboru. Vyústěním těchto aktivit je zapojení školy do operačního programu přeshraniční spolupráce financovaného Evropskou unií a rozvoj mezinárodní spolupráce školy s obdobnými subjekty v zahraničí (např. ZUŠ Čadca a další). Ve výtvarném oboru se projevuje trvale vysoká úroveň a 100% úspěšnost v přijímacím řízení na střední a vysoké umělecké školy, studium architektury a pedagogické instituty. Kvalitně se profiluje výuka keramiky, výuka animace a výuka teorie výtvarné kultury včetně výuky současného umění. Obor se účastní soutěží a přehlídek a práce žáků vykazují obecně vysokou estetickou úroveň. Výsledky literárně dramatického oboru zrcadlí kvalitní a kreativní vedení, což potvrzuje pravidelná účast žáků školy na celostátní přehlídce Dětská scéna a oceňovaná účast na recitačních soutěžích, jako je Wolkerův Prostějov nebo Mezinárodní festival poezie ve Valašském Meziříčí.

3.2 Vize školy

Vize školy do budoucnosti by se dala shrnout do motta „Výchova uměním“.

Respektujeme osobnost žáka, rozvíjíme jeho tvořivost a zdravé sebevědomí. Cílem výuky na škole je podnítit v žácích lásku k umění a vychovávat kulturní generace, které budou vyhledávat kvalitní kulturní počiny a samy budou na kulturním dění ve svém okolí aktivně podílet.

Škola bude i nadále vyhledávat talentované děti, bude připravovat žáky ke studiu na uměleckých školách a věnovat speciální péči mimořádně talentovaným dětským osobnostem.

Pro zlepšování kvality výuky bude škola i nadále zavádět nová studijní zaměření a moderní technické prostředky do výuky, aby držela krok s rychlým vývojem ve společnosti. Bude udržovat a rozvíjet kvalitu výuky, klást důraz na mezioborovou spolupráci v rámci celoročních celoškolských projektů.

Škola bude i nadále upevňovat a rozvíjet spolupráci se školami a institucemi ve městě, kraji i se zahraničními subjekty.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie v ZUŠ Alfréda Radoka jsou společně uplatňované postupy učitelů pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Klíčovými kompetencemi se rozumí souhrn vědomostí, dovedností a postojů důležitých pro rozvoj žáka po umělecké stránce a pro jeho budoucí uplatnění v praktickém i profesním životě. Jsou vyjádřením schopností žáka tvořit, vnímat a interpretovat umělecké dílo. Umožňují mu tak vytvářet si pozitivní vztah k umění, kultuře, k ostatním lidem i k sobě samému. Rozvoj klíčových kompetencí je sice celoživotní proces, ale jeho základy žák získá právě v základní škole umělecké, ve které jsou všechny metody a formy práce přizpůsobeny věku a mentálnímu vývoji žáka.

Pro úspěch v uměleckém vzdělávání je velmi důležitá součinnost školy, respektive učitelů s rodiči žáků. Nezastupitelnou roli má komunikace s rodiči a jejich zapojení do procesu výuky a domácí přípravy. Komunikujeme a spolupracujeme s rodiči tak, aby chápali důležitost a význam domácí přípravy žáka a nabízíme rodičům možnost zúčastnit se umělecké výuky jejich dítěte. Navíc informujeme žáky i jejich rodiče o aktuální nabídce kulturních akcí a ve městě a doporučujeme jejich návštěvu.

Kompetence k umělecké komunikaci

- vedeme žáka k získávání potřebných vědomostí a dovedností vlastním příkladem nebo využitím názorných ukázek
- soustavně se vzděláváme ve svém oboru tak, abychom mohli žákovi zprostředkovat kontakt se současnými trendy a novými poznatky
- hodnotíme výkon žáka, zdůrazňujeme klady a analyzujeme zápory jeho výkonu
- jsme pro žáka partnerem při spoluutváření interpretace daného díla

Kompetence osobnostně sociální

- vedeme žáka k sebehodnocení tím, že mu umožňujeme srovnávání s výkony jiných žáků
- vedeme žáka k týmové spolupráci a zodpovědnosti za společné umělecké dílo (např. komorní hra, výtvarné, taneční a mezioborové projekty atd.)
- vytváříme žákům prostředí pro jejich seberealizaci, tím jim umožňujeme prožitek smysluplnosti jejich snažení

Kompetence kulturní

- předáváme žákům vědomosti a dovednosti tak, aby si dokázali utvořit vlastní názor na umělecké dílo (analýzou díla, použitím metodiky jednotlivých oborů atd.)
- vedeme s žáky dialogy o hodnotách uměleckých děl
- využíváme možnosti dávat učivo do souvislosti s dalšími uměleckými obory

ZUŠ Alfréda Radoka poskytuje distanční vzdělávání v důsledku krizových nebo mimořádných opatření za podmínek vydaných vládou České republiky.

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Školní vzdělávací program (ŠVP) Základní umělecké školy Alfréda Radoka Valašské Meziříčí pro hudební obor obsahuje přehled všech tzv. STUDIJNÍCH ZAMĚŘENÍ poskytovaných školou.

Studijní zaměření se skládají

1. z názvu studijního zaměření
2. z učebních plánů – přehledných tabulek s uvedením vyučovacích předmětů a týdenní časové dotace v jednotlivých ročnících
3. z osnov jednotlivých vyučovacích předmětů (název vyučovacího předmětu, ročníkové výstupy žáka, případně charakteristika vyučovacího předmětu)

Učební plán je zpracován formou přehledné tabulky a obsahuje přehled příslušných vyučovaných předmětů, týdenní časovou dotaci na daný předmět v každém ročníku studia (počet hodin za týden) a informace o povinně volitelných předmětech. Učební plány obsahují závazné minimum pro týdenní časovou dotaci i dobu zahájení studia příslušného předmětu.

Osnovy vyučovacích předmětů obsahují soupis výstupů žáka (získaných dovedností) v jednotlivých ročnících.

Organizace studia hudebního oboru

Základní studium hudebního oboru v ZUŠ Alfréda Radoka Valašské Meziříčí se člení na dva stupně – I. stupeň (od 7 let), který zahrnuje 7 ročníků a II. stupeň (od 14 let), který zahrnuje 4 ročníky.

Žák po absolvování přípravného studia (od 5 let) plynule pokračuje ve studiu I. a II. stupně. Po každém ročníku studia žák absolvuje postupovou zkoušku, která je předpokladem pro pokračování v dalším ročníku.

Podle svého zájmu a zaměření může student své dovednosti získané v individuální hře využít ve volitelných předmětech – komorní hře, dechovém orchestru, smyčcovém orchestru, hře v souboru, případně ve více těchto předmětech současně. O vhodnosti zařazení do volitelných předmětů rozhodne vyučující.

Žák může během studia na základě žádosti o přestup přestoupit do jiného studijního zaměření. V tomto případě je zařazen do 1. ročníku nového studijního zařazení.

Žáci ve věku od 14 let, kteří neabsolvovali studium I. stupně, jsou zařazeni do přípravného studia II. stupně a plní výstupy I. stupně. Poté pokračují ve studiu II. stupně.

Žákům I. a II. stupně základního studia s nadprůměrnými studijními výsledky je na základě rozhodnutí ředitele/ředitelky školy (na návrh vyučujícího) umožněno obsahově náročnější studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin.

Studium I. a II. stupně je zakončeno absolventským vystoupením.

5.1 Studijní zaměření - Přípravné studium

Přípravné studium je vstupní branou do světa hudby. Děti, které byly na základě talentové zkoušky vybrány ke studiu v naší škole, rozvíjí hravou formou své vlohy. Prostřednictvím říkadel a písní získávají smysl pro správný rytmus i intonaci, seznamují se s nástroji Orffova instrumentáře, zapojují do hudby své tělo. Prostřednictvím vystoupení starších spolužáků poznávají hudební nástroje a setkávají se s živou hudbou. Často si díky poslechu vyberou „svůj“ nástroj, který je bude provázet dalším studiem na škole.

Žák, který k 1. 9. aktuálního školního roku dosáhne věku 5 let, je zařazen do 1. ročníku přípravného studia, a žák, který dosáhne věku 6 let, je zařazen do 2. ročníku přípravného studia.

Přípravné studium má 2 varianty učebního plánu. Děti jsou zařazeny do jednotlivých variant dle kapacitních možností školy.

Výuka předmětu Přípravné studium v učebním plánu varianty A i B probíhá v počtu minimálně 5 a maximálně 20 žáků.

Učební plány:

UČEBNÍ PLÁN – PŘÍPRAVNÉ STUDIUM – hodinová dotace		
<u>Učební plán</u> – varianta A	1. ročník pro děti od 5 let	2. ročník pro děti od 6 let
Přípravné studium	1	1

<u>Učební plán</u> – varianta B	1. ročník	2. ročník
Přípravné studium	1	1
Individuální nebo skupinová hra na nástroj	0,5	0,5

Pozn.: do varianty A nebo B jsou děti zařazeny podle kapacitních možností školy

Učební osnovy – Přípravné studium

1. ročník

Žák:

- umí rozlišit zvuky a tóny, vlastnosti tónů (vysoko, nízko, slabě, silně)
- rytmitizuje říkadla pomocí hry na tělo
- rozpozná náladu písně, skladby
- reaguje správně na změny tempa v hudbě
- melodizuje říkadla na jednoduchých modelech (5. a 3. st.)

2. ročník

Žák:

- umí rozlišit rytmus a metrum říkadel a písní
- melodizuje říkadla v dur tóninách na různých modelech
- rozezná postupy stoupající a klesající melodie
- zná houslový klíč, orientuje se v notové osnově
- pozná a zapíše noty c1-c2 a jejich rytmické hodnoty
- rozpozná pomlky a chápe jejich význam v hudbě

- soustředěně vyslechne skladbu přiměřené délky
- zazpívá čistě a rytmicky správně nastudovanou píseň

5.2 Studijní zaměření – Hudební nauka

Motto: Zpívej, hýbej se, bruč a zvuč, vzdělaným hudebníkem být se uč!
Diskutuj, srovnávej, poslouchej, hrej, s hudební naukou dobře se měj.

UČEBNÍ PLÁN – HUDEBNÍ NAUKA – hodinová dotace											
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-

Učební osnovy – Hudební nauka

1. ročník

Žák:

- melodizuje říkadla na daných intonačních modelech
- doprovází písně na rytmické i melodické nástroje Orffova instrumentáře
- umí poznat a napsat notu osminovou, čtvrtovou, celou a odpovídající pomlky
- orientuje se na klaviatuře
- zná pojem stupnice, vytvoří C dur, G dur, F dur
- vytleská zapsaný rytmus ve 2, 3, a 4dobém taktu
- zná posuvky u not
- rozumí pojmům: legato, staccato, repetice
- zná základní dynamická a tempová označení
- představí svůj hudební nástroj a zahraje na něj
- dokáže rozlišit 2 a 3dobé metrum tanců, skladeb, nebo písní

2. ročník

Žák:

- ovládá stavbu stupnic C, G, D, A, F, B, Es dur a jejich T5
- vytvoří tóniku a dominantu v těchto tóninách a použije k doprovodu písně
- přečte a zapíše noty v rozsahu g – c3
- orientuje se v basovém klíči v rozsahu f – c1
- zná funkci posuvek, notu a pomlku šestnáctinovou
- umí taktovat ve 2/4 taktu
- vysvětlí princip tečky u noty a synkopy
- pozná grafický záznam intervalů 1 – 8
- rozezná barvu a výšku hlasu – dětský, ženský, mužský
- je schopen transponovat úryvky písní v rozsahu 5 tónů
- rozliší jednotlivé nástrojové skupiny

3. ročník

Žák:

- rozezná tonalitu dur a moll
- ovládá dur stupnice do 5 křížků a 5 bé, moll do 2 křížků a 2 bé
- analyzuje sluchem základní intervaly
- dokáže udržet svůj hlas v kánonu
- utvoří obraty dur a moll kvintakordu
- zná taktovací schéma 3 a 4dobého taktu
- pozná a zahraje triolu
- zná nástrojové skupiny symfonického orchestru
- rozlišuje sluchem tón, interval, akord
- orientuje se ve složitějších rytmech a sám je vytvoří
- pozná malou písňovou formu
- zná vybrané osobnosti české a světové hudební kultury

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny stupnice dur, moll stupnice do 5 křížků a 6 bé
- udrží intonaci v lidovém dvojhlasu
- chápe princip paralelních a stejnojmenných stupnic
- zapíše zahrany hudební úryvek do not
- vytvoří odvozené intervaly ze základních
- chápe princip enharmonické záměny
- analyzuje složitější hudební formy
- zná pojmy: sonáta, koncert, symfonie, opera, opereta, muzikál

5. ročník

Žák:

- zná všechny stupnice a akordy
- orientuje se v hudebních obdobích, zná jejich nejvýznamnější představitele a díla
- dokáže zapsat zadané melodicko-rytmické cvičení do not
- diskutuje a prezentuje svůj názor na hudební ukázkou
- chápe a správně používá hudební pojmy, označení a názvosloví
- poučeně interpretuje před spolužáky skladbu na svůj nástroj

5.3 HRA NA KLÁVESOVÉ NÁSTROJE A AKORDEON

Vyučujeme hru na klávesové nástroje: klavír, varhany, cembalo a na akordeon.

5.3.1 Studijní zaměření – Hra na klavír

Klavír stále patří mezi nejoblíbenější nástroje. Jeho bohatý zvuk a harmonické možnosti zastoupí mnohdy celý orchestr. Rozvíjí u dítěte fantazii, tvořivost, soustředění a pohybovou koordinaci.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA KLAVÍR – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: - Komorní hra - Hra v souboru ** - Smyčcový orchestr ** - Dechový orchestr ** - Sborový zpěv **,***	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující.

**Učební osnovy těchto předmětů jsou specifikovány u jiných studijních zaměření.

***Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na klavír:

Přípravné studium (varianta Přípravného studia B) – učební plán v kap. 5.1.

Žák:

- zná klaviaturu a orientuje se na ní – vysoký a hluboký tón, bílá a černá klávesa
- pozná houslový a basový klíč, notovou osnovu
- zná rytmické hodnoty not
- zahraje podle sluchu říkadlo, jednoduchou píseň portamento
- hraje společně s učitelem

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- správně a uvolněně sedí u nástroje
- zná houslový a basový klíč v rozsahu, který potřebuje ke hře
- zná délky not a pomlky, základní dynamické označení

- ovládá základní klavírní úhozy – portamento, legato, staccato
- zahraje jednoduchou píseň podle sluchu
- zahraje některé skladby z paměti
- je schopen souhry

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje minimálně čtyři stupnice a příslušné akordy
- rozvíjí své technické a výrazové schopnosti
- je seznámen se základy vícehlasé hry
- realizuje některé skladby z paměti
- využívá sluchu ke sluchové sebekontrolě
- je seznámen s využitím pedálu, používá pedál na podporu barevnosti zvuku
- zahraje skladbu při veřejném vystoupení

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje stupnice oběma rukama s příslušným akordem
- hraje v rychlejších tempech
- interpretuje skladby z období baroka nebo klasicizmu, odpovídající jeho individuální úrovni
- vyjadřuje náladu a charakter skladby
- vytvoří jednoduchý doprovod písně pomocí T, D, S

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje základní ozdoby – příraz, nátryl
- pedalizuje pomocí současného a synkopického pedálu
- využívá tempové a dynamické odstínění hry v širší škále
- zahraje z listu skladbičku na úrovni 1. ročníku

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje vybrané stupnice dur nebo moll v protipohybu nebo rovném pohybu, akordy zahraje ve formě třízvuku i rozloženého čtyřzvuku
- zhodnotí svůj výkon
- zahraje skladby z období baroka, klasicizmu, romantismu nebo 20. století

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje chromatickou stupnici
- rozumí hudební frázi
- interpretuje delší skladby charakteristické pro dané vývojové období
- zahraje složitější ozdoby – obal, trylek, skupinku
- využívá při nácvičení skladby rytmické i úhozové varianty

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje stupnice dur, moll v rychlejším tempu, akordy ve velkém rozkladu
- využívá všech zvukových možností nástroje

- nastuduje samostatně skladbu, uplatní v ní získané vědomosti a dovednosti
- vyjádří vlastní názor při výběru skladeb
- nastuduje a veřejně předvede vybranou skladbu

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

Žák:

- správně a uvolněně sedí u nástroje
- orientuje se na klaviatuře
- čte noty v houslovém a basovém klíči
- je schopen čtyřruční hry s učitelem
- používá pedál
- zahraje vybrané stupnice oběma rukama dohromady s příslušným akordem
- využívá tempové a dynamické odstínění hry

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník - II. stupeň

Žák:

- zahraje stupnice v terciích nebo kombinovaně nebo velký rozklad D7
- zahraje náročnější etudy
- interpretuje výrazově technicky náročnější skladby

3. a 4. ročník - II. stupeň

Žák:

- zahraje skladby z listu, které si sám vybere
- zná základní stylová období, jejich významné představitele a stěžejní díla z dějin klavírní literatury
- zhodnotí interpretaci předvedené skladby
- uplatní znalosti z harmonie a forem při studiu skladby

5.3.2 Studijní zaměření – Hra na varhany

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA VARHANY – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum:*												
- Komorní hra												
- Hra v souboru **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1
- Smyčcový orchestr **												
- Sborový zpěv **, ***												

* Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující.

**Učební osnovy těchto předmětů specifikovány u jiných studijních zaměření.

***Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na varhany:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- je fyzicky uvolněný, správně sedí u varhan, správně drží tělo a ruce
- rozumí vzniku tónu a jeho minimální ovlivnitelnosti hráčem
- zvládá úhoz prsty stejnou silou do kláves bez ohledu na dynamiku při hře v pomalejších tempech
- hraje legato ve dvojhlase v pomalých tempech

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá techniku hry staccato
- hraje na elementární úrovni pedálem
- využívá souhry nohou i rukou v jednoduchých homofonních skladbách...

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- zvládá prstovou techniku, především v cílené dávce energie při úhozu na klávesy
- hraje leggiero a portato
- realizuje hru na základě vypěstovaných rychlých a přesných přípravných pohybů.

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá prstovou techniku tiché, jednoduché a vícenásobné výměny prstů
- používá techniku repetovaných tónů
- hraje jednoduché polyfonní skladby
- tvoří základní kadence v úzké harmonii v tónině dur i moll (T-S-D-T)

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- aplikuje ve hře všechny druhy prstového glissanda
- realizuje v interpretaci těžké a polotěžké doby agogickými přízvuky
- při hře využívá současně dva manuály, přechází na různé manuály během hry
- hraje základní kadence v široké harmonii s pedálem v tónině dur i moll

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá všechny druhy pedálového glissanda
- chápe funkci žaluží a používá je při hře
- rozlišuje metrický, rétorický, patetický přízvuk a využívá je při hře
- realizuje hudební fráze
- hraje rozšířené kadence v úzké harmonii v tónině dur i moll

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá všechny druhy artikulace v nastudovaných skladbách, vede jednotlivé hlasy v polyfonních skladbách diferencovaně
- realizuje elementární barokní a romantickou ornamentiku
- diferencuje interpretační přístup ke skladbám různého slohového období z hlediska artikulace a agogiky
- hraje rozšířené kadence v široké harmonii v tónině dur i moll
- předvede nastudované skladby na absolventském koncertu

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

Žák:

- má správné držení těla, rukou a prstů, které získal při studiu klavírní hry
- zahraje na klavír stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 bé
- zahraje na klavír etudy technické úrovně H. Lemoina
- zahraje na klavír polyfonní skladbu na úrovni „Malá preludia a fugy“ J. S. Bacha
- zahraje rychlou větu ze sonatiny na úrovni M. Clementiho

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- analyzuje studované skladby
- kontroluje a koncentruje se při hře
- hraje kadence vyzdobené střídavými tóny v různých hlasech

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- ovládá crescendový válec
- aplikuje artikulaci v souladu se starými prstoklady v předbachovských skladbách
- interpretuje skladby soudobých autorů
- hraje kadence s použitím mimotonální dominanty

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- hraje inegalitě a využívá je v italských renesančních skladbách
- používá přídavné ozdoby při hře
- aplikuje zásady doprovodu chorálu
- improvizuje harmonické věty s vybočením do cizí tóniny

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- registruje skladby podle historických zásad
- rozlišuje základní, sólovou a plénovou registraci
- improvizuje krátké hudební věty na podkladě předvětí a závětí
- připraví se na absolventské vystoupení

5.3.3 Studijní zaměření – Hra na cembalo

Výuka hry na cembalo prezentuje pro žáky velmi zajímavou a obohacující zkušenost. Hra na cembalo nabízí možnost hlubšího pochopení interpretace hudby 17. a 18. století. Žáci, kteří již hrají nebo hráli na klavír se při hře na cembalo seznamují s rozdílnými úhozovými technikami, tvorbou tónu, způsobem hry ozdob i specifickým vytvářením dynamiky. Předchozí zkušenost s klávesovým nástrojem je výhodou, ale není podmínkou pro zahájení výuky.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA CEMBALO – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na cembalo	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: - Komorní hra - Hra v souboru ** - Smyčcový orchestr ** - Sborový zpěv **,***	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující.

**Učební osnovy těchto předmětů jsou specifikovány u jiných vzdělávacích zaměření.

***Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na cembalo:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- správně dodržuje základní nástrojové návyky – správné sezení u cembala, držení těla
- zvládne čtení notového zápisu v notové osnově (+ délky not, rytmus, takt)
- používá úhozové varianty (portamento, staccato, legato, odtah)
- prokáže znalost kvality cembalového tónu, vyjadřuje charakter skladby
- transponuje jednoduchá cvičení a písně
- disponuje základní dovedností ve hře stupnic zvlášť
- zvládá hru dvojchmatů a akordů

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- využije své technické dovednosti, výrazové schopnosti, hudební představivost,
- uplatní metroritmické cítění při nácviu skladby
- zahraje stupnice dohromady v protipohybu v různých rytmických variantách

- doprovází známé písně podle sluchu pomocí základních harmonických funkcí
- využije při hře artikulační a agogické prvky
- interpretuje drobné skladby barokní a klasicistní hudby
- zahraje tónický kvintakord s obraty k dané stupnici zvlášť

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- interpretuje z paměti skladbu odpovídající dovednostem
- odliší úhozem melodii a doprovod při interpretaci
- zahraje vybrané durové i mollové stupnice rovným pohybem dohromady
- zvládne vázání dvojhmatů a akordů i s opakovaným tónem

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje etudy nebo technická cvičení vhodná pro hru na cembalo
- rozvine kultivovanost své hry a úhozu
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy rovným pohybem dohromady
- osvojí si značení a správný způsob hry barokních ozdob – nátryl, opora
- pozná mechaniku nástroje, způsob rejstříkování

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- prokáže vyrovnanost pasážové techniky v rychlejších tempech
- vystihne náladu a charakter interpretované skladby 17. a 18. století
- při reprodukci skladeb dodržuje zásady správné artikulace intervalů
- zahraje stupnice v rovném pohybu v rychlejším tempu

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- samostatně určí tempo skladby na základě dosažených zkušeností
- vypracuje oblouk fráze, určí vrchol skladby
- používá přiměřenou agogiku
- prokáže vyrovnanost pasážové techniky v rychlejších tempech
- využije znalostí z hudební teorie při aktivní improvizaci

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- prokáže schopnost veřejné interpretace nastudovaných skladeb
- respektuje a uplatní při hře rysy jednotlivých slohových období
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu klaviatury cembala
- ovládá samostudium snazších skladeb
- vyhledá zajímavé harmonické postupy, zná základy generálbasu
- seznámí se s principem barokního zdobení, mordent, trylek

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák:

- popíše základní části nástroje a způsob tvoření tónu
- při hře zvolí správný způsob sezení u nástroje
- zahraje jednoduché renesanční a barokní skladby
- používá základní pravidla ovládání rejstříků nástroje
- hraje tříhlasé akordy rozložené
- interpretuje základní druhy ozdob
- ovládá základní úhozy

Základní studium II. stupně

1. ročník - II. stupeň

Žák:

- použije získané dovednosti ke hře rozsáhlejších skladeb
- využívá je při studiu skladeb období baroka a klasicismu
- uplatní základy barokní artikulace a frázování
- zahraje všechny durové a mollové stupnice
- realizuje barokní zdobení samostatně

2. ročník - II. stupeň

Žák:

- kultivuje tvorbu cembalového tónu
- rozvíjí sluchovou kontrolu při osvojování správné artikulace a frázování
- pozná principy starých prstokladů
- prokáže polyfonní myšlení
- uplatní cembalo jako doprovodný nástroj
- hraje čtyřhlasé akordy rozložené jako arpeggia ve více tóninách

3. ročník - II. stupeň

Žák:

- uplatní své nástrojové dovednosti ve hře komorní či souborové
- prokáže schopnost práce se zvukem cembala, tj. tvorbu tónu, hru arpeggia
- dokáže naladit nástroj
- zná způsob rejstříkování, principy 8' a 4' rejstříků, loutnový rejstřík

4. ročník - II. stupeň

Žák:

- ovládá základní stylové odlišení barokních autorů – Německo, Francie, Itálie
- interpretuje styl non mesuré a inégalité
- realizuje doprovod podle zápisu generálbasu spolu se sólovou hrou při veřejném vystoupení

5.3.4 Studijní zaměření – Hra na akordeon

Akordeon je sice v porovnání s jinými, např. dechovými, nástroji poměrně „mladý“ nástroj, přesto má za sebou již bohatou historii. Jeho široká barevná škála tónů, vysoká technická vyspělost i nesmírně rozsáhlé možnosti využití od lidové, přes jazzovou až po klasickou hudbu, mu určují nezaměnitelné místo mezi ostatními hudebními nástroji.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA AKORDEON – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: - Komorní hra - Sborový zpěv**	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující.

**Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na akordeon:

Přípravné studium (varianta Přípravného studia B)

Žák:

- zná správný posed u nástroje a jeho držení
- orientuje se po klaviatuře
- používá v levé ruce základní tón a okolní tóny (C, G, D, F)
- zahraje jednoduchou píseň v pravé ruce v pětiprstové poloze, popřípadě i v levé dle sluchu

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- dbá na základní návyky při hře sezení, držení zad, postavení ruky
- orientuje se po klaviatuře a rozpozná rozdělení do oktáv v pravé ruce
- používá v levé ruce základní tón a okolní tóny (C, G, D, F) a používá dané akordy dur a moll k těmto tónům
- rozliší základní dynamiku: p, mf, f
- využívá základní orientace v notovém zápise ruce

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- rozšíří pětiprstovou polohu od jiných tónů – posun ruky
- zrychlí orientaci po klaviatuře a v basech

- zrychlí čtení z not a orientaci v hudebním zápise
- orientuje se v pomocné řadě v levé ruce kolem tónu C
- zvládne hru dur, moll a septimových akordů od různých tónů
- orientuje se v lehkých hudebních zápisech, čte v houslovém i basovém klíči dle svých možností
- používá techniku legato, staccato
- obrací měch dle akordových značek

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá lehké doprovody ve dvou a tříčtvrtovém taktu
- je seznámen se střídavým měchem
- hraje ve dvojhmatech (tercie)
- zvládá plynulé crescendo a decrescendo
- ovládá hru ve staccatu, legatu, tenuto a nedělá mu problém této techniky využít i v kombinaci oběma rukama současně
- nacvičí jednoduchou polyfonní skladbičku
- zahraje z paměti skladbičku obtížnosti dle jeho schopností
- uplatňuje při hře rejstříkovou barevnost

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- zdokonalí obracení měchu i nácvičku střídavého měchu a nedělá mu problém si sám vymyslet obracení v různých skladbách
- zahraje lidovou píseň v terciích i sextách s jednoduchým doprovodem
- nacvičí jednoduchou lidovou píseň dle sluchu a vytvořit k ní doprovod v levé ruce
- je seznámen s komorní hrou
- orientuje se v basech a nedělá mu problém použít dur, moll, septimového akordu v lidových písních

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- je schopen přesného, dynamicky vyrovnaného obracení měchu
- zná základní funkce T, S, D v durových tóninách do čtyř křížků
- zdokonaluje své výrazové prostředky a pochopí výraz skladby
- zdokonaluje se ve hře z listu a v utváření lehkého doprovodu k dané melodii dle akordových značek
- vytváří za pomoci učitele k dané melodii druhý hlas v terciích či sextách
- je schopen během skladby změnit rejstříkovou barevnost jak v levé, tak pravé ruce
- zahraje skladbičku v duu se svým učitelem nebo se svým spolužákem

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- rozvíjí svoji hudebnost a stává se samostatným při nácvičce skladeb
- používá základní kadenci T, S, D v různých tóninách
- rozvíjí se v komorní hře
- nečiní mu problém hra z listu jednoduchých písní
- doprovodí dle akordových značek melodii v různých rytmických taktech
- využívá a správně volí rejstříkovou barevnost k určité skladbě
- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje
- interpretuje přednesové skladby různých hudebních žánrů

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- pochopí skladbu a dodržuje v ní stylovou interpretaci
- interpretuje správně polyfonní skladbu a je seznámen s terasovitou dynamikou a výběru rejstříku v této problematice
- podílí se na výběru studovaného repertoáru
- zahraje dle svých schopností z listu
- vytváří transpozice v jednoduchých lidových písních dle svých schopností
- zahraje dle svých možností druhý hlas k lidové písni v terciích nebo sextách

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

Žák:

- zná základní návyky při hře sezení, držení zad, postavení ruky
- orientuje se po klaviatuře a rozpozná rozdělení do oktáv v pravé ruce
- používá techniku legato, staccato
- obrací měch dle akordových značek
- zrychlí čtení z not a orientaci v hudebním zápise
- orientuje se v pomocné řadě v levé ruce kolem tónu C
- zvládne hru dur, moll a septimových akordů od různých tónů
- používá lehké doprovody ve dvou a tříčtvrtovém taktu

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- používá základní kadenci T, S, D v různých tóninách
- rozvíjí se v komorní hře, nedělá mu problém hra z listu jednoduchých písní
- doprovodí dle akordových značek melodie v různých rytmických taktech
- nastuduje složitější polyfonní skladby
- rozliší výrazem jednotlivé hudební styly
- rozvíjí svoji hudební paměť studiem rozsáhlejších skladeb
- uchopí sám lidovou píseň a je schopen k ní vytvořit jak doprovod v levé ruce, tak druhý hlas
- vytvoří prstoklad, dynamiku a výrazové prostředky v lidové písni
- je seznámen se základy improvizace v jednoduchých tóninách

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- pochopí skladbu a dodržuje v ní stylovou interpretaci
- interpretuje správně polyfonní skladbu a orientuje se v této problematice
- uchopí sám lidovou píseň a k ní vytvoří jak doprovod v levé ruce, tak druhý hlas, je schopen sám vytvořit prstoklad, dynamiku a výrazové prostředky v lidové písni
- improvizuje na základní harmonické funkce
- je schopen komorní hry
- hraje dle svých schopností z listu

5.3.5 Skupinové praktikum: Hra na klávesové nástroje a akordeon

Vzdělávací zaměření „Hra na klávesové nástroje a Hra na akordeon“ zahrnuje studijní zaměření Hra na klavír, Hra na varhany, Hra na cembalo, Hra na akordeon.

Skupinové praktikum vzdělávacích zaměření „Hra na klávesové nástroje“ a „Hra na akordeon“ zahrnuje povinně volitelný předmět: „Komorní hra“, osnovy dalších povinně volitelných předmětů tohoto praktika jsou obsaženy v jiných vzdělávacích zaměřeních – viz. obsah.

Vzdělávací obsah (učební osnovy) povinně volitelných předmětů:

Vzdělávací zaměření: Hra na klávesové nástroje

Studijní zaměření: Hra na klavír, Hra na varhany, Hra na cembalo

Učební osnovy volitelného předmětu: Komorní hra

Komorní hra vede žáka ke schopnosti souhry a spolupráce s jiným nástrojem či s větším hudebním souborem. Získané dovednosti lze také využít k doprovodu zpěvu. Komorní hra podporuje rozvoj rytmického cítění, techniky, výrazových schopností a soustředění žáka.

Základní studium I. stupně

4. a 5. ročník – I. stupeň

Žák:

- spolupracuje na základní úrovni s jiným nástrojem či skupinou nástrojů
- interpretuje z listu jednoduché skladby
- využívá při interpretaci dynamiku v souladu s dalšími nástroji

6. a 7. ročník – I. stupeň

Žák:

- je schopen vnímat ostatní nástroje a umět se jim dle svých schopností přizpůsobit
- interpretuje jednoduché skladby a na základě svých schopností a dovedností postupně zvyšuje jejich náročnost
- je schopen sluchové sebekontroly

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník - II. stupeň

Žák:

- spolupracuje s jiným nástrojem či skupinou nástrojů
- využívá při interpretaci nejen dynamiku, ale také vhodnou artikulaci a agogiku

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- vnímá gesta spoluhráče a jeho interpretaci dané skladby
- dbá na tempové přizpůsobení spoluhráči
- má zodpovědný přístup k práci s jiným nástrojem či skupinou nástrojů

Vzdělávací zaměření: Hra na akordeon

Studijní zaměření: Hra na akordeon

Učební osnovy volitelného předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. a 5. ročník – I. stupeň

Žák:

- je schopen přizpůsobit se druhému hlasu
- udrží důležitost svého hlasu v souhře s ostatními
- zvládá hru v seskupení dvou a více hráčů na své dosažené technické úrovni

6. a 7. ročník – I. stupeň

Žák:

- doprovodí jednoduše jiný nástroj či zpěv
- pracuje v kolektivu a zapojuje se i s jinými nástroji
- vystupuje v rámci kolektivu na veřejnosti

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- rozlišuje různé stylové prvky a používá je v rozdílných žánrech
- zvládá hru technicky náročnějších skladeb v komorním seskupení
- zahraje z listu jednodušší doprovod jinému nástroji či zpěvu

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- přizpůsobuje se ostatním hlasům, zvukově a barevně se doladí
- vystupuje jako osobnost, má vlastní názor na skladu či její interpretaci
- hodnotí sebekriticky provedenou skladu
- pochopí důležitost spolupráce

5.4 HRA NA SMYČCOVÉ NÁSTROJE

Smyčcové nástroje mají širokou možnost uplatnění v sólové a komorní hře, v orchestrech a také ve folklórních souborech. Vyučujeme hru na housle, violu, violoncello a kontrabas.

5.4.1 Studijní zaměření – Hra na housle

Housle jsou nástroj s velmi širokou možností uplatnění v sólové a komorní hře, v orchestrech a folklórních souborech. Žák postupně získává technické základy hry na nástroj, rozvíjí se jeho hudební představivost a schopnost hudebního vyjádření. Hrou na housle se pěstuje také schopnost naslouchat a přizpůsobovat se spoluhráči. Kromě rozvoje hudebního a citového se zvyšuje i jeho houževnatost, sebeovládání a též odvaha a odolnost při veřejném vystupování. U žáka je nutná pravidelná příprava a docházka do hodiny. Sluchové, rytmické a motorické předpoklady jsou pro studium výhodou

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA HOUSLE – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Smyčcový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	1	1

* Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující.

**Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na housle:

Přípravné studium (varianta Přípravného studia B)

Žák:

- rozeznává části houslí a smyčce
- uchopí smyčec a přenesení jej na struny s pomocí učitele
- hraje různými částmi smyčce na prázdných strunách
- zná základní prstoklad
- zabrnká jednoduché prstové cvičení či písničku

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- popíše části houslí a smyčce
- zaujme přirozený postoj při hře na housle
- předvede pizzicato v základním prstokladu ve výchozí poloze
- hraje různými částmi smyčce v základním prstokladu
- použije při hře smyky krátké a dlouhé
- přečte notový zápis na jedné struně
- zahraje písničku z paměti
- zahraje jednoduché legato

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- použije dva základní prstoklady
- hraje různými částmi smyčce v těchto prstokladech
- předvede smyky detache, staccato, legato
- používá dosažené technické dovednosti k základnímu výrazovému odstínění hry a použití základní dynamiky (f, p)
- zahraje skladbičku z paměti
- čte notový zápis na jednotlivých strunách

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá tři prstoklady v jedné poloze
- uplatňuje smyky detache, staccato, legato
- zná základní postupy při nácviku
- použije sluchovou představu pro intonační sebekontrolu
- přečte notový zápis na všech strunách i s přechodem přes struny
- zahraje skladbičku kratšího rozsahu z paměti
- barevnost

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- použije všechny základní prstoklady v jedné poloze
- zahraje v další vybrané poloze
- hraje vybrané stupnice dur a moll v rozsahu dvou oktáv s rozloženými akordy
- použije různé rytmické varianty při nácviku stupnic
- zahraje tečkovaný rytmus a triolu
- provede přípravná pohybová cvičení levé ruky pro rozvoj vibrata

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje stupnice dur a moll s přechodem do III. polohy
- uplatňuje III. polohu v etudách i v přednesových skladbách
- vymění plynule I. a III. polohu
- pracuje ve zvolených přednesových skladbách s výrazovými prostředky
- hraje jednoduchý notový zápis v první poloze z listu
- použije při hře vibrato podle svých psychomotorických schopností

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje všemi částmi smyčce, umí je kombinovat
- zahraje stupnici v rozsahu 3 oktáv s rozloženým kvintakordem
- orientuje se v II. a IV. poloze
- hraje v V. poloze
- obohacuje hru melodickými ozdobami
- naladí si sám nástroj
- aktivně se účastní hry v souboru
- hraje z paměti
- hraje z listu

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- tvoří kvalitní tón
- zvládá obtížnější způsoby smyku- spiccato, martelle
- použije při interpretaci skladby základní výrazové prostředky
- pracuje s barvou tónu a dynamikou
- ovládá vibrato
- ovládá výměny poloh
- orientuje se v notovém zápisu
- pracuje samostatně s notovým materiálem
- použije adekvátní výrazové prostředky ve skladbách různých stylových období

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán a výstupy I. stupně I. stupně.

Žák:

- popíše části nástroje a pojmenuje struny
- umí správně držet housle i smyčec
- ovládá hru v základní poloze
- využívá sluchové kontroly ke správné intonaci
- orientuje se v zápisu houslového klíče
- hraje všemi částmi smyčce

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku
- řeší samostatně prstoklady, smyky a výraz při studiu interpretace skladeb
- vytváří si vlastní názor na interpretaci různých žánrů a slohových období
- zahraje z listu skladby na úrovni 4. ročníku I. stupně
- ovládá všechny běžně používané melodické ozdoby (příraz, nátryl, trylek, opora)
- uplatňuje citlivě vibrato
- tvoří fráze

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- řeší samostatně prstoklady, smyky a výraz
- rozvíjí svou hudební paměť na delších přednesových skladbách v rozsahu dvou a více stran
- zajímá se o hudební současnost
- vyhodnotí hudební výkon jiných interpretů
- využívá možností počítačových programů k další práci s hudbou
- samostatně vyhledá svůj vlastní repertoár
- uplatňuje improvizaci podle svých individuálních předpokladů
- projevuje se hudebně i mimo školu

5.4.2 Studijní zaměření – Hra na violu

Viola patří do rodiny smyčcových nástrojů. Plní ve sboru těchto nástrojů funkci spojujícího zvukového článku mezi vrchními a spodními hlasy. Má nezastupitelné místo v komorní hře, souborové hře, v orchestrech i folklórních souborech. Oproti hře na housle klade hra na violu na hráče zvýšené fyzické nároky v namáhavějším držení nástroje, ve větším rozpětí a většímu tlaku na struny. Ke hře na violu je proto vhodný žák s dostatečně velkou rukou a pevnými prsty.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA VIOLU – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra * - Hra v souboru * - Smyčcový orchestr * - Sborový zpěv *	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	1	1

* Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na violu:

Přípravné studium (varianta Přípravného studia B)

Žák:

- rozeznává části violy a smyčce
- uchopí smyčec a přenesení jej na struny s pomocí učitele
- hraje různými částmi smyčce na prázdných strunách
- zná základní durový nebo mollový prstoklad
- zahrnká jednoduché prstové cvičení či písničku

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- zaujme přirozený postoj při hře na violu
- popíše části violy a smyčce
- hraje různými částmi smyčce v základním prstokladu
- použije při hře smyky krátké a dlouhé
- čte notový zápis na jedné struně v altovém klíči
- zahrnká písničku z paměti

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- použije dva základní prstoklady
- hraje různými částmi smyčky v těchto prstokladech
- předvede smyky detache, staccato, legato
- používá dosažené technické dovednosti k základnímu výrazovému odstínění hry a použití základní dynamiky (f, p)
- zahraje skladbičku z paměti

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- přečte jednoduchý notový zápis na všech strunách v altovém klíči
- použije sluchovou představu pro intonační sebekontrolu
- ovládá tři prstoklady v jedné poloze
- uplatňuje smyky detache, staccato, legato
- zahraje skladbičku středního rozsahu z paměti

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- použije všechny základní prstoklady v jedné poloze
- zahraje v další vybrané poloze
- hraje vybrané stupnice dur a moll v rozsahu dvou oktáv s rozloženými akordy
- zahraje jednoduché dvojzvuky
- provede přípravná cvičení levé ruky pro rozvoj vibrata

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje stupnice dur a moll s přechodem do III. polohy
- vymění plynule I. a III. polohu
- uplatňuje III. polohu v etudách i v přednesových skladbách
- hraje v V. poloze
- pracuje ve zvolených přednesových skladbách s výrazovými prostředky
- hraje jednoduchý notový zápis v první poloze z listu
- použije při hře vibrato podle svých psychomotorických schopností

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje stupnici v rozsahu 3 oktáv s rozloženým kvintakordem
- orientuje se v II. a IV. poloze
- nastuduje přednesovou skladbu rozsáhlejšího charakteru
- obohacuje hru melodickými ozdobami
- naladí si sám violu
- hraje z listu

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- tvoří kvalitní tón
- při interpretaci skladby použije základní výrazové prostředky
- pracuje s barvou tónu a dynamikou
- ovládá vibrato
- ovládá výměny poloh
- orientuje se v notovém zápisu

- samostatně pracuje s notovým materiálem
- použije adekvátní výrazové prostředky ve skladbách různých stylových období

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

Žák:

- popíše části nástroje a pojmenuje struny
- umí správně držet violu i smyčec
- ovládá hru v základní poloze
- využívá sluchové kontroly ke správné intonaci
- orientuje se v zápisu violového klíče
- hraje všemi částmi smyčce

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku
- řeší samostatně prstoklady, smyky a výraz při studiu interpretace skladeb
- pracuje s kvalitou a barvou tónu
- vytváří si vlastní názor na interpretace různých žánrů a slohových období
- zahraje z listu skladby na úrovni 4. ročníku I. stupně
- uplatňuje citlivě vibrato
- tvoří fráze

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- řeší samostatně prstoklady, smyky a výraz
- rozvíjí svou hudební paměť na delších přednesových skladbách v rozsahu dvou a více stran
- zajímá se o hudební současnost
- využívá možností počítačových programů k další práci s hudbou
- samostatně vyhledá svůj vlastní repertoár
- uplatňuje improvizaci podle svých individuálních předpokladů
- projevuje se hudebně i mimo školu
- vyhodnotí hudební výkon jiných interpretů

5.4.3 Studijní zaměření – Hra na violoncello

Violoncello je hudební nástroj používaný nepřetržitě od doby svého vzniku na konci 16. století a je dodnes považován za nezbytnou součást symfonických i komorních těles, kde plní úlohu basového a doprovodného nástroje. Po celou dobu své existence je také s oblibou vyhledáván jako nástroj sólový, o čemž svědčí široký repertoár, jenž mu věnovali skladatelé od baroka po současnost. Pro svůj velký rozsah, zvukové možnosti a paletu barev je rovněž často používán v hudbě populární, folku, rocku, world music apod.

Hra na violoncello rozvíjí v mladém člověku všechny složky jeho hudebních schopností, smysl pro intonaci, rytmus, kvalitu tónu, přirozené frázování i harmonické vnímání a pomáhá také k rozvoji pohybových vlastností, zejména jemné motoriky. Rovněž se podílí na vývoji osobnosti, vede žáka k systematickosti, cílevědomosti, pílí a učí jej vystupovat na veřejnosti, rozvíjí a rozšiřuje jeho estetické vnímání, vkus a v neposlední řadě také kulturní, sociální a společenský přehled.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA VIOLONCELLO – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra * - Hra v souboru * - Smyčcový orchestr * - Sborový zpěv **	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	1	1

* Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na violoncello:

Přípravné studium (varianta Přípravného studia B)

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje
- sedí u nástroje s nohama na podložce, rovnými zády, ramena míří dolů
- umí uchopit smyčec
- hraje pizzicato na všech strunách
- umí položit prsty levé ruky na jednu strunu, později domáčkne
- zpívá a doprovází se pizzicato na prázdných strunách
- zná pravidla pro manipulaci s nástrojem

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje levou rukou na jedné struně
- doladuje za pomoci značek
- používá celý smyk
- zahraje píseň či krátkou skladbu na jedné struně

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- zvládá přechody na vedlejší struny levou i pravou rukou
- vyměňuje z I. do IV. polohy jedním prstem
- používá různé části smyčce
- využívá artikulaci pro nasazení tónu
- orientuje se v zápisu basového klíče po d1
- ukáže nástup

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- setrvává ve IV. poloze, kde hraje všemi prsty
- používá nesouměrné smyky
- hraje détaché i legato přes všechny struny, zná staccato
- předvede skladby menšího rozsahu arco
- doladuje bez pomoci značek
- užívá tečkovaný rytmus
- ladí nástroj ke stejnému tónu

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá rozšířenou sníženou polohu
- vyměňuje z I. do IV. polohy různými prsty
- zvládá nastavované smyky
- orientuje se v hudební frázi
- využívá flažoletů k ladění nástroje
- zvládá příraz a trylek

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá rozšířenou zvýšenou polohu a IV. polohu
- zahraje všechny chromatické tóny od C po a1
- zná spiccato
- pracuje s různou rychlostí tahu smyčce
- zvládá nátryl a obal
- chápe rozdíl mezi konsonancí a disonancí

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá vibrato na dlouhých tónech
- zná palcové polohy, zvládá umístění palce na oktavový flažolet
- předvede dvojzvuk
- používá spiccato a arpeggio přes tři struny
- využívá veškeré dynamické možnosti nástroje
- ladí v kvintách
- rozliší afekty, vyjádří je hudebními prostředky

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- kombinuje I. II. III. IV. polohu
- je schopen vytvořit logický prstoklad
- používá vibrato jako výrazový prostředek
- předvede melodii v palcové poloze za použití durového prstokladu
- zná lubové polohy
- ovládá arpeggio přes čtyři struny
- hraje z tenorového klíče

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

Žák:

- orientuje se v zápisu basového klíče po a1
- používá I. polohu, vyměňuje do IV. polohy, zná II. a III. polohu
- hraje všemi částmi smyčce
- využívá dynamiku od piana po forte
- orientuje se v hudební frázi
- vnímá průběh konsonancí a disonancí v harmonii

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá různého rozložení pultónů v palcové poloze
- hraje v lubových polohách
- rozlišuje různé hudební styly
- zná pravidla tvoření jednoduchého doprovodu za pomoci základních harmonických funkcí

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- používá domáčkнутý palec
- vibruje v palcové poloze
- čte noty v houslovém klíči
- rozliší interpretaci různých hudebních stylů
- věnuje se hře basso continuo

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- vyměňuje na domáčkнутý palec
- hraje dvojhmaty sexty a tercie
- orientuje se ve flažoletech
- zaměřuje se na hru z listu

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- kombinuje dvojhmaty včetně oktáv
- je schopen si samostatně připravit přednesovou skladbu
- tvoří si vlastní názor na hudební dílo a interpretaci

5.4.4 Studijní zaměření – Hra na kontrabas

Kontrabas jako nejhlubší z rodu smyčcových nástrojů je nepostradatelný pro školy, které pěstují souborovou a orchestrální hru. Řčení „basa tvrdí muziku“ je bez nadsázky pravdivé. Těžko si představit například cimbálovou muziku bez kontrabasu.

Tento nástroj s hlubokou sametovou barvou se umí prosadit i sólově. Basista má tak potěšení ze hry nejen v orchestru, kde podtrhuje a vyplňuje harmonii i rytmickou složku, ale také zažívá pocit hráče, který umí na svůj nástroj „zazpívat“.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA KONTRABAS – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Smyčcový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	1	1

* Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech na návrh učitele může žák studium zahájit i dříve.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na kontrabas:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- umí popsat jednotlivé části nástroje
- zná basový klíč a notaci strun
- pojmenuje jednotlivé struny kontrabasu
- zná základní rytmické hodnoty not a pomlky
- umí správně držet nástroj i smyčec
- hraje pizzicato i smyčcem na prázdných strunách
- zná správné postavení levé ruky
- hraje 1., 2. a 4. prstem v I. poloze na struně G a D
- umí doprovodit známou lidovou píseň pomocí T a D

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá správné držení nástroje i smyčce
- umí hrát smyčcem na prázdných strunách
- zvládá výměnu smyky s uvolněným zápěstím
- čte noty v basovém klíči v rozsahu E-h

- orientuje se v I. poloze na všech strunách
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu pizzicato i smyčcem
- ovládá přechody na vedlejší struny
- umí doprovodit píseň pomocí T, D, S ve více tóninách (C, G, D)
- rozliší výšku hraného tónu

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá sluchové kontroly ke správné intonaci
- zná notaci v I. a základní poloze
- zahraje dur stupnice v probraných polohách a k nim příslušející akord
- orientuje se v notovém zápisu
- hraje jednoduché skladby z paměti
- zapojuje se do souhry s dalším nástrojem – příprava na souborovou hru
- dokáže naladit nástroj podle flažoletů

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- orientuje se ve II. poloze
- zvládá přechody z I. a základní polohy
- upevňuje správné návyky držení rukou
- zná a používá základní smyky-legato, détaché, staccato
- udrží čistou intonaci při souhře s jinými nástroji
- využívá při hře dynamického odstínění
- zahraje z listu skladbu technické náročnosti 2. ročníku

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- zná pojem vibrato a provádí uvolňovací cviky
- ovládá notaci odpovídající probraným polohám
- zvládá plynulé výměny poloh v legatu i detache
- posoudí svou hru z hlediska intonace
- využívá ve hře technické i výrazové prvky
- hraje stupnice dur, moll i akordy do II. polohy přes 1 oktávu
- zahraje z paměti etudu i přednesovou skladbu přiměřené úrovně

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- dbá na dodržování správných návyků při držení nástroje i smyčce
- hraje s vibratem, hodnotí kulturu tónu při hře
- prakticky používá funkce T, D, S a další stupně při doprovodu písní
- orientuje se v polohách (II/III, III, III/IV)
- čte pohotově z listu jednodušší part do souborové hry

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- orientuje se ve IV. a V. poloze
- zvládá náročnější smyky a složitější rytmické úseky
- dbá na kulturu tónu a styl interpretace skladeb z období klasicismu, romantismu
- podílí se na výběru přednesové skladby
- veřejně vystoupí na absolventském koncertu

Přípravné studium II. stupně (PS)

Přípravné studium absolvuje žák, který je začátečníkem ve svém oboru.

Uskutečňuje se formou individuální výuky po dobu jednoho roku a jedné hodiny týdně.

Žák:

- popíše části nástroje a pojmenuje struny
- umí správně držet smyčec i nástroj
- ovládá hru v základní a I. poloze
- využívá sluchové kontroly ke správné intonaci
- ovládá hru durových stupnic do I. polohy
- orientuje se v notovém zápisu v basovém klíči
- umí naladit nástroj
- zahraje etudy a přednesové skladbičky do I. polohy

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- zvládá rozsah od základní po V. polohu
- hraje plynule a čistě při výměnách poloh
- ovládá zvukovou vyrovnanost
- zahraje stupnice dur i moll ve dvou oktávách s akordy
- vyjadřuje názor na interpretaci studované skladby

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- orientuje se s jistotou na hmatníku
- používá promyšleně výměny poloh
- podílí se na tvorbě prstokladů a smyků
- hraje s tónovou kulturou a využívá dynamicky bohatou škálu
- ovládá hru v VI. a VII. poloze
- při hře uplatní technickou vyspělost

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- ovládá souhru pravé a levé ruky
- hraje s vibratem a kvalitním tónem
- zvládá výměny VI. a VII. polohy s nižšími polohami
- hraje stupnice s akordy do VII. polohy
- nastuduje skladbu cyklického charakteru

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- orientuje se podle svých schopností v palcových polohách
- ovládá čtení not v tenorovém a houslovém klíči
- uplatňuje získané dovednosti ve svých oblíbených hudebních žánrech
- využívá obtížnějších smyků, např. řadového staccata, spiccata
- připraví se na své závěrečné veřejné vystoupení

5.4.5 Skupinové praktikum: Hra na smyčcové nástroje

Vzdělávací zaměření „Hra na smyčcové nástroje“ zahrnuje tato studijní zaměření:

Hra na housle, Hra na violu, Hra na violoncello, Hra na kontrabas.

Skupinové praktikum vzdělávacího zaměření „Hra na smyčcové nástroje“ zahrnuje povinně volitelné předměty:

Komorní hra, Hra v souboru a Smyčcový orchestr.

Vzdělávací obsah (učební osnovy) povinně volitelných předmětů:

Vzdělávací zaměření: Hra na smyčcové nástroje

Studijní zaměření: Hra na housle Hra na violu, Hra na violoncello, Hra na kontrabas

Učební osnovy volitelných předmětů: Komorní hra, Hra v souboru

Komorní hra a Hra v souboru jsou povinně volitelné předměty v rámci skupinového praktika Hry na smyčcové nástroje. V komorní hře jde o interpretaci skladeb ve skupině 2 – 9 žáků. Ve Hře v souboru jde o interpretaci skladeb ve skupině 10 a více žáků.

Výuka probíhá od pátého ročníku prvního stupně, v případě talentovaných žáků je možno přistoupit k výuce i dříve.

Základní studium I. stupně

3. – 5. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá dosažené technické dovednosti
- orientuje se v notovém zápisu
- zvládá svůj part v souhře
- udrží tempo
- je schopen kontroly své intonace a intonace ostatních žáků

6. a 7. ročník – I. stupeň

Žák:

- pracuje s výrazovými prostředky
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji
- zúčastňuje se pravidelně zkoušek
- aktivně spolupracuje s ostatními hráči
- podílí se na výrazu skladeb

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- vyhodnotí vlastní i slyšenou interpretaci
- využije adekvátní výrazové prostředky odpovídající charakteru a žánru skladeb podle svých hráčských možností
- podle svých možností se orientuje v notovém zápise jednotlivých nástrojů a partitury dirigenta
- reaguje na gesto dirigenta

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- zodpovědně přistupuje k práci
- samostatně si připraví svůj part do komorní hry
- zvládá souhru s dalšími nástroji
- aktivně spolupracuje s ostatními hráči

Vzdělávací zaměření: Hra na smyčcové nástroje

Studijní zaměření: Hra na housle Hra na violu, Hra na violoncello, Hra na kontrabas

Učební osnovy: Smyčcový orchestr

Smyčcový orchestr je povinně volitelný předmět v rámci skupinového praktika.

Základní studium I. stupně

3. – 5. ročník – I. stupeň

Žák:

- zná své místo v orchestru
- orientuje se v pasážích svých partů
- zná základní gesta dirigenta a rozumí gestům dirigenta
- zná základní pravidla orchestrální hry
- je dle svých možností schopen souhry ve své nástrojové skupině
- pozná nesrovnalost v souhře nebo intonaci v rámci své nástrojové skupiny

6. a 7. ročník – I. stupeň

Žák:

- technicky zvládá svůj part
- ovládá svůj part i po stránce dynamiky
- reaguje pohotově na gesto dirigenta
- je si vědom momentální úlohy své nástrojové skupiny v různých částech skladeb
- je schopen dle svých možností rytmické i intonační souhry v rámci své nástrojové skupiny

Základní studium II. stupně

1. - 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- samostatně se připraví k interpretaci svého partu
- je schopen dynamicky odlišit svou hru podle postavení své nástrojové skupiny v orchestru
- zná pravidla orchestrální hry
- podílí se na výrazu skladeb
- využije podle svých hráčských možností adekvátní výrazové prostředky odpovídající charakteru a žánru skladeb

5.5 HRA NA DECHOVÉ NÁSTROJE

Dechové nástroje vydávají zvuk chvěním vzduchového sloupce. Rozlišujeme 2 skupiny dechových nástrojů, které se liší způsobem vzniku tónu – dřevěné a žesťové. U dřevěných nástrojů vzniká tón nárazem vzduchu na hranu otvoru, nebo rozkmitáním plátku. Původně se vyráběly ze dřeva, ale dnes se používají i kovové materiály (např. zobcová flétna, příčná flétna, klarinet atd.) U žesťových nástrojů (plechových) vzniká tón rozechvěním vzduchu pomocí rtů hráče (např. trubka, pozoun)

Vyučujeme hru na tyto dechové nástroje:

Dřevěné dechové nástroje: zobcová flétna, příčná flétna, klarinet, jazzový saxofon, hobo

Žesťové nástroje: trubka, pozoun, baryton, tenor

V rámci povinně volitelných předmětů mohou žáci absolvovat skupinové praktikum (přehled vyučovaných předmětů je v učebních plánech jednotlivých studijních zaměření).

5.5.1 Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna je pro svůj příjemný zvuk a široké možnosti uplatnění velmi oblíbeným a vyhledávaným dechovým nástrojem, na který mohou začínat hrát děti už v raném věku. Postupně poznávají a používají při studiu nejen sopránovou flétnu, ale i altovou, tenorovou a basovou zobcovou flétnu. Po zvládnutí potřebných dovedností se uplatňují v komorních souborech a získávají tak tvůrčí podněty pro uměleckou komunikaci.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Sborový zpěv **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Jedná se o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení žáka rozhoduje učitel.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na zobcovou flétnu:

Přípravné studium (varianta Přípravného studia B)

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- hraje v rozsahu 3 – 5 tón podle notového zápisu i z paměti
- umí nasadit tón jazykem

- při hře se nadechuje ústy
- zahraje z paměti jednoduché říkadlo nebo píseň

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje v rozsahu jednočárkované oktávy
- umí nasadit a ukončit tón
- rozlišuje hodnoty not celých, půlových, čtvrtových, osminových a tytéž pomlky
- zahraje píseň nebo jinou jednoduchou skladbičku z paměti s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje v tóninách C dur, G dur, D dur a F dur
- ovládá základní artikulační modely v sudém a lichém taktu
- používá hmaty dvoučárkované oktávy
- vysvětlí základní dynamické stupně – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo
- rozlišuje při hře tenuto a legato

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- má upevněné správné návyky držení nástroje a postoje při hře
- zvládá běžnou údržbu svého nástroje
- správně interpretuje složitější rytmické a melodické útvary
- ovládá základy techniky levého palce
- zahraje skladby různých stylových období podle svých individuálních možností z paměti

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá hmaty v celém rozsahu sopránového nástroje
- rozlišuje kvalitu tónu
- při souhře s jiným nástrojem je schopen sluchové kontroly
- ovládá základy dechové techniky se zapojením bránice
- zahraje náročnější skladbu delšího rozsahu – například sonátu

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá základy hry na altovou flétnu
- vybere samostatně vhodnou artikulaci
- v návaznosti na frázování vybere místa vhodná pro nádechy
- zahraje jednoduchou skladbu z listu

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje skladby různých stylových období
- zvládá technicky náročné pasáže s uvolněnými prsty
- používá při hře moderní techniky
- samostatně rozlišuje charakter a náladu skladby
- zvládá zahrát delší fráze na jeden nádech

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá všechny dosud získané dovednosti k tvoření kvalitního tónu a správné intonaci
- používá k vyjádření výrazu všechny získané výrazové prostředky
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- ovládá základy transpozice podle svých individuálních schopností
- prezentuje se na veřejných koncertech v souhře s jiným nástrojem nebo v komorních souborech

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- hraje v rozsahu jednočárkované oktávy
- umí nasadit a ukončit tón
- rozlišuje hodnoty celé, půlové, čtvrté, osminové a tytéž pomlky
- zahraje jednoduchou skladbičku z paměti s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- ovládá čtení not v basovém klíči
- využívá tenorovou a basovou flétnu podle svých individuálních možností
- samostatně nastuduje vybranou skladbu
- prezentuje vlastní názor na kvalitu tónu, artikulaci, charakter skladby a interpretaci
- uplatňuje všechny získané dovednosti při sólových vystoupeních i v komorních souborech

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá všechny získané dovednosti a vědomosti při hře na sopránovou, altovou, tenorovou a basovou flétnu
- samostatně řeší technickou problematiku nástroje – dýchání, artikulaci, frázování i péči o nástroj
- formuluje vlastní názor na kvalitu tónu a výsledný výraz interpretované skladby
- v souborové hře se zodpovědně podílí na vytvoření společného zvuku a způsobu provedení skladeb
- podle svého zaměření a zájmů vyhledává a samostatně studuje skladby podle vlastního výběru

5.5.2 Studijní zaměření – Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů. Pro svůj lahodný sametový tón a široké možnosti uplatnění se zařadila mezi nejoblíbenější nástroje vyučované v ZUŠ.

Žáci, kteří si vyberou tento nástroj, mohou po úspěšném zvládnutí základů účinkovat v komorních souborech a později se zapojit do školního dechového souboru.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Dechový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na příčnou flétnu:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje a zvládá jeho běžnou údržbu
- má správné návyky držení nástroje a postoje při hře
- dokáže tvořit přirozený a znělý tón v rozsahu jednočárkované oktávy
- zvládá základy žeberně-bráničního dýchání
- využívá funkci jazyka k nasazení a ukončení tónu
- zahraje jednoduchou skladbu nebo píseň z paměti

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- má upevněné návyky správného držení a postoje při hře na nástroj
- vytváří tón přiměřené kvality při rozšíření rozsahu do dvoučárkované oktávy
- chápe základní artikulační pojmy tenuto, legato a staccato a podle možností je využívá při hře
- umí odlišit dynamické stupně, zahraje jednoduchou melodii podle sluchu
- má správně rozvinutou dechovou techniku a zvládá delší fráze

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- tvoří přiměřeně vyrovnaný a kvalitní tón, používá hmaty dvoučárkované oktávy
- zvládá rychlejší pasáže s uvolněnou prstovou technikou, správně interpretuje snadné rytmické a artikulační útvary
- s pomocí učitele rozlišuje náladu skladby a je schopen ji vyjádřit základními výrazovými prvky
- hraje skladby různých stylových období
- je schopen hry z paměti

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- vytváří stabilní a znělý tón, používá hmaty tříčárkované oktávy v základních odstínech dynamiky
- je schopen sluchové kontroly při souhře s jiným nástrojem
- orientuje se v rytmickém a melodickém základu zápisu skladby
- má přiměřeně rozvinutou dechovou, prstovou a artikulační techniku
- zahraje jednoduchou skladbu z listu

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- vytváří stabilní a znělý tón po a'', je schopen dynamických rozdílů při hře
- při souhře s jiným nástrojem se dokáže samostatně naladit
- umí zvolit správná místa k nádechům v návaznosti na frázování skladby
- vyjádří přesně rytmický a melodický zápis skladby
- dokáže rozlišit charakter skladby a různá stylová období

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá uvedený rozsah nástroje s přiměřenou technickou zručností
- ovládá všechny způsoby artikulace
- uplatňuje tónovou představu a je schopen intonační korekce
- používá odpovídající výrazové prostředky k vyjádření charakteru a stylu skladby

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- uplatňuje nabyté technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- umí vyjádřit dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- je schopen samostatného nastudování odpovídající skladby
- spolupracuje v komorních souborech
- dokáže transponovat jednoduché útvary

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, zahájí studium přípravným studiem.

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje a zvládá jeho běžnou údržbu
- má správné návyky držení nástroje a postoje při hře
- tvoří přirozený a znělý tón v rozsahu jednočárkované oktávy
- zvládá základy žeberně-bráničního dýchání

- využívá funkci jazyka k nasazení a ukončení tónu
- zahraje jednoduchou skladbu nebo píseň z paměti

Základní studium II. stupně

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- hraje zvukově vyrovnaným a intonačně stabilním tónem v celém rozsahu nástroje
- samostatně vypracuje dynamiku a výraz v dané skladbě
- rozpozná jednotlivé fráze v dané skladbě a vysvětlí její stavbu
- vybere odpovídající melodické ozdoby a použije je
- uplatňuje všechny získané dovednosti při sólových vystoupeních i v komorních souborech

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- samostatně řeší technickou problematiku nástroje
- formuluje vlastní názor na kvalitu tónu a výsledný výraz v dané skladbě a je schopen ho obhájit
- vyhledává a samostatně studuje skladby podle svého zaměření a zájmů
- vyjmenuje některé světové a české flétnisty
- v souborové hře se zodpovědně podílí na vytváření společného zvuku a způsobu provedení

5.5.3 Studijní zaměření – Hra na klarinet

Klarinet patří mezi dřevěné nástroje jednoplátkové a má velmi široké uplatnění, proto je to velmi populární nástroj. Cílem výuky je připravit žáky na hru v různých souborech a seskupeních, např. jazzových, cimbálových, dechových a komorních souborech interpretujících vážnou i moderní hudbu.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA KLARINET – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Dechový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na klarinet:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- pojmenuje části nástroje, umí jej sestavit a zvládá jeho základní údržbu
- tvoří tón přiměřené kvality, orientuje se v základních hmatech šalmajového rejstříku
- zná správný postoj, držení nástroje a techniku správného dýchání
- zahraje jednoduchou skladbičku nebo píseň z paměti

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- tvoří tón přiměřené kvality s dechovou oporou, orientuje se v základních hmatech šalmajového rejstříku s rozšířením do rejstříku klarinetového
- na krátkých frázích zvládá hru legato a non legato
- interpretuje jednoduché skladbičky v základních dynamických odstínech
- zahraje jednoduchou skladbičku nebo píseň z paměti za klavírního doprovodu nebo v duu s učitelem

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- tvoří tón přiměřené kvality s dechovou oporou, je schopen nasadit a ukončit tón, zvládá hru crescendo a decrescendo, orientuje se v základních hmatech šalmajového a klarinetového rejstříku,
- zvládá základní postoj a správné držení nástroje
- s pomocí učitele rozpozná charakter skladby přiměřené obtížnosti a dokáže ji interpretovat za pomoci elementárních výrazových prostředků
- je schopen z paměti interpretovat skladbu kratšího rozsahu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- zná způsob tvoření staccato a je schopen ho dle svých schopností a dovedností využít při hře
- ovládá základní způsoby frázování a artikulace s výjimkou staccato v šalmajovém i klarinetovém rejstříku s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- dokáže transponovat jednoduchou skladbičku nebo lidovou píseň
- je schopen zahrát z listu jednoduchou skladbičku
- je schopen z paměti interpretovat skladbu kratšího rozsahu v souhře s dalším nástrojem

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,
- zvládá všechny základní způsoby frázování a artikulace
- je schopen při hře využívat agogiku a dynamiku
- rozpozná charakter skladby a je schopen ji interpretovat s pomocí všech získaných dovedností
- je schopen transponovat jednoduchou skladbičku do více tónin
- je schopen souhry s jedním i více nástroji

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- orientuje se v melodických ozdobách používaných v klarinetové literatuře a využívá je při hře
- je schopen z paměti interpretovat přiměřeně obtížnou skladbu různých stylových období a žánrů, s využitím všech získaných technických, artikulačních a výrazových dovedností
- je schopen samostatně nastudovat jednoduchou skladbičku s využitím všech získaných technických, artikulačních a výrazových dovedností
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ovládá elementární improvizaci úměrně svým schopnostem

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu,
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

Přípravné studium II. stupně (PS)

Přípravné studium je určeno žákům, kteří neprošli předchozím I. stupněm studia.

Žák:

- je schopen nasadit a ukončit tón, zvládá hru crescendo a decrescendo,
- zvládá základní postoj a správné držení nástroje
- s pomocí učitele rozpozná charakter skladby přiměřené obtížnosti a dokáže ji interpretovat za pomoci elementárních výrazových prostředků
- je schopen zpaměti interpretovat skladbu kratšího rozsahu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- tvoří kvalitní tón v tónovém rozsahu e–e3
- rozlišuje různé styly a žánry
- je schopen s pomocí pedagoga stylově správně interpretovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vnímá začátek a konec fráze a je schopen ji samostatně tvořit

2. ročník

- má vlastní názor na správnou interpretaci skladby
- tvoří kvalitní tón v tónovém rozsahu e–g3
- za pomoci pedagoga se orientuje v rytmicky obtížných pasážích studované literatury
- zná moderní způsoby hry na klarinet

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- rozpozná stavbu skladby a při interpretaci ji zohledňuje
- orientuje se samostatně v rytmicky obtížných pasážích studované literatury
- je schopen samostatně nastudovat skladbu dle vlastního výběru
- samostatně rozpozná náladu skladby a při interpretaci ji zohledňuje

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- je schopen samostatně nastudovat stylově správně skladbu dle vlastního výběru
- při interpretaci využívá všech dosud získaných dovedností a znalostí
- ovládá melodické ozdoby používané v klarinetové literatuře
- ovládá dynamiku a agogiku v celém rozsahu nástroje
- je schopen stylově správně interpretace skladby různých stylů a žánrů

5.5.4 Studijní zaměření – Hra na jazzový saxofon

Saxofon patří mezi dřevěné nástroje plátkové. Výuka se zaměřuje především na uplatnění v jazzu, rocku či populární hudbě. Cílem výuky je vybavit žáka nejen dovednostmi, ale i teoretickými znalostmi, jak správně, efektně a efektivně působit v těchto žánrech.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA JAZZOVÝ SAXOFON – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na jazzový saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Dechový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty.. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na jazzový saxofon:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- pojmenuje části nástroje, umí jej sestavit a zvládá jeho základní údržbu
- tvoří tón přiměřené kvality, orientuje se v základních hmatech
- zná správný postoj, držení nástroje a techniku správného dýchání
- zahraje jednoduchou skladbičku nebo píseň z paměti

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- tvoří tón přiměřené kvality s dechovou oporou
- na krátkých frázích zvládá hru legato a non legato
- interpretuje jednoduché skladbičky v základních dynamických odstínech
- zahraje jednoduchou skladbičku nebo píseň z paměti s doprovodem nebo v duu s učitelem

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- je schopen nasadit a ukončit tón, zvládá hru crescendo a decrescendo,
- zvládá základní postoj a správné držení nástroje
- s pomocí učitele rozpozná charakter skladby přiměřené obtížnosti a dokáže ji interpretovat za pomoci elementárních výrazových prostředků

- je schopen z paměti interpretovat skladbu kratšího rozsahu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- zná způsob tvoření staccato a je schopen ho dle svých schopností a dovedností využít při hře
- ovládá základní způsoby frázování a artikulace s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- dokáže transponovat jednoduchou skladbičku nebo lidovou píseň
- je schopen zahrát z listu jednoduchou skladbičku
- je schopen z paměti interpretovat skladbu kratšího rozsahu v souhře s dalším nástrojem nebo doprovodem

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,
- zvládá všechny základní způsoby frázování a artikulace
- je schopen při hře využívat agogiku a dynamiku
- rozpozná charakter skladby a je schopen ji interpretovat s pomocí všech získaných dovedností
- je schopen transponovat jednoduchou skladbičku do více tónin
- je schopen jednoduché improvizace

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- je schopen z paměti interpretovat přiměřeně obtížnou skladbu různých stylových období a žánrů, s využitím všech získaných technických, artikulačních a výrazových dovedností
- je schopen samostatně nastudovat jednoduchou skladbičku s využitím všech získaných technických, artikulačních a výrazových dovedností
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ovládá elementární improvizaci úměrně svým schopnostem

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu,
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, zahájí studium II. stupně přípravným studiem.

Žák:

- je schopen nasadit a ukončit tón, zvládá hru crescendo a decrescendo
- zvládá základní postoj a správné držení nástroje
- s pomocí učitele rozpozná charakter skladby přiměřené obtížnosti a dokáže ji interpretovat za pomoci elementárních výrazových prostředků
- je schopen z paměti interpretovat skladbu kratšího rozsahu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- tvoří kvalitní tón v celém rozsahu nástroje
- rozlišuje různé styly a žánry
- je schopen s pomocí pedagoga stylově správně interpretovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vnímá začátek a konec fráze a je schopen ji samostatně tvořit
- vnímá harmonickou stavbu skladby

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- má vlastní názor na správnou interpretaci skladby
- samostatně pracuje s tématem jazzového standardu
- za pomoci pedagoga se orientuje v rytmicky obtížných pasážích studované literatury
- zná základní pravidla pro výběr tónového materiálu pro improvizaci

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- rozpozná stavbu skladby a při interpretaci ji zohledňuje
- orientuje se samostatně v rytmicky obtížných pasážích studované literatury
- je schopen samostatně nastudovat skladbu dle vlastního výběru
- samostatně rozpozná náladu skladby a při interpretaci ji zohledňuje

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- je schopen samostatně nastudovat stylově správně skladbu dle vlastního výběru, včetně výběru tónového materiálu pro improvizaci
- je schopen vystavět improvizaci
- ovládá dynamiku a agogiku v celém rozsahu nástroje
- je schopen stylově správně interpretace skladby různých stylů a žánrů

5.5.5 Studijní zaměření – Hra na hoboj

Hoboj se řadí ke dřevěným nástrojům dvouplátkovým. Má nádherný zvuk a uplatňuje se především v orchestrech, komorní hudbě a v dechových komorních souborech.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA HOBOJ – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Dechový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty., O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na hoboj:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- osvojil si základní manipulaci s nástrojem (skládání, rozkládání a čištění nástroje)
- chápe funkci strojku a umí o něj pečovat
- zná správné držení nástroje
- umí nasadit tón pomocí jazyka
- hraje v tónovém rozsahu d1 – c2 diatonicky v tóninách C-dur, G-dur, D-dur, F-dur
- zná notu celou, půlovou, čtvrtovou a pomlky stejných hodnot

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- rozumí problematice výdechu a nádechu při hře
- hraje v tónovém rozsahu c1 – f2 diatonicky v tóninách C, G, D, F
- orientuje se v notovém zápisu s kratšími hodnotami
- hraje tenuto, legato
- hraje v dynamice mf – f
- zahraje krátkou skladbu nebo píseň s doprovodem jiného nástroje

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- tvoří přiměřeně kvalitní tón uvolněným nátiskem
- hraje s oporou bránice
- hraje v tónovém rozsahu c1 – a3 v tóninách C, G, D, F, B, d, e
- interpretuje cvičení a etudy rozvíjející prstovou techniku
- chápe součinnost dechu a nátisku při hře dynamiky
- seznámil se s principem hry staccato
- zná běžná tempová a dynamická označení

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá tónový rozsah c1 – c3
- vyjmenuje a zahraje durové stupnice do 3 křížků a 3 bé a jejich T5
- používá dynamiku jako výrazový prostředek
- rozezná správnou intonaci při souhře s jiným nástrojem
- vytvořil si představu kvalitního hobojevého tónu pomocí poslechu skladeb
- používá při hře aktivní nátisk
- samostatně navrhne ve skladbě umístění nádechů s ohledem na průběh frází

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje mollové stupnice do 3 křížků a 3 bé
- ovládá a reguluje zvuk nástroje
- využívá technická cvičení a etudy ke zlepšení souhry prstové techniky a jazyka
- hraje staccato s patřičnou dechovou oporou
- zahraje složitější rytmické útvary s využitím synkop, tečkovaných rytmů apod.
- interpretuje skladby různých stylových období

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- interpretuje probrané stupnice v rychlejších tempech s důrazem na hladké spoje
- pracuje s barvou tónu
- spolehlivě nasazuje ve všech polohách nástroje
- umí oddělit výdech nádech v průběhu skladby
- rozezná stylové odlišnosti jednotlivých hudebních období

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje vyrovnaným tónem v rozsahu b – c3 chromaticky
- správně intonuje při souhře i sólové hře
- při interpretaci využívá širokou škálu dynamiky, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- správně interpretuje nejužívanější melodické ozdoby (příraz, nátryl, opora, trylek, obal)
- při samostatném cvičení uplatňuje sebekontrolu
- předvede vyvážený absolventský výkon spojený se správným pódiovým vystupováním

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, zahájí studium II. stupně přípravným studiem.

Žák:

- zvládá správné držení nástroje
- tvoří přiměřeně kvalitní tón uvolněným nátiskem
- nasadí a ukončí tón jazykem
- zahraje skladbu s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- orientuje se v notovém zápisu s rozmanitým rytmiickým a melodickým členěním

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- ovládá vibráto a používá jej jako výrazový prostředek
- uplatňuje své dovednosti v souborech různého nástrojového obsazení
- využívá stupnice a akordy k rozvíjení prstové techniky a souhry prstů a jazyka

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- zná základní hoboiový repertoár
- samostatně dle vlastního zájmu vyhledá a nastuduje skladbu
- rozebere skladbu po stránce frází, formy a harmonie
- uplatňuje vlastní hudební vkus a představivost při výběru výrazových prostředků
- hraje kvalitním otevřeným tónem s dostatečnou intonací v celém rozsahu nástroje
- osvojil si základní teoretické znalosti a praktické dovednosti k výrobě a úpravě hoboiových strojů

5.5.6 Studijní zaměření – Hra na trubku

Trubka patří do skupiny žesťových nástrojů. Pro svůj jásavý a blýskavý tón doprovází slavnostní a významné okamžiky našeho života. Hráči na tento nástroj nacházejí široké uplatnění jak v hudbě klasické, taneční a jazzové, tak i lidové.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA TRUBKU – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Dechový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na trubku:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- popíše stavbu nástroje a umí jej správně udržovat
 - zná základy žebně – bráničního dýchání
- zná správný postoj a držení nástroje při hraní bez ztráty přirozené uvolněnosti
- rozpozná rozdíl mezi forte a piano
- předvede hru na nátrubek
- má ustálené nasazení nátrubku na rty

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- předvede správnou artikulaci v jednoduchých retních vazbách
- zná správné prstoklady tónové řady g – c2
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň
- vybere správné slabiky při nasazení tónu
- vysvětlí pojem žebně – bráničního dýchání

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- nastaví si časový harmonogram cvičení a odpočinku
- hraje v rozsahu g – c2
- zopakuje po učiteli dvoutaktový motiv

- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- udrží svůj part při jednoduchém dvojhlase

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- rozliší barvu a správnou polohu tónu
- používá žeberně – brániční dýchání
- hraje s uvolněným tělem
- vybere odpovídající nátiskové cvičení
- vyjmenuje a pozná příbuzné žesťové nástroje

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- nadechuje se na předem vyznačených místech
- použije správně jazyk při nasazení tónu
- vybere odpovídající dynamické odstíny v dané skladbě
- při souhře s jiným nástrojem se dokáže samostatně naladit
- vyjádří přesně rytmický zápis dané skladby

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje skladbu z paměti
- samostatně vyhodnotí zvuk, barvu a tvoření tónu
- má upevněné kruhové svalstvo v návaznosti na obtížnost skladby
- správně používá tempová označení italského hudebního názvosloví

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje v rozsahu g – g² stálým rovným tónem v intonační čistotě
- vyjádří náladu skladby odpovídajícími výrazovými prostředky
- samostatně rozpozná charakter skladby
- dokáže samostatně nastudovat zadanou látku
- má přesnou představu o výšce tónu a je schopen ho doladit
- vyjmenuje významné světové trumpetisty

Přípravné studium II. stupně (PS)

Přípravné studium je určeno žákům II. stupně, kteří neprošli předchozí přípravou.

Žák:

- popíše stavbu nástroje a umí jej správně udržovat
- vysvětlí základy žeberně – bráničního dýchání
- předvede správný postoj a držení nástroje při hraní bez ztráty přirozené uvolněnosti
- předvede hru na nátrubek
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá při hře celý rozsah nástroje s tónovou stabilitou
- prokazuje technickou a interpretační vyspělost při hře obtížnějších skladeb
- rozlišuje rozdílnost interpretace různých žánrových stylů
- samostatně vytváří výraz hrané skladby
- dokáže správně používat jazyk při hře

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- vyjmenuje slavné české i světové trumpetisty
- zná rozmístění jednotlivých nástrojů v symfonickém orchestru a dokáže je rozlišit
- navrhne vlastní dynamiku v dané skladbě a svůj návrh zdůvodní
- dokáže teoreticky vysvětlit princip transpozic
- hraje retní vazby v různých artikulacích

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- dokáže se samostatně připravit na veřejné vystoupení
- hraje vyrovnaným tónem ve všech nástrojových polohách
- používá všechny odstíny dynamiky s intonační čistotou
- dokáže zahrát pedálové tóny podle individuálních schopností
- vyjmenuje světové nátlaskové školy

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování a výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA TRUBKU – STUDIUM S ROZŠÍŘENÝM POČTEM VYUČOVANÝCH HODIN - hodinová dotace											
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na trubku	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: *											
- Komorní hra *	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
- Dechový orchestr *											
- Sborový zpěv **											

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na trubku – studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- popíše stavbu nástroje a umí jej správně udržovat
- zná základy žeborně – bráničního dýchání
- zná správný postoj a držení nástroje při hraní bez ztráty přirozené uvolněnosti
- rozpozná rozdíl mezi forte a piano
- předvede hru na nátrubek
- má ustálené nasazení nátrubku na rty
- umí popsat interpretaci retních vazeb

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- předvede správnou artikulaci v jednoduchých retních vazbách
- zná správné prstoklady tónové řady g – c2
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň
- vybere správné slabiky při nasazení tónu
- vysvětlí pojem žeborně – bráničního dýchání
- dokáže sám sestavit rozehru na rty a nátrubek

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- nastaví si časový harmonogram cvičení a odpočinku
- hraje v rozsahu g – c2
- zopakuje po učiteli dvoutaktový motiv
- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- udrží svůj part při jednoduchém dvojhlase
- umí zahrát pedálové tóny do c malého

5.5.7 Studijní zaměření – Hra na pozoun

Snižcový pozoun tenorový je nástroj všeobecně používaný v symfonických orchestrech, v taneční, populární a dechové hudbě. S přípravou ke hře na pozoun se doporučuje začít ve věku 7–10 let (v tomto věku je vhodná také hra na tenor nebo pístový trombón).

Protože ke zvládnutí hry na pozoun je nutná dostatečná délka paží, která ve věku deseti let ještě většinou chybí, je třeba využít tohoto věkového období k výuce hry na příbuzný dechový nástroj téže rejstříkové polohy, např. baryton nebo pístový trombón.

Pokud si žák vybere tento nástroj, bude mít možnost po zvládnutí požadovaných dovedností účinkovat ve školních orchestrech, např. v dechovém orchestru, který se věnuje interpretaci jazzové, populární a filmové hudby.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA POZOUN – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Dechový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na pozoun:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- popíše stavbu nástroje a umí jej správně udržovat
- zná základy žeborně – bráničního dýchání
- zná správný postoj a držení nástroje bez ztráty přirozené uvolněnosti
- rozpozná rozdíl mezi forte a piano
- předvede hru na nátrubek
- má ustálené nasazení nátrubku na rty

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- vysvětlí pojem žeborně – bráničního dýchání
- předvede správnou artikulaci v jednoduchých retních vazbách
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň
- vybere správné slabiky při nasazení tónu

- zná správné polohy snižce při rozsahu B – c1

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, kvalitní tón)
- zahraje jednoduché hudební útvary a dodrží přesně jejich notový zápis
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- zopakuje po učiteli dvoutaktový motiv
- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- udrží svůj part při jednoduchém dvojhlase
- používá žeberně – brániční dýchání
- vybere odpovídající nátlakové cvičení

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- nadechuje se na předem vyznačených místech
- použije správně jazyk při nasazení tónu
- vybere odpovídající dynamické odstíny v dané skladbě
- při souhře s jiným nástrojem se dokáže samostatně naladit
- vyjádří přesně rytmický zápis dané skladby

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje skladbu z paměti
- samostatně vyhodnotí zvuk, barvu a tvoření tónu
- má upevněné kruhové svalstvo v návaznosti na obtížnost skladby
- správně rozlišuje tempová označení hudebního názvosloví
- uplatňuje při hře snižcové a smíšené legato

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

Přípravné studium II. stupně (PS)

Přípravné studium je určeno žákům II. stupně, kteří neprošli předchozí přípravou.

Žák:

- popíše stavbu nástroje a umí jej správně udržovat

- vysvětlí základy žeborně – bráničního dýchání
- předvede správný postoj a držení nástroje při hraní bez ztráty přirozené uvolněnosti
- předvede hru na nátrubek
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá při hře celý rozsah nástroje s tónovou stabilitou
- prokazuje technickou a interpretační vyspělost při hře obtížnějších skladeb
- rozlišuje rozdílnost interpretace různých žánrových stylů
- samostatně vytváří výraz hrané skladby
- dokáže správně používat jazyk při hře

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- vyjmenuje slavné české i světové trombonisty
- zná rozmístění jednotlivých nástrojů v symfonickém orchestru a dokáže je rozlišit
- navrhne vlastní dynamiku v dané skladbě a svůj návrh zdůvodní
- dokáže teoreticky vysvětlit princip čtení z tenorového klíče
- hraje retní vazby v různých artikulacích

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- dokáže se samostatně připravit na veřejné vystoupení
- hraje vyrovnaným tónem ve všech nástrojových polohách
- používá všechny odstíny dynamiky s intonační čistotou
- dokáže zahrát pedálové tóny podle individuálních schopností
- vyjmenuje světové nátliskové školy

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování a výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.5.8 Studijní zaměření – Hra na baryton

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA BARYTON – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na baryton	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - hra v souboru - Dechový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – hra na baryton:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- popíše stavbu nástroje a umí jej správně udržovat
- zná základy žeborně – bráničního dýchání
- zná správný postoj a držení nástroje bez ztráty přirozené uvolněnosti
- rozpozná rozdíl mezi forte a piano
- předvede hru na nátrubek
- má ustálené nasazení nátrubku na rty

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- vysvětlí pojem žeborně – bráničního dýchání
- předvede správnou artikulaci v jednoduchých retních vazbách
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň
- vybere správné slabiky při nasazení tónu

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- zahraje jednoduché hudební útvary a dodrží přesně jejich notový zápis

- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- zopakuje po učiteli dvoutaktový motiv
- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- udrží svůj part při jednoduchém dvojhlase
- používá žeberně – brániční dýchání
- vybere odpovídající nátlakové cvičení

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- nadechuje se na předem vyznačených místech
- použije správně jazyk při nasazení tónu
- vybere odpovídající dynamické odstíny v dané skladbě
- při souhře s jiným nástrojem se dokáže samostatně naladit
- vyjádří přesně rytmický zápis dané skladby

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje skladbu z paměti
- samostatně vyhodnotí zvuk, barvu a tvoření tónu
- má upevněné kruhové svalstvo v návaznosti na obtížnost skladby
- správně rozlišuje tempová označení hudebního názvosloví

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Přípravné studium II. stupně (PS)

Přípravné studium je určeno žákům II. stupně, kteří neprošli předchozí přípravou.

Žák:

- popíše stavbu nástroje a umí jej správně udržovat
- vysvětlí základy žeberně – bráničního dýchání
- předvede správný postoj a držení nástroje při hraní bez ztráty přirozené uvolněnosti
- předvede hru na nátrubek
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá při hře celý rozsah nástroje s tónovou stabilitou
- prokazuje technickou a interpretační vyspělost při hře obtížnějších skladeb
- rozlišuje rozdílnost interpretace různých žánrových stylů
- samostatně vytváří výraz hrané skladby
- dokáže správně používat jazyk při hře

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- vyjmenuje slavné české i světové hudební skladatele
- zná rozmístění jednotlivých nástrojů v symfonickém orchestru a dokáže je rozlišit
- navrhne vlastní dynamiku v dané skladbě a svůj návrh zdůvodní
- dokáže teoreticky vysvětlit princip čtení z houslového klíče
- hraje retní vazby v různých artikulacích

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- dokáže se samostatně připravit na veřejné vystoupení
- hraje vyrovnaným tónem ve všech nástrojových polohách
- používá všechny odstíny dynamiky s intonační čistotou
- dokáže zahrát pedálové tóny podle individuálních schopností
- vyjmenuje světové nátliskové školy

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování a výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.5.9 Studijní zaměření – Hra na tenor**Učební plán:**

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA TENOR – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Dechový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – hra na tenor:**Základní studium I. stupně****1. ročník – I. stupeň**

Žák:

- popíše stavbu nástroje a umí jej správně udržovat
- zná základy žebně – bráničního dýchání
- zná správný postoj a držení nástroje bez ztráty přirozené uvolněnosti
- rozpozná rozdíl mezi forte a piano
- předvede hru na nátrubek
- má ustálené nasazení nátrubku na rty

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- předvede správnou artikulaci v jednoduchých retních vazbách
- zná správné prstoklady tónové řady g – a1
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň
- vybere správné slabiky při nasazení tónu
- vysvětlí pojem žebně – bráničního dýchání

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- nastaví si časový harmonogram cvičení a odpočinku
- hraje v rozsahu g – c2
- zopakuje po učiteli dvoutaktový motiv
- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

- udrží svůj part při jednoduchém dvojhlasu

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- rozliší barvu a správnou polohu tónu
- používá žeberně – brániční dýchání
- hraje s uvolněným tělem
- vybere odpovídající nátiskové cvičení
- vyjmenuje a pozná příbuzné žesťové nástroje

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- nadechuje se na předem vyznačených místech
- použije správně jazyk při nasazení tónu
- vybere odpovídající dynamické odstíny v dané skladbě
- při souhře s jiným nástrojem se dokáže samostatně naladit
- vyjádří přesně rytmický zápis dané skladby

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zahraje skladbu z paměti
- samostatně vyhodnotí zvuk, barvu a tvoření tónu
- má upevněné kruhové svalstvo v návaznosti na obtížnost skladby
- správně rozlišuje tempová označení hudebního italského názvosloví

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje v rozsahu g – e2 stálým rovným tónem v intonační čistotě
- vyjádří náladu skladby odpovídajícími výrazovými prostředky
- samostatně rozpozná charakter skladby
- dokáže samostatně nastudovat zadanou látku
- má přesnou představu o výšce tónu a je schopen ho doladit
- vyjmenuje významné světové hudební skladatele

Přípravné studium II. stupně (PS)

Přípravné studium je určeno žákům II. stupně, kteří neprošli předchozí přípravou.

Žák:

- popíše stavbu nástroje a umí jej správně udržovat
- vysvětlí základy žeberně – bráničního dýchání
- předvede správný postoj a držení nástroje při hraní bez ztráty přirozené uvolněnosti
- předvede hru na nátrubek
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá při hře celý rozsah nástroje s tónovou stabilitou
- prokazuje technickou a interpretační vyspělost při hře obtížnějších skladeb
- rozlišuje rozdílnost interpretace různých žánrových stylů

- samostatně vytváří výraz hrané skladby
- dokáže správně používat jazyk při hře

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- navrhne vlastní dynamiku v dané skladbě a svůj návrh zdůvodní
- dokáže teoreticky vysvětlit princip transpozic
- hraje retní vazby v různých artikulacích
- zná rozmístění jednotlivých nástrojů v symfonickém orchestru a dokáže je rozlišit

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- dokáže se samostatně připravit na veřejné vystoupení
- hraje vyrovnaným tónem ve všech nástrojových polohách
- používá všechny odstíny dynamiky s intonační čistotou
- dokáže zahrát pedálové tóny podle individuálních schopností
- vyjmenuje světové nátliskové školy

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování a výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- zapojuje se do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.5.10 Studijní zaměření - Hra na lesní roh

Lesní roh patří mezi nástroje širokého uplatnění v hudbě taneční, jazzové, dechové i symfonické. Žák si v průběhu studia osvojí základy hry na lesní roh, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Hlavním cílem studia je rozvoj osobnosti žáka a získání odborného vzdělání v takovém rozsahu, aby byl schopen uplatnit se jako dobrý, všestranný a spolehlivý muzikant. Žáci s hlubším zájmem o hudbu a svůj nástroj, i jako uchazeči o studium na konzervatoři. Výuka samotná probíhá v pěkném prostředí dobře vybavené učebny s možností zapůjčení nástroje.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA LESNÍ ROH – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Dechový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na lesní roh:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje a zvládá základní péči o něj
- rozeznává základní délkové a výškové hodnoty not i pomlk a dokáže je prakticky uplatnit ve hře
- zná základními návyky a dovednosti: správné držení nástroje a těla, práce s dechem a jazykem a směřuje k správnému používání těchto dovedností
- zná základními technickými prvky: nasazení tónu, tvoření tónu
- zná jednoduché hudební útvary např. krátká jednoduchá cvičení, lidové písně, jednoduché písně umělé

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- je schopen správného držení těla a nástroje, prohlubuje techniku žeberního a bráničního dýchání

- umí prakticky rozeznat nabyté znalosti z hudební nauky a dokáže je prakticky použít
- zahraje tenuto, legato, staccato v jednoduchých cvičeních
- ovládá hru stupnic do 1křížků a bé a příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- osvojil si základní schopnost souhry s jiným nástrojem

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností
- ovládá hru tenuto, legato a staccato dokáže prohlubovat tyto prostředky při hře vybraných cvičení a etud i přednesových skladeb
- zahraje lidovou píseň nebo přednesovou skladbu s doprovodem klavíru, jiného nástroje, nebo CD
- orientuje se v jednoduchých notových útvarech a jejich notovém zápisu
- hraje lidové písně a přednesové skladby z různých hudebních období a žánrů
- dokáže zahrát melodii podle sluchu a lidové písně z paměti přiměřeně podle svých individuálních schopností
- ovládá hru stupnic do 2křížků a bé, molových do 1 křížků a bé a příslušných kvintakordů a jejich obrátů

•

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- cílevědomě usiluje o správný postoj a držení nástroje ovládá prstovou techniku dle svých individuálních možností a schopností
- chápe základní formotvorné principy skladby
- rozeznává běžná výrazová a agogická označení a aplikuje dosud získané poznatky z Hudební nauky
- zdokonaluje hru z listu
- ovládá hru stupnic do 3křížků a bé, molových do 2 křížků a bé a příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů a přiměřené obtížnosti podle svých individuálních schopností a možností
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji, účastní se komorní hry

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- rozvíjí správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu užívaném dle svých individuálních schopností
- je schopen zvukové sebekontroly
- ovládá hru stupnic do 4křížků a bé, molových do 3 křížků a bé a příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- rozvíjí synchronizaci prstové techniky s nasazováním jazyka a vedením dechu
- interpretuje vybrané přednesové skladby s použitím příslušných výrazových prostředků podle svých individuálních schopností a možností
- rozlišuje hudební názvosloví výrazová a agogická označení a aplikuje dosud získané poznatky z Hudební nauky
- zná v základních rysech frázování v jazzové a taneční hudbě

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- dokáže podat kvalitní tón s použitím dostatečné dechové opory ve svém individuálním tónovém rozsahu
- ovládá hru stupnic do 5 křížků a bé, molových do 4 křížků a bé a příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- je schopen podle svých možností samostatně pracovat na učitelem zadané skladbě
- v případě zařazení do orchestru je schopen věnovat se samostatnému studiu orchestrálních partů
- zapojuje se a aktivně se podílí na školních koncertech a projektech

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- uplatňuje všechny znalosti získané během studia
- ovládá hru stupnic do 6 křížků a bé, molových do 5 křížků a bé a příslušných kvintakordů, dominantních septakordů a jejich obrátů
- má vypěstovanou pohotovost při hře z listu
- interpretuje nejrůznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností uplatňuje se v souhře těchto skladeb s dalšími nástroji
- dokáže plně využít své dovednosti hry na nástroj při hře komorní i souborové podle možnosti nabídky a dostupnosti ve škole

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

Žák:

- ovládne základy žeberně bráničního dýchání
- seznámí se se způsobem nátrubkové hry
- zvládá správný postoj
- zahraje jednoduchou melodii v rozsahu g-e2 podle svých možností

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby, vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- osvojil si základy swingové artikulace
- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých možností tyto prostředky zapojit do své hry na nástroj
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, také při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností
- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou, dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních,
- využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

5.5.11 Skupinové praktikum: Hra na dechové nástroje

Vzdělávací zaměření „Hra na dechové nástroje“ zahrnuje tato studijní zaměření:

Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na klarinet, Hra na jazzový saxofon, Hra na hobo, Hra na trubku, Hra na pozoun, Hra na baryton, Hra na tenor, Hra na lesní roh.

Skupinové praktikum vzdělávacího zaměření „Hra na dechové nástroje“ zahrnuje povinně volitelné předměty:

Komorní hra; Hra v souboru; Dechový orchestr.

Vzdělávací obsah (učební osnovy) povinně volitelných předmětů:

Vzdělávací zaměření: Hra na dechové nástroje

Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na klarinet, Hra na jazzový saxofon, Hra na hobo, Hra na trubku, Hra na pozoun, Hra na baryton, Hra na tenor

Učební osnovy: Komorní hra, Hra v souboru

Základní studium I. stupně

Výuka probíhá od pátého ročníku prvního stupně, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

3.-5. ročník – I. stupeň

Žák:

- zvládá svůj part v souhře
- udrží tempo, dodržuje frázování
- kontroluje vlastní intonaci
- rozumí gestům vedoucího hráče
- aktivně spolupracuje na vytvoření celkového výrazu
- zná pravidla veřejného vystupování a respektuje je

6. a 7. ročník – I. stupeň

Žák:

- umí se doladit k ostatním
- rozumí hudební formě skladby
- orientuje se ve vedení hlasů
- umí si samostatně připravit svůj part do souboru
- respektuje spoluhráče
- podílí se na zvukové vyrovnanosti
- je schopen hry z listu

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- dokáže vyčíst svůj hlas z partitury
- správně člení složitější rytmické útvary
- pomáhá připravovat party mladším spoluhráčům

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- cítí zodpovědnost za společnou práci a projevuje ji svou aktivitou při zkouškách i při veřejném vystupování
- přizpůsobuje se svým spoluhráčům při vytváření celkového souzvuku a výrazu
- přichází s vlastními nápady a názory, ale je schopen je korigovat s názory spoluhráčů

Vzdělávací zaměření: Hra na dechové nástroje:

Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na klarinet, Hra na jazzový saxofon, Hra na hoboje, Hra na trubku, Hra na pozoun, Hra na baryton, Hra na tenor

Učební osnovy: Dechový orchestr

Základní studium I. stupně

3. a 5. ročník – I. stupeň

Žák:

- zná své místo v orchestru
- orientuje se ve snadných pasážích svých partů
- zná základní gesta dirigenta a rozumí jim
- zná správný způsob hry vsedě
- pozná nesrovnalost v souhře nebo intonaci v rámci své sekce
- zná pravidla orchestrální hry

6. a 7. ročník – I. stupeň

Žák:

- dle svých technických možností zvládá své party
- ovládá správný způsob hry vsedě
- reaguje adekvátně na gesto dirigenta

- je si vědom momentální úlohy své sekce v různých částech skladeb je schopen dle svých možností rytmické i intonační souhry v rámci své sekce

Základní studium II. stupně

1. - 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- dle svých možností ovládá své party
- dle svých možností reaguje na gesto dirigenta
- zná rozdíl ve způsobu hry „tutti“, „soli“ a „solo“
- zná základní pravidla orchestrální hry

5.6 HRA NA STRUNNÉ NÁSTROJE A BICÍ NÁSTROJE

Vzdělávací zaměření „Hra na strunné nástroje, bicí nástroje a cimbál“ zahrnuje výuku hry na kytaru klasickou, elektrickou, basovou, dále na bicí nástroje a lidový nástroj – cimbál, jehož výuka má v ZUŠ Alfréda Radoka Valašské Meziříčí dlouholetou tradici.

5.6.1 Studijní zaměření – Hra na kytaru

Kytara je velmi oblíbeným nástrojem pro své široké využití. Výuka hry na kytaru vychází z doporučené literatury technické i přednesové. Je zaměřena nejen na výuku akordů a jejich aplikaci při hraní moderních písní, ale využívá hlavně různých přednesových skladeb, technických cvičení, stupnic a etud pro zvládnutí hry na tento hudební nástroj.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA KYTARU – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum:*												
- Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1
- Hra v souboru												
- Sborový zpěv **												

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

**Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na kytaru:

Přípravné studium (varianta Přípravné studium B)

Žák:

- zná držení nástroje a postavení pravé a levé ruky
- dokáže pojmenovat části nástroje
- zná hru s dopadem a střídá prsty pravé ruky
- hraje říkadla a krátké rytmické ozvěny

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- zvládá vyjmenovat struny
- správně sedí, správně drží pravou a levou ruku

- vyjmenuje kytarové označení prstů pravé i levé ruky
- zahraje melodii (na melodických strunách)
- zná rozdíl mezi hrou tirando a apoyando
- hraje palcem na prázdných basových strunách
- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- zahraje z paměti jednohlasou skladbu – píseň
- dokáže zahrát stupnici Dur a jednoduchý dvojhlas

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- při hře používá kombinace prstů p, i, m, a
- zahraje dvojhlas
- zahraje jednooktávovou durovou stupnici s kadencí v základní poloze (bez hmatu barré)
- zvládá hru v I. poloze na všech strunách
- zná základní dynamická označení

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- orientuje se na hmatníku ve II. poloze (melodické struny)
- hraje základní akordy (bez hmatu barré)
- dokáže hrát z paměti jednoduchou skladbu
- umí zahrát dvouoktávovou stupnici v základní poloze
- dokáže zahrát elementární dynamické značky (p, mf, f)

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje dvouoktávové durové typové stupnice
- ovládá noty do V. polohy na 1. a 2. struně
- využívá znalostí akordů k doprovodům písní
- při hře dbá na čistotu hry

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje dvouoktávové typové stupnice (dur i moll)
- v kadenci používá malé i velké barré (podle náročnosti akordů)
- orientuje se na hmatníku do VII. polohy
- hraje skladby různých stylových období
- používá dynamické odstínění (p, mf, f, crescendo, decrescendo)

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- při hře skladeb pracuje s tónem, dynamicky a barevně odstíní skladbu
- ovládá tóny do VIII. polohy
- doprovodí písně podle akordických značek
- ve skladbách využívá hru ve vyšších polohách
- využívá hmatu barré v etudách a přednesových skladbách
- je schopen samostatně nacvičit lehčí skladbu
- připravuje repertoár na absolventské vystoupení
- používá tónové rejstříky (sul tasto, sul ponticello)

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá noty do XII. polohy
- hraje v polohách
- dokáže bez přípravy zahrát jednoduchou skladbu z listu
- skladbu interpretuje rytmicky přesně, kultivovaně, s tónovou kulturou
- využívá celou škálu dynamických a barevných možností nástroje
- při hře používá kytarové techniky (arpeggio, rasguado, legata, přirozené flažolety
- je schopen využít získaných dovedností při interpretaci různých stylových období
- naučené skladby hraje z paměti
- dokáže si naladit nástroj
- dokáže doprovod písně podle akordických značek transponovat

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán a výstupy I. stupně.

Žák:

- zná tóny na hmatníku v základní poloze
- umí zahrát základní akordy DUR
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu
- orientuje se v notovém zápisu jednohlasých skladeb

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá získané technické prvky ke hře skladeb různých stylů a žánrů
- hraje intervalové stupnice a etudy zaměřeny na různé technické problémy
- vytváří samostatně prstoklady
- opakuje a zdokonaluje dříve nastudované skladby

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- dokáže vyhledat přednesovou skladbu a začít v jejím samostudiu
- pracuje při hře s agogickými prvky
- účastní se koncertů, vystupuje sólově, rozšiřuje své hudební znalosti poslechem vzorových interpretací
- je schopen samostatného uplatnění v amatérských souborech

5.6.2 Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru

Elektrická (elektrofonická) kytara je moderní nástroj, který má široké využití v různých odvětvích současné hudby – v rockové a popové hudbě, jazzu, jazzrocku atd.

Studiem elektrické kytary se otevírají dveře do systematictějšího zaměření na současnou hudbu. Záměrem výuky je nejen zvládnutí nejrůznějších technických a výrazových prvků skladeb, čtení z listu, postupné seznamování s literaturou oboru ale i rozvoj rytmického citění a výuka elementární improvizace.

Elektrická kytara se od akustické kytary liší tvorbou tónu, použitím speciálních technik a efektů i způsobem ozvučení. Ve výuce hry na elektrickou kytaru se žáci učí zvládnout technické a výrazové prostředky nástroje, rozvíjí rytmické citění a hudební představivost. Seznamují se postupně s nejrůznějšími žánry, styly a způsoby hry. Součástí studia je hra z listu a základy improvizace.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: - Komorní hra - Hra v souboru - Sborový zpěv **	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

**Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na elektrickou kytaru:

Přípravné studium I. stupně (varianta Přípravné studium B)

Žák:

- zná a popíše složení nástroje
- má zájem o zvolený nástroj
- dokáže opakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- zná správné postavení rukou a držení nástroje
- realizuje hru trsátkem směrem dolů (downpick)
- hraje chromatickou stupnici

- hraje durovou stupnici (1 oktáva)
- hraje jednoduché jednohlasé skladby

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- dbá na správné postavení rukou a držení nástroje
- užívá hru trsátkem dolů
- zná hru trsátkem nahoru a střídavě
- hraje akordy E, em, A, am, D, dm, C, G

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje trsátkem dolů, nahoru a střídavě (střídavý úhoz)
- hraje durové stupnice (2 oktávy)
- hraje pentatoniku v 1. poloze
- hraje rozklady akordů a akordický doprovod (dur a moll bez použití barré)
- zná akordy (durové a mollové s použitím barré)

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje mollovou stupnici (2 oktávy)
- hraje pentatoniku v 1. a 2. poloze
- zná bluesovou dvanáctitaktovou formu
- naladí kytaru pomocí elektronické ladičky

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje bluesovou dvanáctitaktovou formu
- hraje doprovody s využitím durových a mollových akordů s použitím barré
- zná rejstříky kytary (přepínání snímačů)
- zná dynamické možnosti nástroje

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zná příklep, odtah a vibráto
- realizuje samostatné nastudování středně obtížných skladeb
- využívá kytarové rejstříky a dynamické možnosti nástroje

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- hraje střídavým úhozem trsátka
- využívá odtah, příklep, vibráto, výtah
- hraje durovou a mollovou stupnici (2 oktávy)
- hraje pentatoniku v 1. a 2. poloze
- v doprovodech užívá durových a mollových akordů (včetně akordů s barré)
- hraje bluesovou dvanáctitaktovou formu
- hraje skladby z paměti
- naladí kytaru pomocí elektronické ladičky
- samostatně nastuduje středně obtížné skladby
- hraje rozložené akordy prsty pravé ruky (p, i, m, a)

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán a výstupy I. stupně. Přípravné studium elektrické kytary ke II. stupni je určeno žákům od 14 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Výuka zohledňuje individuální schopnosti žáka.
Žák:

- zná tóny na hmatníku v základní poloze
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu
- orientuje se v notovém zápisu jednohlasých skladeb
- ovládá základní techniku hry trsátkem

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- bezpečně ovládá a v praxi užívá správné elementární návyky (držení těla, postavení rukou, uvolněnost)
- využívá a kombinuje kytarové techniky k vyjádření podstaty skladby
- upevňuje technické zručnosti tak, aby byl schopen zahrát přiměřeně náročné sólové nebo komorní skladby
- jednotlivé technické problémy samostatně procvičuje na cvičeních, která mu vyhovují a spějí k vyšší technické vybavenosti
- samostatně dokáže přizpůsobit svůj interpretační projev charakteru skladby, také v kontextu slohového období
- bezpečně se na hmatníku orientuje do VII. polohy
- běžně realizuje doprovody podle akordických značek
- aktivně se zapojuje do produkce hudby v nejrůznějších komorních seskupeních
- vystupuje na veřejných vystoupeních, sólovou hru realizuje z paměti

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- bezpečně ovládá a v praxi užívá správné elementární návyky (držení těla, postavení rukou, uvolněnost)
- při hudebním projevu prochází permanentní sebekontrolou, svoji hru dokáže kriticky zhodnotit
- dokáže samostatně pracovat s interpretací skladeb dle stylu, charakteru, vystihne a samostatně využívá interpretační prvky v souladu s charakterem skladby
- využívá a kombinuje kytarové techniky k vyjádření podstaty skladby
- je zapojen do různých hudebních seskupení (dua, tria, kvarteta, skupiny)
- realizuje doprovody podle akordických značek,
- obohacuje a rozšiřuje akordický materiál při improvizovaném doprovodu
- naladí kytaru dle sluchu, bez pomoci digitálních pomůcek
- upevňuje technické zručnosti tak, aby byl schopen zahrát přiměřeně náročné sólové nebo komorní skladby
- rozšiřuje svůj repertoár vlastním úsilím, bez pomoci učitele
- vystupuje na veřejnosti
- hraje z paměti i náročné skladby
- samostatně se seznamuje a umí vyhledat kytarovou literaturu, nahrávky a videa interpretů na internetových portálech

5.6.3 Studijní zaměření – Hra na basovou kytaru

Studijní zaměření hra na basovou kytaru dává žákovi možnost, naučit se využívat hudbu jako prostředek uměleckého vyžití, komunikace, relaxace, odpočinku a aktivní zábavy. Žákovi je umožněno osvojit si hru na basovou kytaru z not a akordických značek prstovou technikou, získat dovednosti potřebné k úspěšné souhře ve skupině s dalšími nástroji, osvojit si znalosti potřebné pro tvorbu a improvizaci doprovodu (basové linky) běžných populárních skladeb, získat základní znalosti hudebních forem a znalosti praktické harmonie. Vše v rámci populární hudby i dalších žánrů. Při výuce je brán ohled na individuální možnosti a schopnosti žáka.

Studijní zaměření Hra na baskytaru je určeno pro žáky od sedmi let (I. stupeň studia) a od čtrnácti let (II. stupeň).

Pokud bude ke studiu na druhém stupni přijat uchazeč bez předchozího absolvování prvního stupně, upraví se příslušně obsah studia tak, aby žák na konci čtvrtého ročníku dosáhl úrovně, předepsané školními výstupy. Z tohoto důvodu je nejprve zařazen do přípravného ročníku a tím se prodlouží jeho studium na pět let. Pokročilejší žáci jsou zařazováni do souborové a orchestrální hry.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA BASOVOU KYTARU – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: *												
- Komorní hra	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	1	1
- Hra v souboru												
- Dechový orchestr												
- Sborový zpěv **												

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

**Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – hra na basovou kytaru:

Přípravné studium I. stupně (varianta Přípravné studium B)

Žák:

- zná a popíše složení nástroje a jeho využití v hudbě, historii a vývoj nástroje
- dokáže opakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv
- využívá hudební abecedu a notaci v basovém klíči
- ovládá základy správného držení nástroje a správného sezení

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- popíše nástroj a osvětlí jeho využití v hudbě
- popíše ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- ovládá správné držení nástroje a základy techniky hry
- ovládá jednoduchá prstová cvičení
- ovládá hru jednoduchého motivu skladby z paměti
- při hře využívá hru na prázdných strunách

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá základní notaci na hmatníku do III. polohy
- ovládá hru jednoduchého rytmického motivu z paměti
- hraje jednoduché prstové cvičení ve stupnici C-dur
- využívá synchronizace pravé a levé ruky
- rozlišuje žánrové rozdíly skladeb
- při hře využívá dynamiku přednesu
- zná a používá uvolňovací cviky

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá kompletní notaci na hmatníku do V. polohy
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu s použitím dynamiky
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou)
- ovládá hru perkusivních tónů

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- dokáže zahrát repertoár různých stylových období včetně soudobé hudby
- zvládá hru s dynamickou změnou
- zapojí se do komorní nebo souborové hry
- využívá technické a výrazové prostředky (hra prsty, trsátkem)
- zvládá základy hry slapové techniky nástroje

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- dokáže se orientovat na hmatníku do VII. polohy
- orientuje se v 2 oktávových stupnicích a kvintakordech
- zvládá hru z listu i z paměti
- využívá při hře technické prvky

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- orientuje se v akordických značkách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- ovládá hru z listu a hru z paměti
- samostatně se připraví na vystoupení
- uplatňuje se při hře v komorních (souborových) uskupeních

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- samostatně se dle svých schopností a možností připraví na vystoupení
- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti)
- hraje s tónovou kulturou a umí si naladit nástroj
- hraje dle individuálních schopností plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek
- vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán a výstupy I. stupně.

Žák:

- zná a popíše složení nástroje a jeho využitím v hudbě
- má zájem o zvolený nástroj
- dokáže opakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv
- využívá hudební abecedu a notaci v basovém klíči
- orientuje se hmatníku v I. poloze

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- samostatně se dle svých schopností a možností připraví na vystoupení
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a vloží do ní vlastní projev
- využívá ve hře technické prvky (slap, hra prsty, trsátko)

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- dbá na intonační čistotu a tónovou kulturu
- zvládá dle svých schopností rytmickou přesnost hry
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- vyhledá přiměřeně obtížné skladby z dostupných pramenů a dokáže je samostatně zpracovat a případně upravit
- dokáže využívat zvukovou pestrost nastavení nástroje a aparatury

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- samostatně se připravuje na vystoupení
- zvládá dosaženou techniku hry
- orientuje se v nastavení aparatury a dokáže si připravit nastavení barvy tónu

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- dále samostatně rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- dokáže ocenit kvalitu hudebního díla
- sám vyhledá zajímavá témata pro svůj nástroj z dostupných pramenů
- zvládá dle svých schopností hru ve vyšších polohách
- využívá ve hře nově získané znalosti
- ukončí studium ZUŠ veřejným vystoupením

5.6.4 Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje

Bicí nástroje (perkuse) jsou nepostradatelnou součástí moderních hudebních uskupení všech žánrů. Vyučujeme hru na bicí soupravu a řadu dalších perkusí – xylofon, djembe, konga, bongó, timbále, cowbells a mnoho dalších.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA BICÍ NÁSTROJE – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: - Komorní hra - Hra v souboru - Sborový zpěv **	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na bicí nástroje:

Přípravné studium I. stupně (varianta Přípravné studium B)

Žák:

- pojmenuje části bicí soupravy
- používá pomocná slova,
- má povědomí o základních hudebních pojmech (nota, pomlka, takt)

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- pojmenuje a zahraje rytmickou stupnici od čtvrtkové po osminovou
- zahraje několik taktů v tempu, které udává učitel nebo metronom
- rozdělovat rytmické celky po čtyřtaktích v kombinaci 3-1
- je ochoten při hře si hlasitě počítat

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- rozvíjí techniku hry na malý buben v závislosti na svých schopnostech
- zahraje na bicí soupravu jednoduché doprovody
- rozvíjí rychlost hry zdokonaluje se v četbě notového zápisu
- používat pomocná slovíčka pro skupinky not
- je schopen správného držení paliček

- dbá na uvolněnost končetin a používá uvolňovací cviky

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- pojmenuje a zahraje rytmickou stupnici od čtvrtkové po šestnáctinovou,
- využívá dynamiku hry v rozpětí -p-mf-f.
- je schopen číst notový zápis, správně a efektivně cvičit
- je schopen výměny blány bubnu
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení paliček)
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří elementárními výrazovými prostředky
- ovládá základní rytmické doprovody
- orientuje se v základní technice hry na melodické a perkusní nástroje podle svých schopností a dovedností koordinuje hru s dalšími nástroji

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- je schopen hrát dynamicky na malý buben a to i crescendo a decrescendo
- rozloží a složí bicí soupravu
- dle nahrávky odposlouchá hraný rytmus
- zná základy techniky hry na perkusivní nástroje jako konga, bongo, djembé, timbales, woodbloky, tamburína, cowbell...

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá všech svých schopností a dovedností při komorní či souborové hře
- zahrájí vír na čtvrtkové, osminové notě,
- rozmístí bicí soupravu tak, aby mu svým postavením vyhovovala při hře.
- využívá všech svých schopností a dovedností při komorní či souborové hře
- zdokonaluje četbu notového zápisu.

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- při hře používá nové prvky hry na malý buben
- kombinuje již získané vědomosti
- hraje přiměřeně náročné skladby z listu
- je schopen správné údržby nástroje a čištění činelů
- zahraje všechny technické prvky, které již zná, ve vyšších tempech
- vnímá svůj hudební projev
- používá správný druh paliček vhodných pro danou skladbu

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodů i sólově při hře
- na bicí soupravu zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- orientuje se v polyrytmické struktuře
- pokud se hlásí na konzervatoř, opakuje si látku pro přijímací zkoušky
- podle potřeby a svých dispozic si seřídí a naladí nástroj
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek

- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů

Základní studium II. stupně – pokračování pro žáky, kteří absolvovali základní studium I. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- používá při hře celou rytmickou stupnici od celé po sextoly
- používá koordinační rozklady na bicí soupravu
- zahraje kratší sólo
- žák je schopen se samostatně připravovat
- efektivně a účelně cvičí na všechny druhy bicích nástrojů, které již zná
- přizpůsobuje svou hru akustickým podmínkám okolí,
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- při hře na bicí soupravu zvládá základní rytmické doprovody a jednoduché variace
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- ovládá základní prvky rytmické improvizace
- dokáže z nahrávky odposlouchat jednodušší rytmické útvary, které pak sám používá
- umí oživit skladbu využitím všech získaných znalostí z předchozích ročníků
- popíše náladu skladby
- zhodnotí svůj výkon

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- ovládá nejpoužívanější prvky hry na malý buben a využívá je při hře na bicí soupravu
- vybere si skladbu k interpretaci využije při hře inspiraci získanou poslechem hudby
- Je schopný hry různých rytmů
- samostatně vyřeší techniku hry
- zapojí se do souborů různého obsazení a žánrového zaměření
- orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- ovládá různé druhy techniky hry orientuje se v notovém zápise
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- nastuduje náročnější hudební skladbu pro daný nástroj,
- má vlastní představu o její interpretaci interpretace skladeb
- doprovodí hudební skupinu
- tvoří vlastní improvizace a fill in
- využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi

Základní studium II. stupně pro žáky starší 14 let, kteří neabsolvovali základní studium I. stupně

Přípravné studium – II. stupeň

Žák:

- umí správně sedět při hře na bicí nástroje
- správně drží paličky umí rozdělit noty v rozsahu od čtvrtkové po šestnáctinovou,
- využívá základů dynamiky v rozpětí p-mf-f
- zahraje několik taktů v tempu, které udává učitel nebo metronom

1. ročník – II. stupeň

pro žáky starší 14 let, kteří neabsolvovali studium I. stupně

Žák:

- je schopen hrát dynamicky na malý buben a to i crescendo a decrescendo
- rozloží a složí bicí soupravu
- dle nahrávky odposlouchá hraný rytmus
- zná základy techniky hry na perkusivní nástroje jako konga, bongo, djembé, timbales, woodbloky, tamburína, cowbell...

2. ročník – II. stupeň

pro žáky starší 14 let, kteří neabsolvovali studium I. stupně

Žák:

- ovládá základy hry na jednotlivé nástroje bicí soupravy
- dbá na správné pohybové návyky při hře na bicí soupravu
- doprovodí nahrávku a zvládá jednoduché breaky
- je ochoten správně a efektivně cvičit
- je schopen postavit bicí soupravu a vyměnit blánu bubnu
- používá základní techniku hry v různých dynamikách

3. ročník – II. stupeň

pro žáky starší 14 let, kteří neabsolvovali studium I. stupně

Žák:

- zdokonaluje svůj hudební projev
- prohlubuje své koordinační dovednosti
- využívá vlastní nápady v doprovodu skladeb
- rozšíří si zásobu rytmů a stylů
- umí podle nahrávky odposlouchat hraný rytmus, zahrát jej a zapsat
- zhodnotí svůj výkon

4. ročník – II. stupeň

pro žáky starší 14 let, kteří neabsolvovali studium I. stupně

Žák:

- samostatně vyřeší techniku hry
- zapojí se do souborů různého obsazení a žánrového zaměření
- spoluvytváří společný zvuk, výraz a způsob interpretace skladeb
- hraje z listu a orientuje se v partituře bicích nástrojů
- zná historii i současnost hry na bicí nástroje
- popíše stavbu interpretované skladby
- zhodnotí svůj výkon

5.6.5 Studijní zaměření – Hra na cimbál

Cimbál je strunný úderný nástroj. Ač jej známe především z folklórního prostředí, kde má své pevné místo v cimbálových muzikách, hrají se na něj všechny hudební styly a žánry.

Od přípravného studia žák pracuje s lidovou písní, technickými cvičeními a drobnými skladbami. Tato práce vede k rozvoji melodicko-harmonického cítění a kultivaci úhozové techniky. Při hře žák rozvíjí nejen jemnou prstovou motoriku, koncentraci, správné pracovní návyky, ale také logickou, mechanickou a sluchovou paměť. Technická a umělecká náročnost je adekvátně stupňována s věkem a schopnostmi žáka.

V případě zájmu může žák pokračovat studiem II. stupně ZUŠ, nebo studiem na konzervatoři a pak na vysoké škole.

V průběhu studia jsou žáci zapojeni do akcí konaných základní uměleckou školou, folklórními soubory, cimbálovými muzikami a Občanským sdružením cimbalistů ČR.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA CIMBÁL – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: *												
- Komorní hra **	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	1	1
- Hra v souboru **												
- Sborový zpěv **												

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

**Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – hra na cimbál:

Přípravné studium I. stupně (varianta Přípravné studium B)

Žák:

- opakuje jednoduché rytmičky a melodické ozvěny
- ovládá základy hry paličkami
- dokáže jednoduchou improvizací na nástroji doprovodit zpěv lidové písně

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá základy držení paliček, sezení u nástroje
- orientuje se v rozsahu c1-c2
- rozlišuje melodii vzestupnou a sestupnou, opakovaný tón
- dle sluchu dokáže zopakovat krátký melodický úsek (5.3/5.4.3)

- ovládá pravidelné střídání paliček
- zahraje jednoduchou lidovou píseň z paměti

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- aplikuje při hře přípravu rukou
- rozezná střídání lehkých a těžkých dob
- rozlišuje hru v základních dynamických odstínech
- je schopen sluchové analýzy základních tónů stupnice
- je schopen zahrát lidovou píseň nebo krátkou skladbu z paměti na základě sluchové sebekontroly
- lidovou píseň doprovodí základními tóny harmonické kadence
- transponuje jednoduchou píseň v oktávách dané tóniny
- uplatňuje základy pedalizace dle individuálních schopností

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- koriguje celkovou koordinaci těla
- využívá ke hře úhozu ze zápěstí a paže
- orientuje se v základních tónech hudební abecedy v celém rozsahu nástroje
- transponuje písně do základních tónin
- uplatňuje souběžnou dvojhlasou techniku
- zpracuje skladbu na základě hudební fráze a základními výrazovými prostředky vyjádřit její náladu
- získané hudební dovednosti uplatňuje v souhře s jinými hudebními nástroji
- hraje dle svých schopností a dovedností z listu

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá hry staccato, legato, tenuto
- obohacuje hru o rytmická a variační cvičení
- rozlišuje tónorod dur a moll spolu s harmonickou kadencí
- orientuje se ve hře z houslového i basového klíče
- dokáže analyzovat melodicko - harmonickou strukturu skladby
- využívá podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- orientuje se v celém chromatickém rozsahu nástroje
- propojuje nácvik tremola s dvojitým úhozem
- samostatně používá technická a variační cvičení
- je schopen řešit složitější artikulační cvičení a aplikaturu (paličkoklad)
- využívá dynamiky a agogiky k vyjádření nálady v hudbě
- uplatňuje melodické zdobení v lidových písních i ve skladbách různých stylových období dle svých individuálních schopností

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- rozezná a používá základní tempová označení
- užívá pedalizační techniky staccato, legato
- chápe vnitřní členění skladeb a dbá na frázování
- orientuje se v složitějších rytmických seskupeních a taktech složených
- v improvizaci využívá základních i vedlejších harmonické funkce

- interpretuje skladby různých žánrů a stylových období dle svých individuálních schopností

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- při hře uplatňuje všechny technické a výrazové dovednosti nejen při hře stupnic a akordů
- je schopen samostatně pracovat nejen s lidovou písní
- aktivně se zapojuje do poslechu hudebního díla a dokáže vyjádřit svůj názor
- dokáže samostatně přečíst a nastudovat adekvátní skladbu k jeho věku
- hraje lidovou hudbu podle sluchu, spontánně muzicíruje a transponuje melodii i harmonický doprovod do sousedních tónin
- všechny dosažené dovednosti uplatňuje v komorní hře

Přípravné studium II. stupně (PS)

Přípravné studium - II. stupeň

Žák:

- žák umí sedět u nástroje, držet paličky a orientuje se v rozsahu c – c3
- zvládá hru jednoduchých lidových písní a harmonického doprovodu na základních tónech T, S, D
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti sólo i v doprovodu dalšího nástroje
- dokáže reprodukovat jednoduchý notový zápis

Základní studium II. stupně

1. – 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- orientuje se dobře v notovém zápisu v celém rozsahu nástroje
- na základě svých fyzických dispozic dokáže pracovat s tónovou kulturou
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu dle vlastního výběru
- reaguje bez větších problémů na pedagoga a jeho technické a umělecké požadavky
- spolupracuje na osobitém ztvárnění a interpretaci studovaných skladeb
- na základě znalostí cimbálové literatury se zapojuje iniciativně do výběru studovaných skladeb
- na základě hráčské zručnosti a individuálních schopností se zapojuje do kulturního dění
- je schopen samostatně formulovat názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

3. – 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- ovládá náročnější techniku hry a pedalizace
- dokáže využít hry pizzicato, hry různými druhy paliček a použít různé zvukové efekty nástroje
- samostatně řeší problémy aplikatury, frázování, výrazových prostředků
- hraje sólově, s klavírním doprovodem i v instrumentálních seskupeních
- má přehled o současné hudební kultuře, preferuje své oblíbené styly a interprety
- vytváří si vlastní názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb uměleckých i lidové hudby

- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, prezentuje svůj vlastní názor na odborných problémech v oblasti cimbálové hry, stejně jako v oblasti hudby všeobecné

5.6.6 Skupinové praktikum: Hra na strunné a bicí nástroje, hra na cimbál

Vzdělávací zaměření „Hra na strunné a bicí nástroje“ a „Hra na cimbál“ zahrnuje tato studijní zaměření: Hra na kytaru, Hra na elektrickou kytaru, Hra na basovou kytaru, Hra na bicí, Hra na cimbál.

Skupinové praktikum zahrnuje povinně volitelné předměty: Komorní hra, Hra v souboru.

Vzdělávací obsah (učební osnovy) povinně volitelných předmětů:

Vzdělávací zaměření: Hra na strunné nástroje

Studijní zaměření: Hra na kytaru, Hra na elektrickou kytaru, Hra na basovou kytaru

Učební osnovy: Komorní hra, Hra v souboru

Základní studium I. stupně

Výuka probíhá od pátého ročníku prvního stupně, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

1.-5. ročník – I. stupeň

Žák:

- orientuje se v notovém zápise pro komorní hru
- umí poslouchat své spoluhráče a umí se jim rytmicky přizpůsobit

6. a 7. ročník – I. stupeň

Žák:

- je schopen aplikovat získané dovednosti z individuální výchovy do komorní hry
- umí se prosadit při vedení melodie a při doprovodu je schopen akceptovat melodii hlavní
- vnímá souhru jako celek

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- je schopen samostatné přípravy
- orientuje se v hudebních stylech a aplikuje to při hře
- hraje složitější hudební skladby
- hraje vyšší stupeň dynamiky

3. - 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- vnímá skladbu komplexně a zároveň vnímá i vzdálenější hlasy
- aktivně se zapojuje svou iniciativou v souhře
- aktivně vystupuje na koncertech

Vzdělávací zaměření: Hra na cimbál

Studijní zaměření: Hra na cimbál

Učební osnovy: Komorní hra, Hra v souboru

Základní studium I. stupně

Výuka probíhá od pátého ročníku prvního stupně, na návrh vyučujícího je možné v odůvodněných případech výuku zahájit i dříve.

3.-5. ročník – I. stupeň

Žák:

- respektuje nutnost vlastní přípravy ve prospěch úspěšné práce celé skupiny
- vzájemně spolupracuje při nácviu i následné interpretaci
- dokáže pracovat s dynamikou a agogikou
- je schopen přizpůsobit se celku a vylepšit celkovou sehranost skupiny

6. – 7. ročník – I. stupeň

Žák:

- je schopen reagovat na gesta
- reaguje na hudební terminologii
- zvládá zápis a interpretaci skladeb – v notách i akordických značkách

Základní studium II. stupně

1. – 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- podílí se aktivně na výběru skladeb nejrůznějších žánrů
- umí tvořit doprovod k melodii podle harmonických značek
- využívá plně dynamické a agogické a artikulační prostředky podle charakteru a hudebního žánru interpretovaných skladeb
- je schopen přispět odbornou radou
- hraje skladby různých stylových období a žánrů

Vzdělávací zaměření: Hra na bicí nástroje

Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje

Učební osnovy: Komorní hra, Hra v souboru

Základní studium I. stupně

Výuka probíhá od pátého ročníku prvního stupně, v odůvodněných případech je možné na návrh učitele zahájit studium i dříve.

Žáci pro komorní hru či hru v souboru využívají schopností a dovedností získaných při výuce v individuálním studiu. Je nutné, aby žáci měli osvojené znalosti rytmické stupnice, vnímali strukturu skladby a její členění po rytmických částech.

3. – 5. ročník – I. stupeň

Žáci:

- jsou schopni jednotlivé party zahrát v různých tempech, které udává učitel nebo metronom

- dokážou používat různé druhy dynamiky p-mf-f
- zdokonalují svůj hudební projev

6. ročník – I. stupeň

Žáci:

- vnímají náladu skladby
- dbají na přesnost provedení a dynamiku
- spoluvytváří společný zvuk, výraz a způsob interpretace skladby
- mají povědomí o různých hudebních stylech

7. ročník – I. stupeň

Žáci:

- při hře dbají na správné pohybové návyky
- dokážou zahrát part svého spoluhráče
- přináší do hry svoji vlastní invenci
- vyjádří svůj názor na interpretovanou skladbu

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žáci:

- ovládají základní prvky rytmické improvizace
- popíší náladu skladby – jak na ně působí
- dbají na přesnost, souhru a vnímají roli dirigenta

2. ročník – II. stupeň

Žáci:

- zahrají z listu jednoduché skladby
- vnímají rozdílnost hudebních stylů a použití jednotlivých nástrojů
- při hře použijí různé druhy paliček

3. ročník – II. stupeň

Žáci:

- dokážou si zapamatovat vlastní part a zahrát jej z paměti, včetně dynamiky a změny tempa
- přizpůsobí se akustickým podmínkám
- při vystoupení se dokážou postarat o svůj nástroj, jsou ochotni jej ochraňovat a provádět údržbu
- pomáhají s pochopením a provedením skladby služebně mladším spoluhráčům

4. ročník – II. stupeň

Žáci:

- využívají vlastní nápady a dosavadní znalosti při hře sólových partů
- co nejvíce dbají na přesnost, souhru a emoční vyjádření skladby
- kombinují hru na více bicích nástrojů najednou
- jsou ochotni interpretovat vlastní skladby
- zhodnotí svůj výkon

5.7 SBOROVÝ ZPĚV

5.7.1. Studijní zaměření – Sborový zpěv

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – SBOROVÝ ZPĚV – hodinová dotace											
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Sborový zpěv	0,5	0,5	0,5	2	2	4	4,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-

Učební osnovy – Sborový zpěv:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- zná základní dechová a hlasová cvičení
- umí zaujmout správný postoj
- používá dynamiku p, mf
- zpívá jednohlasé lidové a umělé písně

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá hlasová a intonační cvičení
- umí zaujmout správný postoj před každým pěveckým projevem
- používá dynamiku p, mf, crescendo a decrescendo
- zpívá jednohlasé skladby a skladby kánonického typu s doprovodem nástroje

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace
- umí dodržet pěveckou frázi s dechovou hospodárností
- používá svůj hlas v celém svém rozsahu
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlase
- reaguje adekvátně na dirigentská gesta

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- využívá základní pěvecké návyky a dovednosti
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- zná základní postupy při nácviu písně
- zpívá jednohlasé a dvojhlasé lidové a umělé písně z paměti s doprovodem

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- má povědomí o kultivovaném zpěvu
- orientuje se ve struktuře přiměřeně náročné skladby
- pracuje s větším rozsahem dynamiky
- zpívá 1 - 3 lidové a umělé písně z paměti s doprovodem i bez doprovodu

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá svůj hlas v celém svém rozsahu (zachovává jeho přirozenost, nepřepíná síly)
- zná základní postupy při nácvičení písně a umí je použít
- orientuje se ve struktuře sborové skladby
- využívá výrazové prostředky na základě porozumění textu, stylu hudby
- zpívá 1 - 3 hl. písně různých stylů a žánrů

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- má osvojené správné pěvecké a dechové návyky
- využívá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- uvědomuje si kultivovaný hlasový projev, rozlišuje hudební frázi a kantilénu
- zvládá intonačně čistý zpěv svého partu
- zpívá vícehlasé skladby různých žánrů a období ve složitějších úpravách z paměti
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta
- vědomě uplatňuje zásady hlasové hygieny

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky
- zvládá intonačně čistý zpěv svého partu a capella i s doprovodem
- umí využívat dynamiku a agogiku, má kultivovaný projev

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- využívá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zpívá z listu jednodušší skladby
- vědomě získává obecný přehled o vokální a vokálně-instrumentální hudbě

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (tvorba tónů, dechová technika, artikulace)
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem
- uplatňuje výrazové prostředky na základě porozumění textu a stylu hudby

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- vědomě používá pěveckou techniku v celém svém rozsahu
- dokáže vyjádřit vlastní názor na studovanou skladbu i slyšenou interpretaci
- orientuje se ve sborové partituru a dokáže zpívat z listu jednodušší party
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

- s jistotou reaguje na dirigentská gesta

5.8 SÓLOVÝ ZPĚV

5.8.1. Studijní zaměření – Sólový zpěv

Cílem pěvecké výchovy je zachování charakteru dětského hlasu, jeho lehkosti a přirozenosti. Při tom je třeba vybavit žáka takovými pěveckými návyky, které by mu umožnily nastudovat se vkusem a přiměřeným výrazem lidové písně a umělé písně i s instrumentálním doprovodem, árie a sborové party. Žák by měl ovládat hlas ve všech polohách svého hlasového rozsahu. Měl by mít vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, krásu hudební fráze a kantilény. Měl by ovládat zásady správné pěvecké výslovnosti a při reprodukci písní by měl vycházet z procítění a pochopení hudebního a slovního obsahu zpívaného textu.

Během studia je zapotřebí vytvořit u žáka takový vztah ke zpěvu, který by byl trvalým vyjadřovacím prostředkem jeho hudebních představ. Získané zkušenosti by měly být dostatečným základem pro úspěšné účinkování na koncertech a jiných vystoupeních, která obohacují kulturní život naší společnosti.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – SÓLOVÝ ZPĚV – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Sborový zpěv*	0,5	0,5	0,5	1,5	1,5	2	2	2	2	2	2	2

* Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Sólový zpěv:

Přípravné studium – přípravná hlasová výchova

Žák:

- dbá na správný a uvolněný postoj
- zdokonaluje správnou artikulaci říkadel a písní
- rytmitizuje říkadla a písně, používá „hru na tělo“
- osvojuje si základní dechová a jednoduchá hlasová cvičení
- zpívá jednohlasé písně lidové i umělé s hudebním doprovodem, které jsou vybrány na základě schopnosti a dovednosti žáka

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- má povědomí o správném a uvolněném držení těla, klidném dýchání a artikulaci
- osvojuje si první pěvecké návyky (cviky brániční, dechové, hlavový tón v celém rozsahu)
- zpívá lidové a umělé písně s jednoduchým doprovodem z paměti
- rozvíjí hudební představivost, rytmické a hudební cítění

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- pracuje na hlavovém tónu v celém rozsahu, rezonančních cvicích ve střední poloze (pěvecká nápodoba učitele)
- má povědomí při zpěvu o správném držení těla, artikulaci a intonaci
- zpívá lidové a umělé písně s doprovodem z paměti
- uvědomuje si dynamiku a agogiku na základě porozumění textu
- rozvíjí hudební představivost a hudební paměť

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- osvojuje si hlasová cvičení (hlavový tón a rezonanční cviky v celém rozsahu)
- pracuje na volném tvoření tónu bez tlaku na hlasivky a zapojení hlavové rezonance
- dbá při zpěvu na uvolněnost těla, klidné dýchání, artikulaci, intonaci
- dále rozvíjí rytmické a hudební cítění
- zpívá lidové a umělé písně s doprovodem i bez doprovodu z paměti
- dokáže rozpoznat náladu a charakter písně

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- prohlubuje dechovou a pěveckou techniku
- pracuje na rozšíření hlasového rozsahu
- využívá základní dynamiku a ostatní výrazové prostředky
- zpívá lidové a umělé písně úměrné individuální hlasové a inteligenční vyspělosti žáka
- zpívá z paměti s doprovodem i bez doprovodu
- zná základní postupy při nácvičení písně
- zapojuje se do skupinové výuky - dua, komorní sbor

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- prohlubuje pěvecké dovednosti z předchozích ročníků
- uvědomuje si kultivovaný hlasový projev
- zpívá delší písně z paměti, vybrané na základě vyspělosti žáka
- rozvíjí hudební paměť a má povědomí o uvědomělé intonaci
- zapojuje se do skupinového zpěvu

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zdokonaluje pěveckou techniku a zpívá složitější hlasová cvičení
- využívá základní pěvecké, dechové a artikulační návyky
- rozvíjí si smysl pro kultivovaný pěvecký projev
- orientuje se v notovém zápise, pěveckých partech

- zpívá písně různých žánrů z paměti s doprovodem i bez doprovodu
- zapojuje se do skupinové výuky
- má povědomí o hlasové hygieně

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky
- používá intonační sebekontrolu
- dbá o kultivovaný pěvecký projev
- využívá výrazové prostředky na základě porozumění textu, stylu hudby
- zpívá lidové a umělé písně ve složitějších úpravách
- zpívá písně z různých období
- zpívá s doprovodem i bez doprovodu z paměti
- zvládá zpívat a orientovat se ve vícehlasých skladbách
- vědomě uplatňuje zásady hlasové hygieny

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

Žák:

- pracuje na hlavovém tónu v celém rozsahu, rezonančních cvicích ve střední poloze (pěvecká nápodoba učitele)
- dbá při zpěvu na uvolněnost těla, klidném dýchání, artikulaci, intonaci
- rozvíjí rytmické a hudební cítění, orientuje se v notovém zápise, pěveckých partech

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- vědomě využívá pěveckou a dechovou techniku
- má vyrovnaný hlas v celém hlasovém rozsahu
- využívá dynamiku a agogiku, má kultivovaný projev
- je schopen žánrového a stylového rozlišení písní
- zpívá lidové a umělé písně, árie dle vyspělosti a zaměření žáka
- zapojuje se do skupinové výuky

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu, píseň
- vědomě získává obecný přehled o vokální a vokálně-instrumentální hudbě a základní pěvecké literatuře
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření
- veřejně vystupuje
-

5.9 SKLADBA

5.9.1. Studijní zaměření – Skladba

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – SKLADBA – hodinová dotace											
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Úvod do skladby	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: * - Komorní hra - Hra v souboru - Dechový orchestr - Smyčcový orchestr - Sborový zpěv **	-	-	-	-	1	1	2	1	1	1	1

* Pozn.: Jde o povinně volitelné předměty, o zařazení žáka rozhoduje učitel. Učební osnovy těchto předmětů jsou obsaženy v rámci příslušných kapitol jednotlivých vzdělávacích zaměření.

** Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Úvod do skladby:

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- zná hudební abecedu
- rozezná sluchem durové a mollové stupnice
- zhudebňuje na podkladě těchto tónin jednohlasá říkadla
- zvládá základy hry na klávesový nástroj (klavír, keyboard)
- rozezná sluchem zvuk vysokých a hlubokých smyčcových nástrojů

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- vyjmenuje pořadí harmonických funkcí v základní kadenci (T-S-D-T)
- zaznamená vlastní rukou jednohlasé nápady (motivy, impulzy, témata)
- rozlišuje na základě poslechu hudbu veselou, smutnou, vážnou, taneční
- rozezná zvuk jednotlivých dřevěných dechových nástrojů

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- tvoří několikataktové nápady na základě latentní harmonie (T-S-D-T)

- zpracuje vlastní motivy jejich ozdobováním, inverzí, augmentací, diminucí, rozšiřováním, krácením, dělením
- rozezná poslechem některé žánry – ukolébavku, pochod, menuet
- umí své nápady podložit doprovodnou figurou
- rozezná zvuk dechových jednotlivých žesťových nástrojů

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- tvoří periodické věty harmonicky ohraničené polovičním a celým závěrem
- tvoří neperiodické věty s homofonním doprovodem na podkladě rozšířené kadence
- využívá získané znalosti a dovednosti v tvorbě krátkých preludií, fantazií a náladových skladbiček
- zhudebňuje kratší texty

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- pracuje s dalšími formotvornými prvky – introdukce, mezivěta, pasáž, coda a využívá je ve svých kompozicích
- zná expoziční a evoluční typ hudby
- rozlišuje homofonní a polyfonní fakturu
- tvoří krátké polyfonní formy pro dva nástroje

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- komponuje v rámci nejmenších forem strofickou píseň
- tvoří umělé strofické písně s motivickým kontrastem i s motivickou jednotou
- skládá programní miniatury pro různé nástroje

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá ve svých kompozicích zákon gradace a kontrastu
- komponuje v malé dvoudílné formě a v malé třídílné formě
- má teoretické poznatky o novějších skladebných technikách
- orientuje se v akordických značkách

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník – II. stupeň

Žák:

- komponuje poučen novějšími skladebnými trendy – dodekafonií, atonální, seriální, punktualistickou, aleatorní a konkrétní hudbou
- profiluje svou tvorbu podle vlastních estetických kritérií

3. a 4. ročník – II. stupeň

Žák:

- zvládá základy instrumentace
- využívá notografický počítačový program (Finale, Sybelius)
- nabídne své skladby k veřejnému provedení

5.10 ELEKTRONICKÉ ZPRACOVÁNÍ HUDBY A ZVUKOVÁ TVORBA

5.10.1. Studijní zaměření – Hra na EKN a jejich ovládání

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – HRA NA KEYBORD – hodinová dotace												
Vyučovací předměty:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Hra na keyboard	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum: - Komorní hra - Sborový zpěv**	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	1	1

* Jde o povinně volitelné předměty. O vhodnosti zařazení rozhodne vyučující. Vzdělávací obsah jednotlivých předmětů je obsažen u předchozích studijních zaměření.

**Hodinová dotace u žáků, kteří naplňují vzdělávací obsah skupinového praktika v předmětu „Sborový zpěv“, se řídí učebním plánem studijního zaměření „Sborový zpěv“.

Učební osnovy – Hra na keyboard:

Přípravné studium (varianta Přípravného studia B)

Žák:

- zná svůj nástroj a jeho základní funkce – zapnutí, vypnutí, nastavení hlasitosti
- zná klaviaturu a orientuje se na ní – vysoký a hluboký tón, bílá a černá klávesa
- pozná notovou osnovu, houslový a basový klíč, rytmické hodnoty not a pomlky
- zahraje podle sluchu říkadlo nebo jednoduchou lidovou píseň

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- správně a uvolněně sedí u nástroje
- zná noty v houslovém a basovém klíči v rozsahu, který potřebuje ke hře
- zná délky not a pomlky
- umí základní nastavení nástroje – styl, zvuk, tempo, typ doprovodu, funkce start-stop a syncho start
- ovládá základní úhozy – portamento, legato, staccato
- zahraje jednoduchou lidovou píseň nebo skladbu klavírním způsobem
- zahraje jednoduchou lidovou píseň nebo skladbu s použitím jednoprstového automatického doprovodu (režim Single Finger)

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá a využívá při hře další funkce nástroje – Fill-in, Break, Intro-Ending, Harmony, OTS (dle technických možností nástroje)
- rozvíjí své technické i výrazové schopnosti
- zahraje jednoduché skladby s použitím víceprstového automatického doprovodu (režim Fingered)
- umí zahrát základní akordové značky – C,G,F,Ami

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- spolupracuje s učitelem při úpravě jednodušších skladeb
- využívá další funkce nástroje - Dual, Split, Multi Pad (dle technických možností nástroje)
- hraje na dynamické klaviatuře
- rozvíjí své technické a hráčské schopnosti a dovednosti
- umí zahrát další akordové značky (kvintakordy a jejich obraty)
- využívá sluchu ke sluchové sebekontrolě

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- aktivně se podílí na výběru a úpravě skladeb
- rozvíjí své technické, rytmické a výrazové schopnosti
- využívá další funkce nástroje – Pitch Band, Modulation, pedál, mixér (dle technických možností nástroje)
- využívá registrační paměť (dle možností daného nástroje)
- hraje složitější akordové značky (základní septimové akordy a jejich obraty)
- zahraje z listu skladby na úrovni 1.ročníku

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- rozeznává základní hudební styly a žánry
- využívá různé typy doprovodu – Fingered, Fingered on Bass, Full Keyboard
- zahraje složité akordy dle značek
- využívá v maximální míře technické možnosti daného nástroje
- aplikuje pokročilejší technickou zručnost
- aktivně se podílí na výběru a úpravě skladeb, hraje skladby různých stylových období i žánrů
- zná další typy elektronických hudebních nástrojů – el. klavír, syntezátor

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- pracuje samostatně, využívá dosud získané vědomosti a dovednosti
- samostatně upravuje vybrané skladby
- dle možností hraje na různých typech nástrojů
- hraje skladby různých žánrů s důrazem na jejich správnou interpretaci

- zhodnotí svůj výkon
- poslouchá hru různých interpretů na EKN

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- pracuje samostatně, v maximální míře využívá všech získaných vědomostí a dovedností při studiu rozsáhlejších skladeb
- spolupracuje s učitelem při výběru skladeb
- upravuje vybrané skladby s maximálním využitím technických možností daného nástroj
- využívá dostupnou PC techniku při studiu skladeb
- využívá EKN jako doprovodný nástroj
- nastuduje a veřejně předvede vybrané skladby

Přípravné studium II. stupně (PS)

Žák II. stupně, který neprošel předchozí přípravou, začne plnit studijní plán I. stupně.

Žák:

- zvládne základy technického ovládání nástroje
- využívá dle svých schopností různých typů doprovodů
- ovládá základní druhy úhozů při hře
- orientuje se v akordových značkách

Základní studium II. stupně

1. - 4. ročník – II. stupeň

Učební osnovy nejsou rozděleny do jednotlivých ročníků, ale učitel vypracuje každému žákovi roční plán s ohledem na jeho technickou a hudební vyspělost.

Žák:

- interpretuje technicky i výrazově náročnější skladby
- podílí se na výběru a úpravě skladeb
- rozumí pokročilým funkcím nástroje a ovládá je
- využívá všech zvukových možností daného nástroje
- zhodnotí interpretaci předvedené skladby
- uplatňuje získané dovednosti v různých hudebních seskupeních
- orientuje se v oblasti EKN a elektronické hudby

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Výuka výtvarného oboru v ZUŠ Alfréda Radoka Valašské Meziříčí probíhá skupinovou formou ve třech studijních zaměřeních. Základem je ateliér Výtvarné tvorby, který je zaměřený na všeobecné výtvarné vzdělání v kresbě, malbě a prostorové tvorbě. Těžiště výuky v ateliéru Keramiky je v rukodělné zpracování keramické hlíny (tvarování, modelování, zdobení). Ateliér Animované tvorby propojuje výtvarnou teorii a praxi s ryze technickými znalosti z oblasti počítačové animace a digitálních médií.

Žáky vedeme k originalitě a vlastnímu názoru. Umožňujeme jim rozvoj zejména v oblastech, které jsou jim blízké, o které jeví přirozený zájem. Nabízíme studium v různých výtvarných technikách. Seznamujeme žáky s mnoha metodami i styly práce. Učíme je samostatnosti ve výtvarném myšlení i při volbě motivu. Děti k nám chodí od 5 let do 18 let. Přihlásit se lze v každém věku. Snažíme se, aby studijní skupiny nebyly věkově smíšené, není to však vždy podmínkou. V ateliérech provoněných barvami se žáci věnují tradičním i moderním výtvarným technikám. Získávají znalosti z výtvarné teorie, dějin umění, technologie. V prostorových realizacích a modelování se objevují tradiční i netradiční materiály. Důraz je vždy kladen na kvalitní zvládnutí práce a na radost z umění. Kolektiv pedagogů seznamuje žáky s aktuálním uměleckým děním, v otevřeném dialogu rozvíjí jejich dovednosti a znalosti všemi směry. Běžné jsou komentované návštěvy výstav těch nejlepších výtvarných umělců. Integrace moderních digitálních technologií se současnou i klasickou výtvarnou tvorbou umožňují žákům realizaci svých výtvarných představ. Naši absolventi jsou rovněž přijímáni k dalšímu studiu na střední i vysoké umělecké školy. Výtvarný obor není v naší škole zaměřený jednostranně, právě naopak, otevírá žákům řadu možností a cest jejich realizace. Stávají se z nich úspěšní umělci, výtvarníci, grafici v reklamních studiích, designéři, scénografové, podnikatelé i vyučující na rozličných typech škol.

Přípravné studium trvá 1 až 2 roky. Kritériem přijetí je výtvarné nadání a vyspělost žáka. Snažíme se citlivě rozvíjet dětskou představivost pomocí výtvarného zpracovávání námětů, ke kterým žáci mají vlastní citový vztah. Spolu s tím se učí jednoduché výtvarné techniky spojené se zvládáním základních pracovních návyků, což je důležité pro další rozvoj dítěte ve výtvarné oblasti.

Ke studiu přípravného studia výtvarného oboru jsou přijímáni žáci, kteří k 1. 9. aktuálního školního roku dosáhnou minimálně věku 5 let.

První stupeň má 7 ročníků. Napříč těmito ročníky žáci získávají a nadále rozvíjí odborné znalosti a dovednosti v jednotlivých předmětech. Na konci sedmého ročníku každý žák končí 1. stupeň vzdělání závěrečnou absolventskou prací.

Druhý stupeň výuky má 4 ročníky a je určen pro starší žáky, kteří zde dále rozvíjí svůj vlastní výtvarný názor. Výuka je zaměřená více individuálně, podle zájmů jednotlivých studentů. I 2. stupeň je ukončený závěrečnou absolventskou prací.

Starším žákům, kteří neabsolvovali první stupeň studia a chtějí se začít věnovat výtvarnému oboru, je určeno přípravné studium před 1. ročníkem II. stupně, které trvá 1 rok a žáci plní výstupy I. stupně.

6.1 Studijní zaměření – Výtvarná tvorba

Ateliér Výtvarné tvorby tvoří základ studia výtvarného oboru a je zaměřený na všeobecné výtvarné vzdělání v kresbě, malbě a prostorové tvorbě.

Žáci se věnují tradičním i moderním výtvarným technikám. Získávají znalosti z výtvarné teorie, dějin umění, technologie. Při malbě přijdou na chuť akrylu, tempery, akvarelu, kvaši i olejomalbě. V kresbě si vyzkoušejí pastelky, rudku, uhel, tuš, tužky i pastel. Snažíme se, aby studijní skupiny nebyly věkově smíšené, není to však vždy podmínkou. V prostorových realizacích a modelování se objevují tradiční i netradiční materiály.

Výuka studijního zaměření Výtvarná tvorba probíhá ve skupinách s 10 žáky v přípravném studiu i v základním studiu na I. a II. stupni.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN - VÝTVARNÁ TVORBA - hodinová dotace														
Vyučovací předměty:	Přípravné studium (1-2 roky)		I. stupeň							Přípravné studium (1 rok)	II. stupeň			
	PS **		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
1.	2.													
Přípravná výtvarná tvorba *	2	2	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-
Výtvarné vyjadřování *	-		3	3	3	3	3	3	3	-	3	3	3	3

*Pozn. Výuka probíhá v blocích

** Žáci, kteří k 1. 9. aktuálního školního roku dosáhnou věku 5 let, jsou zařazeni do 1. ročníku přípravného studia I. stupně. Žáci, kteří k 1. 9. aktuálního školního roku dosáhnou věku 6 let, jsou zařazeni do 2. ročníku přípravného studia I. stupně.

Učební osnovy – Výtvarná tvorba:

Přípravné studium – Přípravná výtvarná tvorba

1. – 2. ročník PS

Žák:

- pozná základní barvy, dokáže namíchat barvy doplňkové, rozezná teplé a studené odstíny
- ovládá správné uchopení základních nástrojů a materiálů a manipulace s nimi
- rozezná a chápe rozdíl mezi malbou a kresbou, plošným a prostorovým vyjádřením
- zvolí vhodný nástroj a materiál ke konkrétní technice (kulatý vlasový štětec - vodové barvy; plochý štětec – tempera; špachtle – hlína apod.)

Základní studium I. stupně – Výtvarné vyjadřování

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- užívá své výtvarné dispozice - vnímání, myšlení a vyjadřování, představivost, estetické cítění a tvořivost

- komunikuje o řešených výtvarných problémech s učitelem
- zachycuje a zpracovává vjemy ze svého okolí
- chystá si a ošetřuje výtvarné pomůcky i materiál
- intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva)

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- má osvojeny kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině
- přenáší svoje zážitky a vnitřní svět do výtvarné práce barvou, tvarem, linií s důrazem na osobnost jedince
- používá základní vyjadřovací prostředky a obrazové znaky, které mu nabízejí způsoby, jak myšlenky učinit srozumitelné

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- vnímá učitele jako autoritu
- rozpoznává souvislosti mezi sebou, okolním světem a světem umění
- kombinuje různé výtvarné techniky
- samostatně pracuje, umí zachytit děj a výtvarně jej vyjádřit
- slovy i výtvarnými prostředky zachycuje své dojmy ze setkání s výtvarným dílem

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- respektuje pravidla chování v kolektivu
- je schopen vyjádřit svůj názor i respektovat názory ostatních členů skupiny
- ovládá širší paletu vyjadřovacích prostředků v kresbě, malbě, grafice, prostorové tvorbě
- bezpečně používá nástroje, materiály i vybavení a dodržuje určená pravidla
- orientuje se v prostoru, při práci uplatňuje tvořivé myšlení, experimentuje a hledá nová řešení
- popíše zvolené výtvarné umělecké dílo a vysvětlí, proč se mu líbí nebo nelíbí

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- volí si námět a k němu odpovídající techniku pro jeho realizaci
- používá klasické výtvarné techniky (kresba tužkou, uhlím, perokresba, suchá jehla, linoryt, akvarel, malba temperou a pastelem, modelování)
- výstupy klasických technik přenáší do počítače, ovládá základy práce s grafickým programem
- dokáže říci svůj názor na umělecké dílo a hovořit o něm s ostatními, respektuje a váží si názoru druhých.

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zachycuje realitu, způsobem odpovídajícím individuálním schopnostem
- pracuje s linií, světlem a barvou.
- zvládá tvarové, barevné a prostorové kompozice
- zkoumá přírodní jevy a materiály, hledá výtvarný jazyk pro jejich zachycení, porovnává záměr a výsledek
- nachází souvislosti mezi uměleckým dílem a osobní zkušeností se zobrazeným námětem.

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- ovládá širokou škálu vyjadřovacích prostředků v kresbě, malbě, grafice, prostorové tvorbě i fotografii
- využívá nová média způsobem odpovídajícím věku a materiálním možnostem školy
- pomocí výtvarné řady zachytí příběh, ovládá základy animace
- výtvarně se vyjádří na konkrétní téma, které si sám zvolí, svůj postup zdůvodní a popíše
- charakterizuje svoje oblíbené období z dějin umění, jeho přibližné časové zařazení, dílo a autora.

Přípravné studium pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

Žák:

- je citlivý k potřebám ostatních
- umí posoudit míru svých výtvarných možností a cíleně s nimi zacházet
- charakterizuje svoje oblíbené období z dějin umění, jeho přibližné časové zařazení, dílo a autora

Základní studium II. stupně – Výtvarné vyjadřování

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- na základě výtvarných zkušeností i studia chápe, že svět lze zpřítomnit různými způsoby, např. figurací, abstrakcí, deformací, stylizací aj.
- vnímá výtvarnou kulturu v historických souvislostech, výstižně používá výtvarné pojmy
- dokáže pracovat v týmu a nalézt si v něm svoje místo
- ovládá základy perspektivy, modelování objemů pomocí světla a stínů, zná barvy příbuzné a komplementární, cíleně používá struktury a různé tvarové vztahy
- popíše obsah oblastí výtvarného umění: architekturu, design, malířství, grafiku, sochařství, konceptuální umění.

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- rozlišuje i propojuje obsah a formu, originálně řeší výtvarné problémy, experimentuje, vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy
- čerpá náměty z dějin výtvarného umění, přenáší je do své tvorby, zachycuje prožitek i skutečnost
- vyjmenuje a porovná základní umělecké styly a jejich obsah.

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- správně používá výtvarné techniky na místech, kde je to opodstatněné s ohledem na obsah a charakter díla
- ovládá způsoby výtvarného myšlení a vyjadřování na úrovni samostatně pojaté tvorby
- je otevřený odlišnostem, argumentuje, prezentuje práci vlastní i druhých, včetně uplatnění nových informačních a komunikačních technologií
- zhodnotí a popíše, některou z výstav, seznámí se s dílem a životem autora, vysvětlí svoji volbu. Své práce dokáže vhodně adjustovat, sestavit a prezentovat na výstavě.

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- zná pojem ozvláštnění a umí ho prakticky použít
- na základě zkušeností a znalostí nachází výtvarný problém, který zpracuje v promyšlený celek
- zprostředkovává své vidění světa druhým, používá odbornou terminologii
- popíše úlohu umění v lidské společnosti a vysvětlí, jaký význam má pro něho osobně. Chápe termín kultura v širších společenských souvislostech.

6.2 Studijní zaměření – Keramika

Těžiště výuky v Ateliéru keramiky je v rukodělné zpracování keramické hlíny - tvarování, modelování, zdobení.

Vyučovací předměty studijního zaměření Keramika jsou: Volná a užitá keramika.

Výuka studijního zaměření Keramika probíhá ve skupinách minimálně 10 a maximálně 15 žáků v základním studiu na I. a II. stupni.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – KERAMIKA – hodinová dotace													
Vyučovací předměty: *	Přípravné studium (1-2 roky)	I. stupeň							Přípravné studium (1 rok)	II. stupeň			
	PS	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
Volná a užitá keramika *	-	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

*Pozn. Výuka probíhá v blocích

Učební osnovy – Volná a užitá keramika:

Základní studium I. stupně – Volná a užitá keramika

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- pozná základní barvy, dokáže namíchat barvy doplňkové, rozezná teplé a studené odstíny
- ovládá správné uchopení základních nástrojů a materiálů a manipulace s nimi
- rozezná a chápe rozdíl mezi malbou a kresbou, plošným a prostorovým vyjádřením
- zvolí vhodný nástroj a materiál ke konkrétní technice (kulatý vlasový štětec - vodové barvy; plochý štětec – tempera; špachtle – hlína apod.)
- zná základní vlastnosti keramické hlíny, tvárnost-ohebnost
- ovládá techniky řezání, prořezávání, lepení, dutý tvar, prostorové tvarování plátu
- využívá tvárnosti a nosnosti materiálu pro jeho formování a deformování

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- osvojuje si základní postupy práce s keramickou hlínou
- získává zkušenosti s využitím různých hmot, engob, oxidů a dalších materiálů
- modeluje ručně točenou nádobu
- pojmenuje používanou výtvarnou techniku a pracovní nástroje
- reliéf – práce s různými výškami
- plastika – základy budování prostorového tvaru

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- komponuje hmoty – řezáním, posouváním a spojování částí, vzájemném provázání několika tvarů, struktur a jejich vědomé využití
- vytváří plastiky - přidávání a ubírání hmoty, výstavba prostorového tvaru
- zná základy skulptivního pojetí modelování – odebírání hmoty
- využívá kvalit materiálu a různých pracovních postupů – mačkání, trhání, vrstvení
- pracuje s výrazovými možnostmi povrchu, s prostorovými možnostmi tvaru (otevřený x zavřený tvar), s více pohledy
- má základní praxi na hrnčířském kruhu, zná základní hmaty pro tvorbu jednoduchého tvaru.

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- používá keramické techniky pro vlastní tvorbu, akcent na osobitý rukopis, vhodné použití nástrojů a důsledná práce s více pohledy
- tvořivě pracuje s různými výrazovými prostředky keramické hlíny
- uvažuje o prostorové kompozici, vyhledává různé materiály k vytváření objektů, které mají jasný záměr a strukturu
- popíše zvolené výtvarné umělecké dílo a vysvětlí, proč se mu líbí nebo nelíbí.

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- jednoduchou kresbou linií převede na plát hlíny realitu na základě pozorování
- samostatně používá (míchá, ředí) glazury, engoby, burel a oxidy
- vytvoří reliéf z keramického plátu, využívá techniku zatírání
- dokáže říci svůj názor na umělecké dílo a hovořit o něm s ostatními, respektuje a váží si názoru druhých.

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- modeluje postavu z jednoho kusu hlíny
- popíše základní fáze výroby keramiky a její užití
- se spolužáky vytvoří kolektivní plastiku na dané téma
- plynule přechází od spontánního dětského projevu k cílené tvorbě
- nachází souvislosti mezi uměleckým dílem a osobní zkušeností se zobrazeným námětem.

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- v uměleckém díle uplatňuje svoji fantazii a emoce
- charakterizuje druhy hlíny a způsob jejich použití
- popíše stručný přehled vývoje keramiky od pravěku po současnost
- charakterizuje svoje oblíbené období z dějin umění, jeho přibližné časové zařazení, dílo a autora.

Přípravné studium pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

Žák:

- je schopný plastického i barevného vyjadřování
- je výtvarně kreativní a manuálně zručný

Základní studium II. stupně – Výtvarné vyjadřování

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- vytvoří sádrový odlitek daného předmětu
- experimentuje s keramickou hlínou
- popíše obsah oblastí výtvarného umění: architekturu, design, malířství, grafiku, sochařství, konceptuální umění.

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- vytvoří dekorovanou užitnou nádobu kombinací točení a modelování.
- vytvoří abstraktní sochařské dílo
- vyjmenuje a porovná základní umělecké styly a jejich obsah.

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- užívá abstrakce, stylizace a zjednodušení
- vymodeluje realisticky lidskou hlavu z keramické hlíny
- zhodnotí a popíše, některou z výstav, seznámí se s dílem a životem autora, vysvětlí svoji volbu. Své práce dokáže vhodně adjustovat, sestavit a prezentovat na výstavě.

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- úspěšně navrhne, provede a obhájí samostatnou kolekci či soubor keramických výrobků
- popíše úlohu umění v lidské společnosti a vysvětlí, jaký význam má pro něho osobně. Chápe termín kultura v širších společenských souvislostech.

6.3 Studijní zaměření – Animovaná tvorba

V oboru animace se žáci naučí principy vytváření pohybu, seznámí se fotoaparátem a kamerou, s programy na střih a úpravu videa i klasickou kreslenou animací. Naučí se správně využívat filmovou kompozici, práci s barvou, dynamikou a střihem. Součástí oboru animace jak také multimediální tvorba v podobě tvorby videomappingu nebo 3D tvorby ve virtuální realitě. Obor animace si klade za cíl naučit žáky využívat celé spektrum video tvorby, kterou mohou uplatnit jak ve volné tvorbě, tak v užitém umění.

Vyučovacími předměty studijního zaměření Animovaná tvorba je Animovaná tvorba.

Výuka studijního zaměření Animovaná tvorba probíhá ve skupinách minimálně 3 a maximálně 5 žáků v přípravném studiu i v základním studiu na I. a II. stupni.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – ANIMOVANÁ TVORBA – hodinová dotace														
Vyučovací předměty:	Přípravné studium (1-2 roky)		I. stupeň							Přípravné studium (1 rok)	II. stupeň			
	PS **		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
1.	2.													
Přípravná animovaná výtvarná tvorba *	3	3	-	-	-	-	-	-	-	2,5	-	-	-	-
Animovaná tvorba *	-		3	3	3	3	3	3	3	-	3	3	3	3

*Pozn. Výuka probíhá v blocích

** Žáci, kteří k 1. 9. aktuálního školního roku dosáhnou věku 5 let, jsou zařazeni do 1. ročníku přípravného studia I. stupně. Žáci, kteří k 1. 9. aktuálního školního roku dosáhnou věku 6-ti let, jsou zařazeni do 2. ročníku přípravného studia I. stupně.

Učební osnovy – Animovaná tvorba:**Přípravná výtvarná animovaná tvorba**

Žák:

- pozná základní barvy, dokáže namíchat barvy doplňkové, rozezná teplé a studené odstíny
- ovládá správné uchopení základních nástrojů a materiálů a manipulace s nimi
- rozezná a chápe rozdíl mezi malbou a kresbou, plošným a prostorovým vyjádřením
- ovládá a popíše fungování animační techniky stop-motion
- ovládá základní funkce digitálního fotoaparátu a funkci stativu

Základní studium I. stupně – Animovaná tvorba**1. ročník – I. stupeň**

Žák:

- užívá své výtvarné dispozice - vnímání, myšlení a vyjadřování, představivost, estetické cítění a tvořivost
- komunikuje o řešených výtvarných problémech s učitelem
- zachycuje a zpracovává vjemy ze svého okolí
- výtvarně přemýšlí v kontextu jednoduchých pohybových studií skládajících se z 2 až 4 obrazů
- ovládá a chápe princip skladby pohybových sekvencí

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- tvoří jednoduchý flip book o několika stranách
- vysvětlí základy fungování animovaného filmu
- nastaví a upevní stativ
- stahuje a zálohuje soubory v počítači
- dokáže popsat, co je časová osa
- zná význam a upotřebení scénáře
- ovládá základní funkce softwaru na stříhání filmu
- vyjmenuje druhy animace a specifikuje jejich odlišnosti

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- samostatně ovládá základní funkce digitálního fotoaparátu
- kreativně tvoří scénář animovaného filmu a následně jej celý realizuje za pomoci základních animačních postupů
- realizovat celou vizuální postprodukci filmu
- je obeznámen se stručnou historií českého a zahraničního a animovaného filmu
- nakreslí a popíše základní fáze chůze figury a animuje ji v různých situacích

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- projektuje a realizuje celý projekt
- ovládá pokročilejší videotechniku a grafické, animační a stříhací programy v počítači s pomocí učitele
- ovládá výraznou výtvarnou zkratku, podle své vlastní tvůrčí invence
- animuje vlastní vyrobenou loutku
- kompozičně navrhne a postaví prostorovou scénu pro loutkovou animaci
- vymyslí a navrhne kreslenou postavičku na základě vlastní fantazie a zkušeností a vyřeší výtvarnou podobu figurky
- popíše zvolené výtvarné umělecké dílo a vysvětlí, proč se mu líbí nebo nelíbí.

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- chápe základní filmové pojmy (námět, scénář, story board, záběr, frame, background ap.)
- vymyslí a navrhne kreslenou postavičku na základě vlastní fantazie a umí jednoduchou kresbou znázornit co nejvíce poloh a nálad
- vymyslí krátký námět s vlastní postavičkou, ve kterém využívá základní stavby příběhu
- prohlubuje spolupráci v týmu
- žák dokáže říci svůj názor na umělecké dílo a hovořit o něm s ostatními, respektuje a váží si názoru druhých.

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- aplikuje výtvarnou zkratku do výtvarného řešení celého filmu, včetně pozadí, podle své vlastní tvůrčí invence
- samostatně ovládá videotechniku a grafické, animační a stříhací programy v počítači

- aplikuje výtvarnou zkratku pro figurální plastiku z tvarovatelných materiálů
- samostatně vytvoří loutkový film od scénáře po audio a video postprodukce
- nachází souvislosti mezi uměleckým dílem a osobní zkušeností se zobrazeným námětem.

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- popíše stručné dějiny animovaného filmu
- vytvoří delší animovaný (kreslený nebo loutkový) film cca 5 - 10 minuty v týmu
- vyřeší výtvarnou stránku filmu, sjednotí výtvarné prvky tak, aby tvořily harmonický celek
- zvládne základy stříhové skladby a lineární střih ve vhodném softwaru
- charakterizuje svoje oblíbené období z dějin umění, jeho přibližné časové zařazení, dílo a autora.

Přípravné studium pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

Žák:

- orientuje se v typech animace a aplikuje jejich přednosti
- je citlivý k potřebám ostatních, umí posoudit míru svých výtvarných možností a cíleně s nimi zacházet

Základní studium II. stupně – Animovaná tvorba

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- chápe a vnímá vývoj animovaného filmu v historických souvislostech na základě výtvarných zkušeností i studia animace
- výstižně používá výtvarné pojmy
- dokáže pracovat v týmu a nalézt si v něm svoje místo
- popíše obsah oblastí výtvarného umění: architekturu, design, malířství, grafiku, sochařství, konceptuální umění.

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- rozlišuje i propojuje obsah a formu,
- originálně řeší výtvarné problémy, experimentuje
- vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy v animovaném filmu
- čerpá náměty z dějin animovaného filmu, přenáší je do své tvorby, zachycuje prožitek i skutečnost
- vyjmenuje a porovná základní umělecké styly a jejich obsah.

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- správně používá filmové a fotografické techniky společně s příslušným softwarem
- ovládá způsoby filmového myšlení a vyjadřování na úrovni samostatně pojaté tvorby, je otevřený odlišnostem, argumentuje

- prezentuje práci vlastní i druhých, včetně uplatnění nových informačních a komunikačních technologií
- zhodnotí a popíše, některou z výstav, seznámí se s dílem a životem autora, vysvětlí svoji volbu. Své práce dokáže vhodně adjustovat, sestavit a prezentovat na výstavě.

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- orientuje se ve filmové terminologii a odborně komunikuje v týmu animátorů a filmařů
- zná pojem ozvláštnění a umí ho prakticky použít
- na základě zkušeností a znalostí nachází výtvarný problém, který zpracuje v promyšlený celek – film
- zprostředkovává své vidění světa druhým, používá odbornou terminologii
- popíše úlohu umění v lidské společnosti a vysvětlí, jaký význam má pro něho osobně
- chápe termín kultura v širších společenských souvislostech

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Tanec je starý jako lidstvo samo, jako neverbální vyjadřovací prostředek je projevem rozmanitým, mnohotvárným, bohatým a proměnlivým ve formě i obsahu. Současně však má přísný řád, jehož osvojení a respektování je podmínkou kultivovaného, harmonického a individuálního tanečního projevu.

Taneční obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexně a systematicky rozvíjet jedince po stránce tělesné a duševní. Každému žákovi, podle míry jeho schopností a zájmu, poskytuje základy odborného vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník při nejrůznějších neprofesionálních aktivitách, v povoláních, pro která je kultura pohybu vhodným předpokladem, případně pokračovat v dalším studiu směřujícím k profesionálnímu působení.

Patříme k progresivním tanečním oborům, které se nebrání pružně reagovat na současný taneční vývoj, na generační požadavky žáků avšak vždy s důrazem na zákonitosti pohybu, stavbu a strukturu lidského těla.

Taneční obor se dělí na tři stupně: Přípravné studium (PS), Tanec – I. stupeň a Tanec – II. stupeň.

Přípravná studium trvá 1–2 roky a je určena žákům ve věku 5 až 7 let. Součástí PS je Přípravná taneční výchova a nedílnou součástí PS je korepetice (klavírní doprovod).

Tanec – I. stupeň trvá 7 let.

Tanec – II. stupeň trvá 4 roky.

Charakteristika předmětu Taneční průprava:

je určena pro žáky 1. a 2. ročníku I. stupně základního studia. Cílem je rozvíjení elementární taneční techniky a tanečního projevu žáků. Podněcuje tělesnou citlivost a vede ke správnému, vyváženému držení těla ve všech základních polohách i v pohybu z místa. Vhodnými prostředky motivuje vzájemné vztahy. Zvyšuje obratnost a pružnost těla, zlepšuje koordinaci pohybů. Postupně dochází k rozvoji prostorového i hudebního cítění. Nedílnou součástí předmětu Taneční průprava je korepetice.

Charakteristika předmětu Základy tanečních technik

Je určen pro žáky 3. až 7. ročníku I. stupně základního studia a pro žáky 1. až 4. ročníku II. stupně základního studia

Základy klasického tance (ZK) Upevňuje správné držení těla, zdokonaluje pohyby dolních a horních končetin, prohlubuje pohybovou koordinaci, rovnováhu, učí pohybové kázni, vytrvalosti a vůli. K výuce tance na špičkách lze přistoupit teprve po dokonalém zvládnutí klasické techniky a u výjimečně nadaných žáků, speciálně pak v rozšířeném vyučování. Nedílnou součástí výuky Základů klasického tance je korepetice.

Současný tanec (ST). Předmět specifickými prostředky rozvíjí taneční techniku a taneční projev žáka. Učí orientaci v základních technikách soudobého tance. Vede žáky k uvědomělému procítění všech složek pohybu, dává možnost individuálního výrazu. Vychází z možnosti

zvládnout pohyb v různých polohách, orientovat se v těle, ovládat impulzy, švihy a skoky. Učí žáka vyjádřit pohybem danou myšlenku nebo příběh. Využívá různých tanečních technik – modern dance, jazz dance, street či show dance, a jiné.

Lidový tanec (LT) volně navazuje na tradici lidového umění. Využívá folklórních prvků ve stylizované i jejich původní formě. Snaží se v nich objevovat filozofii myšlení lidového umění, chápat kořeny a podstatné rysy naší národní kultury.

Charakteristika předmětu Taneční praxe

Je určen pro žáky 1. až 7. ročníku I. stupně a pro žáky 1. až 4. ročníku II. stupně základního studia. Slouží k zdokonalování a prohlubování taneční techniky a tanečního projevu. U žáků podněcuje jejich tvořivé schopnosti a pěstuje smysl pro vzájemnou pohybovou souhru. Dalším úkolem taneční praxe je příprava tanečních skladeb pro veřejná vystoupení, taneční soutěže a přehlídky.

7.1 Studijní zaměření – Tanec

Studijní zaměření Tanec se dělí na: Přípravné studium (PS), Tanec – I. stupeň a Tanec – II. stupeň. Přípravné studium (PS) trvá 1–2 roky a je určena žákům ve věku 5 až 7 let. Cílem je kultivace přirozeného dětského projevu formou pohybových her, říkadel a hravých cvičení. Podněcování fantazie, prohlubování a upevňování vztahů ve skupině, stejně jako ověřování předpokladů jednotlivých žáků pro zvládnutí dalších stupňů výuky. Přípravné studium tance vytváří návyky správného držení těla, rozvíjí rytmické cítění, učí rozlišovat dynamiku, a orientaci v prostoru, zaměřuje se na výchovu obratnosti.

Tanec – I. stupeň trvá 7 let, a jsou vyučovány předměty Taneční průprava, Taneční praxe, Základy tanečních technik. Tanec – II. stupeň trvá 4 roky a jsou vyučovány předměty Taneční praxe a Základy tanečních technik.

Učební plány:

UČEBNÍ PLÁN – TANEC – hodinová dotace														
Vyučovací předměty:	Přípravné studium (1-2 roky)		I. stupeň							Přípravné studium (1 rok)	II. stupeň			
	PS *		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	1.	2.	3.	4.
1.	2.													
Přípravná taneční výchova *	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Taneční průprava	-		1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Základy tanečních technik	-		-	-	1,5	1,5	1,5	2	2	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční praxe	-		1	1	1,5	1,5	1,5	2	2	-	1,5	1,5	1,5	1,5

*Pozn.: v případě nízkého počtu uchazečů o studium bude otevřena pouze jedno Přípravné studium

Poznámky:

- V případě nízkého počtu uchazečů o studium v ročnících, mohou být na návrh učitele a po schválení vedení ZUŠ ročníky sloučeny.
- V případě velkého počtu uchazečů o studium v ročníku, bude otevřeno těchto ročníků více s rozlišovacím indexem A,B, C.... například 1. A
- Na doporučení učitele a schválení ředitelem školy je možné rozšířit výuku a zvýšit tak hodinovou dotaci nad rámec uvedený v učebním plánu (např. u výjimečně talentovaných žáků, z důvodů soutěží, mimořádných vystoupení, přípravy k přijímacímu řízení apod.)
- V případě kapacitních možností je možné využít hodinové dotace 1,5.

Učební osnovy – Tanec:

Přípravné studium

Přípravná taneční výchova

Žák:

- zná různé taneční polohy, rozliší je i předvede (leh, sed, klek, stoj)
- pojmenuje jednotlivé části těla – pánev, trup, páteř, hlava, dolní končetiny a horní končetiny
- zvládá pohyb z místa (přirozenou chůzi, běh, poskok, výskok, lezení)
- rozlišuje rychlé a pomalé tempo skladby
- zvládá orientaci v prostoru (kruh, řady)
- dokáže pracovat ve dvojici
- zvládá cvičení obratnosti (umí převal, sudy - klubíčko, kotoul vpřed)
- zvládá pohybově vyjádřit slovní předlohu – říkadlo
- je schopen krátkého tanečního či názorného ztvárnění písně formou jednoduché improvizace
- postupně získává sebevědomí
- podílí se na práci kolektivu

Základní studium I. stupně

1. ročník – I. stupeň

Taneční průprava

Žák:

- je schopen v základních polohách na místě dodržovat zásady a zákonitosti optimálního držení těla
- zvládá jednoduchý pohybový úkol zaměřený na procvičení svalových partií a na
- rozvoj pohyblivosti v kloubech (dle anatomických možností žáka)
- k pohybu z místa dokáže využít základní formy přirozené chůze a běhu
- používá jednoduché skoky, výskoky v prostoru orientuje se v základních prostorových drahách (přímé a oblé dráhy)
- umí pracovat ve dvojici, trojici, skupině
- zvládá rytmická cvičení zadaná korepetitorem (s pomocí hry na tělo a rytmickými hudebními nástroji)

Taneční praxe

Žák:

- dokáže na základě konkrétní motivace vyjádřit téma pohybem
- k vlastní práci vědomě umí využít rekvizitu
- rozlišuje základní rytmické, dynamické a tempové změny v hudební předloze
- je schopen základního jednoduchého hodnocení (líbí x nelíbí)

1. ročník – I. stupeň

Taneční průprava

Žák:

- Je schopen při průpravných cvičeních vědomě zapojovat správné svalové skupiny
- zvládá jednoduché základní taneční kroky (poskok, cval, přísuný krok)
- reaguje na zadaný dynamický stupeň slabě, silně (piano, forte)
- reaguje na tempo pomalu a rychle
- určí 2/4 a 3/4 takt
- provede správné vytočení dolních končetin
- zvládá základní prvky vybraných dětských lidových her se zřetelem na prožitek jejich provedení

Taneční praxe

Žák:

- při improvizaci se vedle spontánního projevu vyjadřuje pomocí dovedností, které si osvojil, a vytváří krátké taneční etudy na dané téma s inspirací přírody, vlastní fantazie
- pracuje ve skupině, interpretuje jednoduché náměty a používá vědomostí a dovedností nabytých při hudební a taneční přípravě

2. ročník – I. stupeň

Základy tanečních technik

Žák:

- je schopen v základních polohách na místě i v pohybu dodržovat zásady a zákonitosti optimálního držení těla
- je schopen provádět jednoduché pohybové úkoly zaměřené na koordinaci pohybu na místě i v prostoru
- orientuje se v základních prostorových drahách (diagonála, kruh, osma)
- je schopen práce ve dvojici, trojici, skupině
- zvládá přípravná cvičení k výuce základů klasického tance

Taneční praxe

Žák:

- samostatně tvoří drobné pohybové úkoly, při kterých dokáže pracovat s prostorem, s rekvizitou
- získané dovednosti dokáže uplatnit v drobných tanečních skladbách, při kterých rozvíjí pohybovou fantazii
- je schopen jednoduchého slovního hodnocení předvedeného výkonu

3. ročník – I. stupeň

Základy tanečních technik

Žák:

- zvládne základní držení těla, pozice dolních a horních končetin a postavení čelem k tyči a stranou k tyči, pozice hlavy
- zvládá základní taneční kroky a jejich charakteristická tempa, rytmy chůze, běhu, cvalu, poskoč. Kroku
- interpretuje 2–4 taktové rytmičné motivy
- reaguje vlastním pohybem na dynamické změny v hudbě
- komponuje a pohybově vyjadřuje náměty ze světa dětí, přírody, pracovních činností

Taneční praxe

Žák:

- v rámci svých dovedností vytvoří a prezentuje vlastní choreografii
- tanečně ztvární krátké skladby
- aktivně se zapojuje do dětských tanečních her a sám rozvine krátkou pohybovou etudu, cvičení
- porovná správnost provedení cviku a označí chybně provedený pohyb

4. ročník – I. stupeň

Základy tanečních technik

Žák:

- vědomě dodržuje zásady a zákonitosti optimálního držení těla na místě i pohybu z místa
- prohlubuje a upevňuje svoje dispozice, vytrvalost a pružnost těla
- orientuje se v prostoru v oblých drahách s dostředivým a odstředivým vztahem
- umí interpretovat pohybové vazby v různých polohách na místě i v pohybu z místa s ohledem na zdokonalování koordinace
- provádí jednoduché klasické taneční techniky pomocí rozkladu i plynulého provedení v postavení u tyče

Taneční praxe

Žák:

- dokáže diskutovat o zhlédnuté choreografii
- samostatně tvoří drobné improvizace na hudební téma
- hodnotí technické provedení a celkový taneční projev svých spolužáků

5. ročník – I. stupeň

Základy tanečních technik

Žák:

- zvládá koordinované pohyby horních a dolních končetin v základních jednoduchých krocích u tyče a na volnosti a všechny základní prvky klasické techniky
- zná základní skokové techniky a jejich prvky
- zvládne plynule harmonický pohyb celého těla s ohledem na změnu polohy těžiště
- zachytí nálady drobných hudebních skladeb
- bez větších chyb interpretuje zadaný pohybový úkol
- zapojuje se do skupinových tvůrčích a interpretačních činností
- reaguje pohybem na zadaný lidový motiv
- sám vytvoří krátkou krokovou vazbu ve 3/4 či 2/4 taktu
- hodnotí správnost prováděného pohybu u sebe i svých spolužáků

Taneční praxe

Žák:

- dbá na precizní provedení prvků v choreografii
- v drobných tanečních skladbách uplatňuje získané dovednosti a rozvíjí je svou pohybovou fantazií

6. ročník – I. stupeň

Základy tanečních technik

Žák:

- ovládá základní pozice a prvky dané taneční techniky současného tance
- vědomě provádí koordinovaný pohyb, který vede k harmonickému pohybu celého těla
- zvládá vazby probraných prvků s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- dokáže prováděné probrané prvky u tyče převést na volnost
- orientuje se v prostoru podle bodů 1–8
- tanečním výrazem reaguje na píseň, nápěv či umělou hudbu inspirovanou lidovým uměním (např. Martinů, Janáček ..)

Taneční praxe

Žák:

- samostatně řeší prostorové, rytmické, vztahové a výrazové úkoly
- dokáže diskutovat a hodnotit zhlédnutou choreografii

Základní studium II. stupně

1. ročník – II. stupeň

Základy tanečních technik

Žák:

- ovládá prvky dané taneční techniky současného tance a jejich kombinací
- umí interpretovat zadaný pohybový úkol
- je schopen provádět klasická cvičení u tyče i na volnosti
- dbá na čistotu provedení a dotažení všech prováděných prvků klasického tance

Taneční praxe

Žák:

- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudební i nehmubné předlohy
- aktivně se zapojuje do tvůrčí činnosti skupiny
- dokáže zhodnotit vlastní taneční projev

2. ročník – II. stupeň

Základy tanečních technik

Žák:

- dbá na větší čistotu pohybu, provádí a dotahuje všechny prvky v adagiu i allegro
- rozvíjí větší sílu a rozsah dolních končetin
- zvládá změny prostoru a dynamiku pohybu

Taneční praxe

Žák:

- vytváří choreografie a aktivně se podílí na tvorbě společných choreografií
- zvládá základy kompozice pohybu ve vztahu k hudební předloze

3. ročník – II. stupeň

Základy tanečních technik

Žák:

- zvládá vyšší stupeň techniky u tyče i na volnosti
- detailně vypracovává všechny možnosti pohybu
- plně si uvědomuje plynulost, rytmizaci, tempo, zrychlování, zpomalování
- uplatňuje získané poznatky v jednoduchých i složitých kombinacích prostorových, dynamických i časových obměnách

Taneční praxe

Žák:

- prezentuje svůj individuální projev
- prezentuje choreografickou tvorbu pedagoga

4. ročník – II. stupeň

Základy tanečních technik

Žák:

- je schopen kultivovaného a harmonického projevu
- hledá své individuální pohybové vyjádření
kreativně pracuje s motivem a tématem
- dbá na čistotu pohybu, provádí a dotahuje všechny prvky základů klasické techniky v adagiu i allegro

Taneční praxe

Žák:

- interpretuje výrazové, technicky náročné choreografie
tvůrčím způsobem spolupracuje s pedagogem na přípravě veřejných představení
- spolupracuje na tvorbě taneční kompozice
užívá odborného tanečního i hudebního názvosloví

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ DRAMATICKÉHO OBORU

V činnostech literárně dramatického oboru (LDO) jde především o společný tvůrčí proces, který probíhá mimo jiné pomocí dramatických činností (pohybových, mluvních, hereckých, loutkářských, dramaturgických, hudebních a výtvarných), a slovesných činností (tvořivé psaní), her, improvizací, v duchu dramatické a etické výchovy. Nejde o trénink či secvičování učitelem zadaných úkolů, ale a to především, o společný tvůrčí proces.

Součástí vyučování je dlouhodobý kontakt s vybranými díly české a světové literatury, návštěva inspirativních představení, vystoupení pro rodiče a veřejnost, účast na soutěžích, příprava k navazujícímu studiu na vyšších typech uměleckých a pedagogických škol. Mimo to vzděláním v literárně-dramatickém oboru získávají žáci prospěšné předpoklady pro lidsky hodnotné uplatnění ve svém dalším životě.

LDO je obor komplexní a zahrnuje v sobě znalosti a dovednosti ostatních oborů ZUŠ. Žáci reprezentují školu v širokém spektru pořadů a soutěží. Mají možnost účastnit se vybraných dílen a seminářů s hostujícími lektory - uměleckými osobnostmi.

Výuka probíhá ve skupině max. 10 žáků při kolektivní výuce a individuálně nebo ve skupině maximálně 5 žáků při individuální výuce.

Na ZUŠ je možné dokonce hrát i Shakespeara a další dramatické autory, ale může je hrát jen ten, kdo je schopen o nich do hloubky přemýšlet a opravdu je pochopit. K tomu nestačí jenom být „chytré dítě“, i když chytrost a přemýšlivost se tu dobře hodí. Budoucí herec a recitátor musí rozehrát celou svou duši, použít svoje zkušenosti a zážitky. Ty přicházejí v průběhu života, ale dají se také sbírat čtením dobré literatury, chozením do dobrého divadla a na dobré filmy. Slovem dobré se rozumí takové, které se nespokojují stručným, povrchním a dnes mnohdy nevkusným odvyprávěním děje, ale ty, které pronikají pod povrch věcí, do hloubky jevů a lidí.

8.1 Studijní zaměření – Literárně dramatický obor

Přípravné studium – Příprava k divadelnímu, recitačnímu a slovesnému projevu

Hlavním obsahem práce v přípravném ročníku je rozvoj všech významných předpokladů budoucího úspěšného studia LDO.

Je to především jednoduchá dramatická hra a technická cvičení pohybová, mluvní a hudebně rytmická. Upřednostňován je spontánní dětský projev, který je rozvíjen také prostřednictvím vybrané kvalitní literatury pro děti.

Ke studiu přípravného studia jsou přijímáni žáci, kteří k 1. 9. aktuálního školního roku dosáhnou věku 5-ti let.

Učební plán:

UČEBNÍ PLÁN – PŘÍPRAVNÉ STUDIUM LDO – hodinová dotace		
	PS 1	PS 2
Příprava k divadelnímu, recitačnímu a slovesnému projevu	1	1

Učební osnovy – Příprava k divadelnímu, recitačnímu a slovesnému projevu:

Žák:

- respektuje základní pravidla společné hry
- má povědomí o základech ladění těla, aktivace podbřišku-těžiště, aktivace hrudní kosti, uvolnění ramen
- zná základy dechové opory
- používá jednoduchá pohybová, mluvní, hudebně-rytmická cvičení a doplňující hry
- zapojuje se do činností individuálně
- účastní se aktivně týmové práce, která vyžaduje spolehlivost, obětavost, empatii a vzájemný respekt
- začíná se orientovat v textech pro děti
- seznamuje se s kvalitními díly české a světové literatury

Základní studium I. stupně

UČEBNÍ PLÁN – LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR, I. STUPEŇ – hodinová dotace							
Vyučované předměty:	I. stupeň						
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Divadelní a recitační průprava	2	2	-	-	-	-	-
Technika mluvy a přednes	-	-	1	1	1	1	1
Skupinová dramatická tvorba	-	-	2	2	2	2	2

Poznámka:

Na základě dohody s ředitelem ZUŠ je možné hodinovou dotaci navýšit (např. z důvodů soutěží, mimořádných vystoupení, přípravy k přijímacímu řízení, u výjimečně talentovaných žáků).

Učební osnovy – Divadelní a recitační průprava

Hlavním obsahem tohoto předmětu je komplexní dramatická činnost částečně vyučovaná metodami dramatické výchovy. Tento předmět slučuje základní prvky průpravných činností pohybových, mluvních, hudebně-rytmických, slovesných a výtvarných, založených na hravém dětském projevu.

1. ročník – I. stupeň

Žák:

- sestaví rozcvičku se základními prvky techniky řeči a výrazu
- má povědomost o základech správné mluvy, o artikulaci (tvorbě hlásek mluvidly)
- učí se dodržovat zásady správné výslovnosti, měkký hlasový začátek, přízvuk na první slabice
- má povědomost o posazení hlasu
- zvládá zásady správného uvedení textu, který interpretuje
- podílí se na vytváření dobrých vztahů ve skupině ostatních dětí, rozvíjí emoční inteligenci, představivost a komunikační dovednosti
- v průběhu rytmicko-dynamických cvičení doplňuje rytmus pohybem, zvukem a slovem

- získává a prohlubuje prostorové cítění
- získává přehled o zásadních dílech v oblasti dětské literatury
- vnímá prostor jako důležitou součást svého projevu
- umí přijmout herní situaci a roli v této situaci

2. ročník – I. stupeň

Žák:

- zvládá soustředěnou účast na hře
- v úvodu lekce vědomě užívá základy ladění těla (aktivní těžiště, vznosný hrudník, volná ramena)
- vnímá partnera ve společné hře
- fabuluje jednoduchý příběh
- začíná si uvědomovat zákonitosti jednoduchého děje
- učí se jednoduché charakterizaci
- utváří si návyk ke správnému a vyváženému držení těla a k jeho uvolnění, ne povolenému projevu
- staví mluvní projev na základech dechové opory
- zvládá uvolnění, soustředění a pohotovou reakci
- má povědomost o základech správné mluvy
- podílí se na dramatické hře, v níž vyjadřuje svůj názor
- prohlubuje svou orientaci v kvalitní literatuře pro děti
- podílí se na přípravě drobného recitačního či divadelního vystoupení
- rozliší použité výtvarné techniky, kterými spoluvytváří herní či jevištní prostředí

Učební osnovy – Technika jevištní mluvy a přednes

Cílem předmětu je poskytnout žákům teoretické znalosti a praktické dovednosti pro práci s hlasem a pohybem. Jde o rozvoj mluvních dovedností, s pravidly hlasové hygieny, správného dýchání, artikulace, rezonance a psychického prožívání a dále o vytváření specifických pohybových dovedností a k rozvoji pohybové kreativity.

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- zvládá obsah a zásady mluvní a pohybové rozcvičky před každou lekcí (dechová opora, rezonance, aktivace těžiště a mluvidel, rozeznávání hlasu, měkký hlasový začátek, skupinové naladění)
- postupně si osvojuje vnitřně hmatový sebecit a jeho uplatnění při práci s mluveným slovem
- zvládá změnu tempa a dynamiky
- umí spolupracovat s partnerem ve dvojici, v malých skupinách
- zvládá herecké uvolnění, napětí, soustředění

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- aplikuje jednoduché formy dialogu a rytmičnou stránku řeči
- zvládá základní prvky pohybové obratnosti, kotoul vpřed a vzad, základní techniky pádu
- aplikuje kontaktní improvizace
- odhadne výtvarné techniky související s probíhající výukou
- rozumí technikám tvořivého psaní

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- sestaví jednoduchou hereckou rozcvičku
- zvládá práci s rytmem, tempem a gradací
- zvládá schopnost vstupovat do role, do příběhu a má povědomí o základech hereckého jednání
- samostatně zvládá jednoduchou improvizaci
- uplatňuje správné návyky mluveného projevu (dechovou oporu, rezonanci v „masce“, měkké nasazení, aktivaci těžiště, mluvidel, spodní čelisti a rtů)

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zvládá pohybová cvičení a základy akrobacie
- uplatní znalost významového přízvuku
- logicky reflektuje myšlenku autora textu a dovede ji obohatit o vlastní interpretační názor
- zvládá výtvarné činnosti související s učivem, vyrobí jednoduchou masku, pracuje s předmětem jako s loutkou
- volí výrazové prostředky vhodné pro danou dramatickou situaci

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- vstupuje do rolí a do vztahů, pracuje s hlasem v jevištním prostoru
- zvládá umístění významového přízvuku a podtextu
- zvládá pohybové, mluvní, rytmičné a výtvarné dovednosti z vlastního zásobníku
- umí odlišit herní jednání od dramatického

Učební osnovy – Skupinová dramatická tvorba

Při výuce je dbáno kultury mluveného projevu a důraz je kladen na vědomé a tvořivé uplatňování základních výrazových prvků přednesu tak, aby žák mohl přirozeně a kultivovaně sdělovat myšlenky zvoleného textu. Vyústěním dramatické tvorby je hodnotný dramatický projev, který je uplatněn individuálně nebo v divadelním souboru. V slovesné tvorbě se žák naučí netradičním hravým a kreativním metodám tvůrčího psaní.

3. ročník – I. stupeň

Žák:

- chápe význam empatického vnímání
- zvládá základy práce v roli, úkol v příběhu
- orientuje se v prostoru
- zvládá herní situaci a svůj úkol v ní
- aplikuje náročnější pohybové úkoly
- spolupracuje s partnerem ve dvojici, v malých skupinách
- zvládá dramatické uvolnění, napětí, soustředění
- uvědomuje si svůj úkol v zadané dramatické situaci
- reflektuje práci ostatních spolužáků

4. ročník – I. stupeň

Žák:

- účastní se vybraných recitačních a divadelních pořadů
- pracuje s kvalitní literaturou pro děti a mládež
- řeší samostatně výtvarné techniky související s probíhající výukou
- rozumí technikám tvořivého psaní
- uvědomuje si podstatu spolupráce (partnerství)
- umí reflektovat právě viděné

5. ročník – I. stupeň

Žák:

- aplikuje empatické vnímání v kontextu monologu, dialogu a uměleckého přednesu
- zvládá hereckou improvizaci na zadané téma
- formou prózy nebo poezie písemně zpracuje vlastní zážitek
- samostatně reaguje na různé herní či herecké podněty a tvořivě se na nich podílí
- umí získané dovednosti aplikovat na zadaných úkolech

6. ročník – I. stupeň

Žák:

- zvládá pohybová cvičení a základy akrobacie
- zatančí jednoduchý tanec
- logicky reflektuje myšlenku autorova textu a dovede ji obohatit o vlastní interpretační názor
- podílí se na recitačních a divadelních pořadech, popřípadě jiných vystoupeních podle potřeby základní umělecké školy
- orientuje se a pracuje s kvalitní českou i světovou literaturou pro děti a mládež
- rozumí výtvarným činnostem souvisejícím s učivem
- samostatně vyrobí jednoduchou masku
- pracuje s předmětem jako s loutkou
- volí výrazové prostředky vhodné pro danou dramatickou situaci

7. ročník – I. stupeň

Žák:

- zvládá zásobu improvizčních technik a umí je vhodně členit do rozcvičky, kterou samostatně vede
- posoudí souvislosti vlastního empatického vnímání s uměleckou tvorbou
- vstupuje do rolí a do vztahů
- pracuje s hlasem v jevištním prostoru
- vysvětlí a sdělí téma literární předlohy, kterou si samostatně vybral
- komunikuje s divákem v rámci kultivované interpretace textu
- samostatně vyhodnotí, zda v rámci hereckého jednání umí pravdivě komunikovat
- vytvoří jednoduchý scénář
- dokáže vytvořit monolog a dialog
- pohotově a tvořivě reaguje na různá zadání v oblasti improvizace a tvůrčího psaní
- poučeně a tvořivě přijímá kritiku a sám s ní pracuje oběma směry
- zná a používá základy dialogického jednání
- orientuje se samostatně v dramatické literatuře a literatuře pro umělecký přednes
- umí odlišit herní jednání od dramatického

Přípravné studium II. stupně (PS)

Přípravné studium je určeno žákům, kteří nastoupí do studia II. stupně a neabsolvovali studium I. stupně. Začínají plnit výstupy I. stupně.

Žák:

- seznamuje se s technikami a základy divadelní práce a tvorby
- pracuje s interpretačními technikami uměleckého přednesu
- učí se základům techniky hereckého pohybu

Základní studium II. stupně

Učební plány:

UČEBNÍ PLÁN – LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR, II. STUPEŇ - hodinová dotace					
Vyučované předměty:	II. stupeň				
	PS	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Ateliér divadelní tvorby	0,5	2	2	2	2
Umělecká interpretace textu	0,5	1	1	1	1

Poznámka:

Na základě dohody s ředitelem ZUŠ je možné hodinovou dotaci navýšit (např. z důvodů soutěží, mimořádných vystoupení, přípravy k přijímacímu řízení, u výjimečně talentovaných žáků).

Učební osnovy – Ateliér divadelní tvorby

Jde o souborovou práci, jejímž hlavním obsahem je vytváření inscenací z oblasti poezie, prózy a dramatických žánrů, zvládnutím technik mluvy a pohybu. Žáci se zde seznámí nejen s různými žánry a styly, ale i s režijními postupy při práci s herci. Ke spolupráci se souborem jsou zváni také externí režiséři. Práce v Ateliéru divadelní tvorby je praktickou přípravou k samostatné umělecké činnosti. Žákům, u nichž je prokazatelný vyhraněný zájem a dovednosti, bude umožněno, ověřit si své schopnosti režijní či dramaturgické, asistentskou spoluprací s pedagogem.

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- popíše kulturní epochy v souvislostech s nástinem dějin divadla
- zvládá techniky pantomimy, tah, tlak a další pohybovou přípravu (pády, přízemní akrobacii)
- vysvětlí vytváření jevištní postavy odlišné od žákovy autentické osobnosti
- rozliší a ve svém dramatickém projevu používá techniky improvizace
- zvládá jednoduchou stylizaci
- vysvětlí pojem dramatická situace
- pojmenuje téma situace nebo příběhu
- hledá osobité vyjádření

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- předvede přirozený a kultivovaný pohybový projev
- zvládá prvky pohybové improvizace
- interpretuje jednoduchý monolog a dialog s obměnou nálad
- zvládá rozvíjení charakteru postavy, kterou ztvárňuje
- používá techniky tvořivého psaní

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- orientuje se ve vývoji dramatického umění v souvislosti s vývojem kultury a společnosti

- vystihne tematický záměr shlédnuté inscenace a posoudí smysl použitých inscenačních prostředků
- předvede interpretaci různých dobových dramatických literárních textů
- zvládá základy práce s maskou a přehledné gesto
- využívá principy pantomimických technik v různých druzích chůze
- rozliší postavy komedie dell'arte a jejich pohybový projev
- ovládá základy pěvecké techniky

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- rozliší současné vývojové tendence dramatického umění
- připraví jednoduchý scénář a realizuje jej s dalšími členy kolektivu
- zvládá základní principy herecké improvizace
- chápe základy herecké práce

Učební osnovy – Umělecká interpretace textu

Pedagog zde pracuje se žákem na motivu z dramatické hry, na dramatické postavě, na textu pro přednes. Propracovává se žákem předlohy z hlediska vytvoření a vyjádření osobitého vztahu žáka k jejich tématu, dále z hlediska logického sdělování obsahu a respektování stylu a formy díla. Pedagog pracuje se žákem na zdokonalování techniky projevu. Pomáhá mu budovat osobní repertoár.

1. ročník – II. stupeň

Žák:

- pojmenuje zásady české výslovnostní normy
- objasní práci s pauzou, se kterou vědomě a poučeně pracuje
- interpretuje autorský text jako svou výpověď
- zvládne bez přípravy krátké sdělení na dané téma

2. ročník – II. stupeň

Žák:

- chápe interpretační odlišnosti v přednesu poezie a prózy
- zvládá přirozenou a přitom kultivovanou mluvu

3. ročník – II. stupeň

Žák:

- vědomě používá vnější herecké techniky (hlasový a pohybový projev)
- rozliší a aplikuje vnitřní herecké techniky (emocionální proměny, psychické děje...)
- odhadne mimoslovní prostředky přednesu

4. ročník – II. stupeň

Žák:

- samostatně pracuje na výběru, úpravě a nastudování (poezie, próza, dramatický text)
- umí samostatně zhodnotit vyslechnutý přednes

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami se řídí platnou legislativou. Jednotlivá podpůrná opatření vymezená školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. příslušných stupňů jsou poskytována žákům přijatým ke studiu v ZUŠ na základě úspěšně vykonané talentové přijímací zkoušky dle rozsahu a specifikace jejich obtíží.

10 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žákům mimořádně nadaným se poskytují podpůrná opatření na základě platné legislativy. Hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k potřebám žáka.

Tito žáci jsou vyučováni podle individuálního studijního plánu, který je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka, zanesen v třídní knize, navržen učitelem a schválený komisí, jejímiž členy jsou ředitel školy, vedoucí oboru a učitel žáka.

Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem/ředitelkou na doporučení učitele a na základě mimořádných studijních výsledků. Mimořádnými studijními výsledky jsou úspěchy na soutěžích národních či mezinárodních, účast na výjimečných koncertech, vystoupeních, výstavách, mimořádně aktivní účast na mezinárodních projektech.

Toto zvýšení navrhuje učitel a schvaluje ředitel/ředitelka. Součástí schvalovací dokumentace je rovněž doporučení odborného školského pracoviště. Zvýšení hodinové dotace se uvede do rozvrhu hodin, do třídní knihy a do individuálního studijního plánu.

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

11.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Žáci jsou v ZUŠ Alfréda Radoka Valašské Meziříčí hodnoceni známkou v průběhu školního roku, v pololetí a na konci školního roku (viz platná legislativa):

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – uspokojivý
- 4 – neuspokojivý

Celkový prospěch stanovujeme na vysvědčení třemi stupni:

- **prospěl (-a) s vyznamenáním**

Žák prospěl s vyznamenáním, jestliže není hodnocen v žádném povinném předmětu stupněm prospěchu horším než 2 „chvalitebný“ a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5.

- **prospěl (-a)**

Žák prospěl, jestliže nebyl ani jednou v povinném předmětu hodnocen stupněm prospěchu „neuspokojivý“.

- **neprospěl (-a)**

Žák neprospěl, jestliže byl z některého povinného předmětu hodnocen stupněm prospěchu „neuspokojivý“.

Průběžné hodnocení

V průběhu školního roku je žák v individuální výuce hodnocen minimálně dvakrát za měsíc známkou, kterou učitel zaznamená do třídní knihy a žákovské knížky. Klasifikaci v kolektivní výuce zaznamenává učitel do interního formuláře, příp. do žákovské knížky.

Známka zahrnuje jak zvládnutí zadaných úkolů tak úroveň domácí přípravy a aktivitu a přístup žáka k práci v hodině.

Žáky hodnotíme a klasifikujeme s ohledem na jejich osobní maximum.

Pro hodnocení žáka v jednotlivých vyučovacích hodinách mohou učitelé využít i alternativní formy hodnocení (např. u menších dětí razítka, obrázky, nálepky apod.), tyto prostředky mají pro žáky motivační funkci a nenahrazují klasifikaci.

Hodnocení v pololetí a na konci školního roku

V pololetí a na konci školního roku je žák hodnocen známkou na vysvědčení. Tu stanovuje učitel na základě:

- klasifikace v průběhu školního roku
- posouzení úrovně prezentace práce žáka na veřejnosti
- úroveň splnění kritérií stanovených v učebních osnovách

Za mimořádné výkony a reprezentaci školy může být žák odměněn pochvalou, kterou navrhuje učitel a schvaluje ředitelka školy.

Kritéria pro postup žáka do vyššího ročníku

Absolvování nejméně jednoho vystoupení, koncertu, výstavy či představení za školní rok a u hudebního oboru úspěšné vykonání komisionální postupové zkoušky.

Kritéria pro absolvování stupně (I. stupeň, II. stupeň)

Splnění učebních osnov daných tímto ŠVP pro I. či II. stupeň ZUŠ s hodnocením nejhůře stupněm 3 (uspokojivý).

Absolventský koncert, výstava, vystoupení, představení, případně komisionální zkouška před komisí nejméně tří učitelů.

Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky podléhají platné legislativě. Učitel si může vyžádat jejich konání v odůvodněných případech (např. při dlouhodobé absenci žáka).

Zásady hodnocení

V první řadě vycházíme z pozitivního hodnocení žáka. Žák musí vědět, za co bude hodnocen. Při hodnocení může učitel přihlídnout k momentální indispozici žáka.

Charakteristika klasifikačních stupňů na vysvědčení:

1 – výborný

Žák plní zadané úkoly a učební osnovy, ve výuce je aktivní, je schopný samostatné přípravy, projevuje zájem o zvolený obor.

2 – chvalitebný

Zadané úkoly a učební osnovy plní žák s drobnějšími nedostatky.

3 – uspokojivý

Žák plní zadané úkoly a učební osnovy pouze částečně, jeho domácí příprava je průměrná.

4 – neuspokojivý

Žák neplní zadané úkoly a učební osnovy, má zásadní nedostatky v domácí přípravě.